Su Yüzünde Sanat

ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

GENEL KOORDİNATÖR
Ahmet Zeki Yavaş

YAYIN YÖNETMENİ
Ali Osman Tobay
Zeynep Ertürk

EDİTÖR
Kamuran İşcan

REDAKTÖR
Sedef Soylu

BİLİM SANAT KURULU
Ahmet Zeki Yavaş
Zeynep Ertürk
Kamuran İşcan

HALKLA İLİŞKİLER VE MEDYA TANITIM
Zeynep Şişman

TASARIM
The Band Creative

FOTOĞRAF
Ahmet Zeki Yavaş

DİJİTAL TARAMA
Bünyamin Patacı

Bu kataloğun tüm hakları saklıdır ve İstanbul Klasik Sanatlar Merkezi'ne aittir.
Katalogda yer alan tüm görseller ve metinler izin alınmaksızın herhangi bir şekilde tamamen ve kısmen çoğaltma, yayma, işleme, temsil veya iletim konusu edilemez.
Her türlü alıntıda kaynak gösterilmesi zorunludur.

© İstanbul Klasik Sanatlar Merkezi

İSTANBUL
KLASİK SANATLAR
MERKEZİ

Küçük Çamlıca, Bulgurlu Mah. Libadiye Cad. No:11/A Üsküdar - İstanbul
Tel.: 0216 650 89 77 - 78 - Gsm: 0545 293 01 20
www.klasiksanatlar.com
iksm@klasiksanatlar.com

ÜSKÜDAR
BELEDİYESİ

Enes Ünal - 50 x 35 cm

Yan Kağıdı Karanfil Ebrusu

EBRU_KITABI.indd 201 25.07.2017 12:46

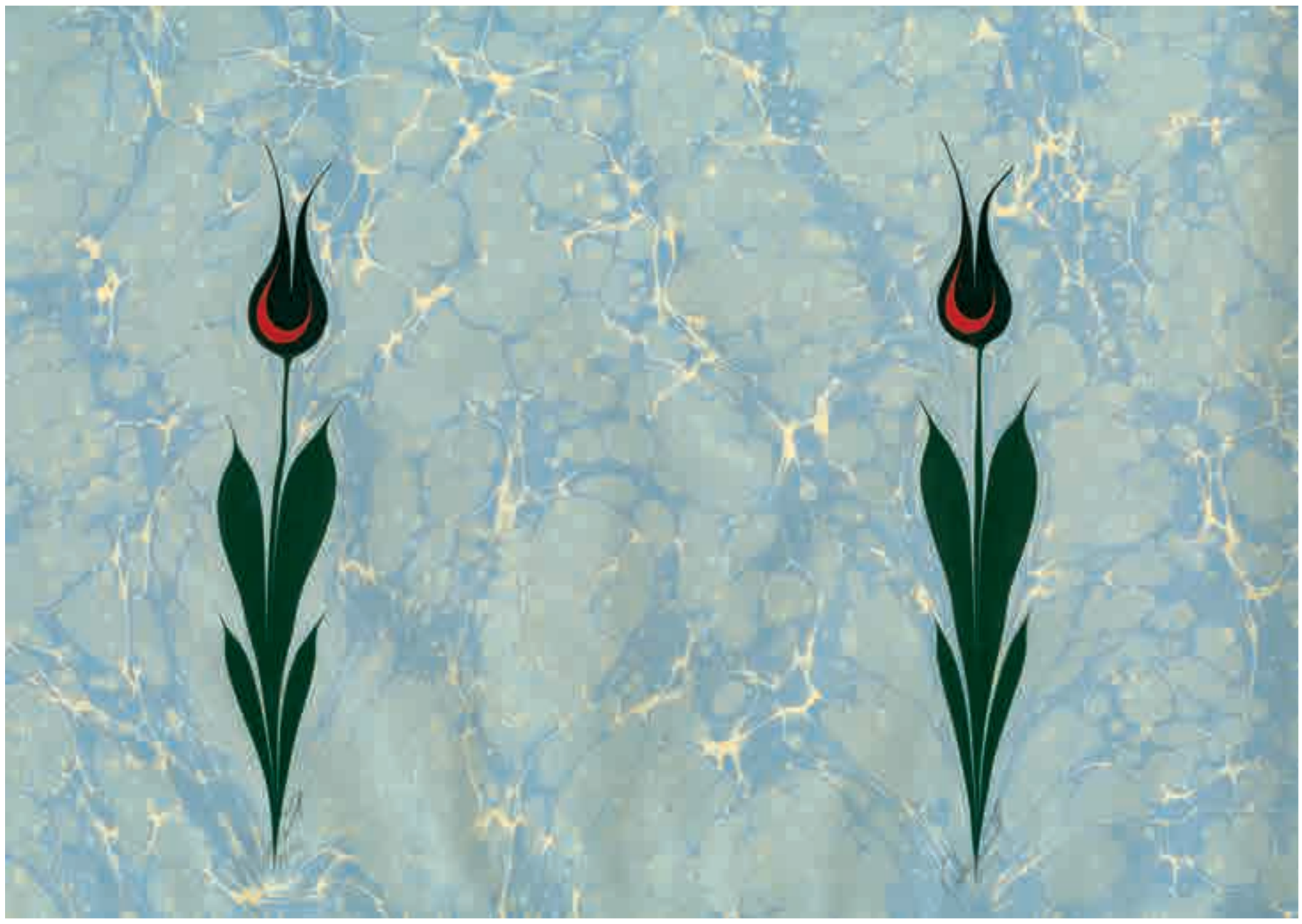

Enes Ünal - 50 x 35 cm

Yan Kağıdı Lale Ebrusu

EBRU_KITABI.indd 202 25.07.2017 12:46

İsmaile Taşatan - 35 x 50 cm

Buket Gelincik

EBRU_KITABI.indd 203 25.07.2017 12:46

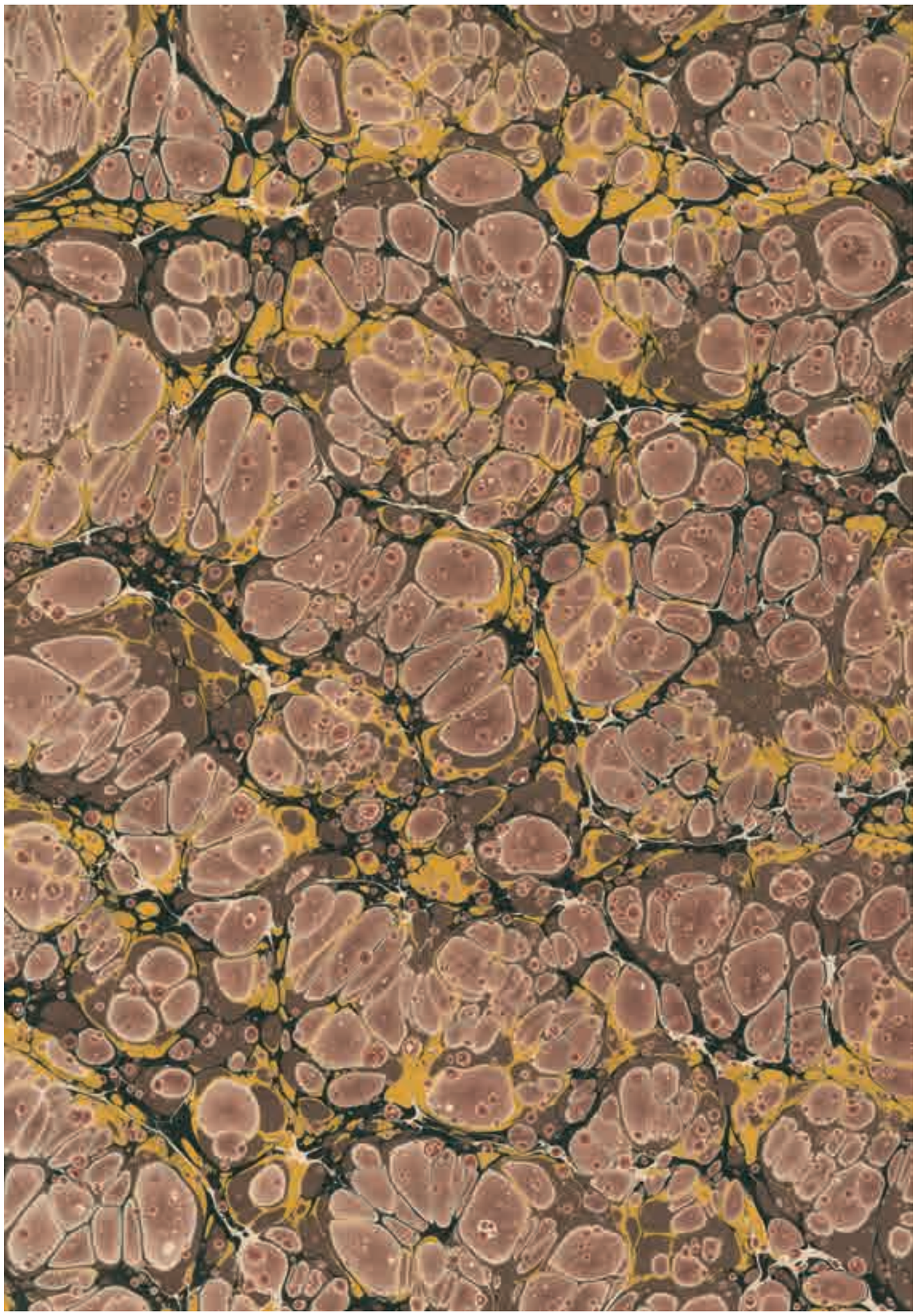

İsmaile Taşatan- 35 x 50 cm

Ethem Efendi Battalı

EBRU_KITABI.indd 204 25.07.2017 12:46

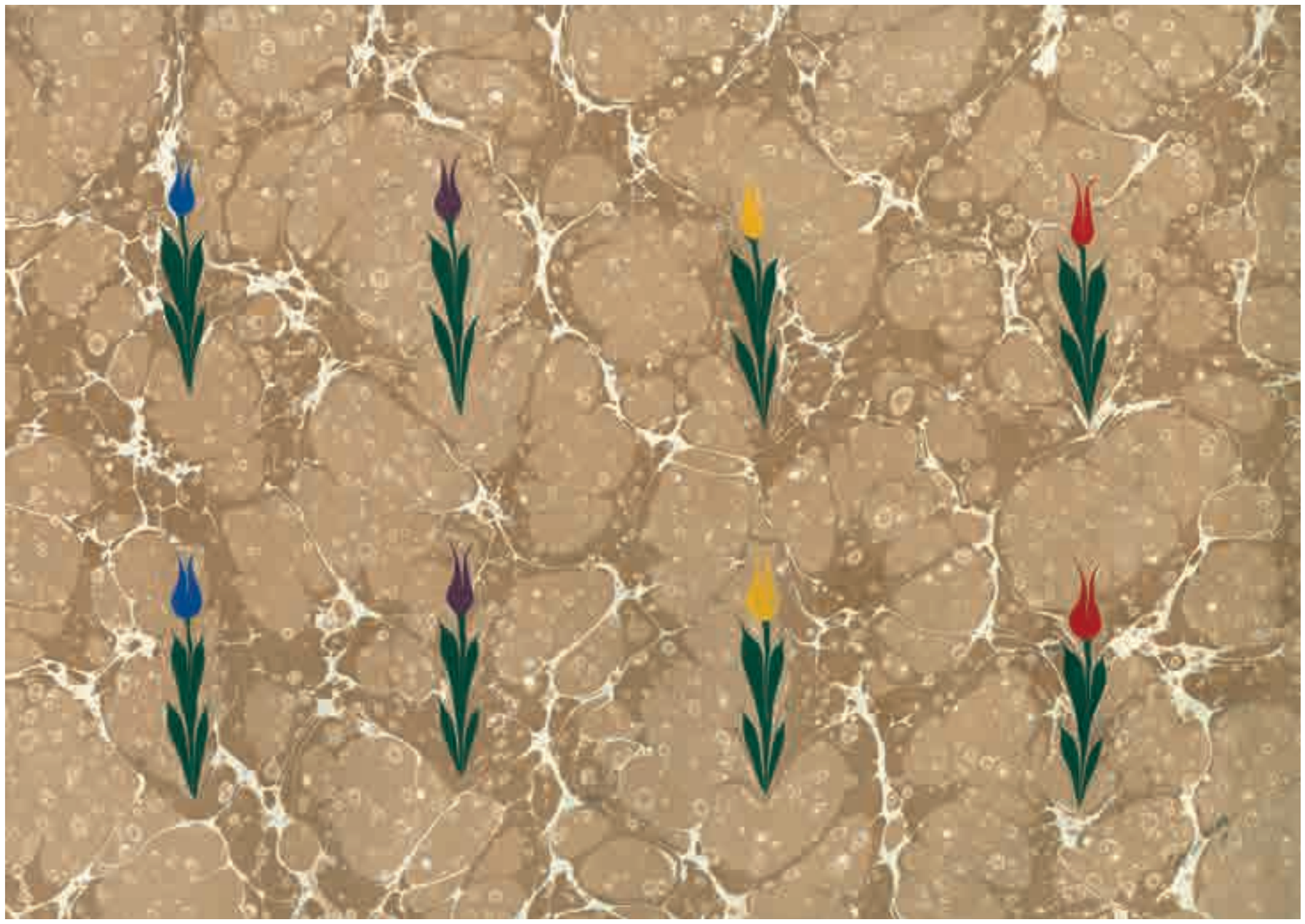

Meryem Uçar - 50 x 35 cm

Koltuk Ebrusu

EBRU_KITABI.indd 205 25.07.2017 12:46

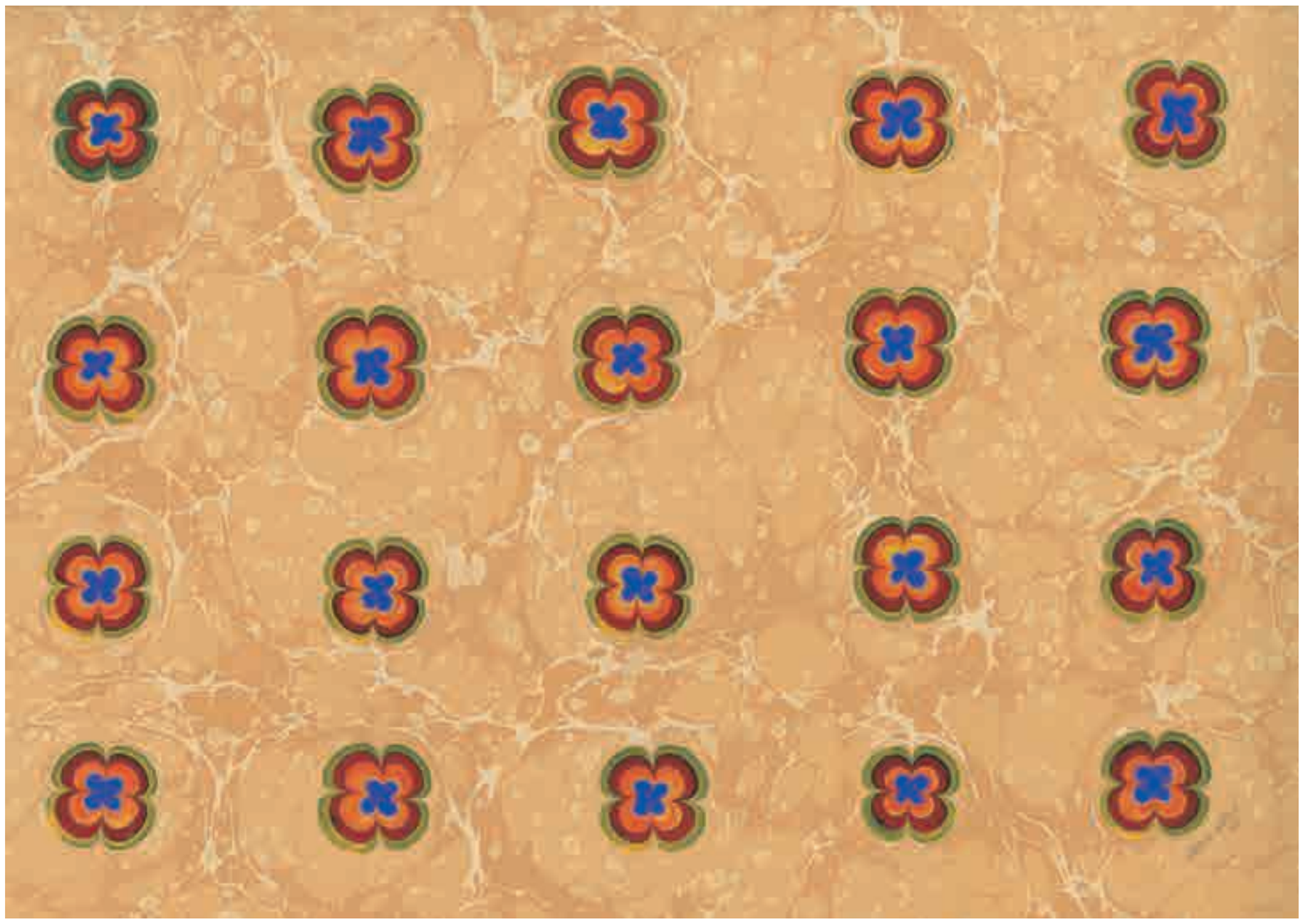

Meryem Uçar - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 206 25.07.2017 12:46

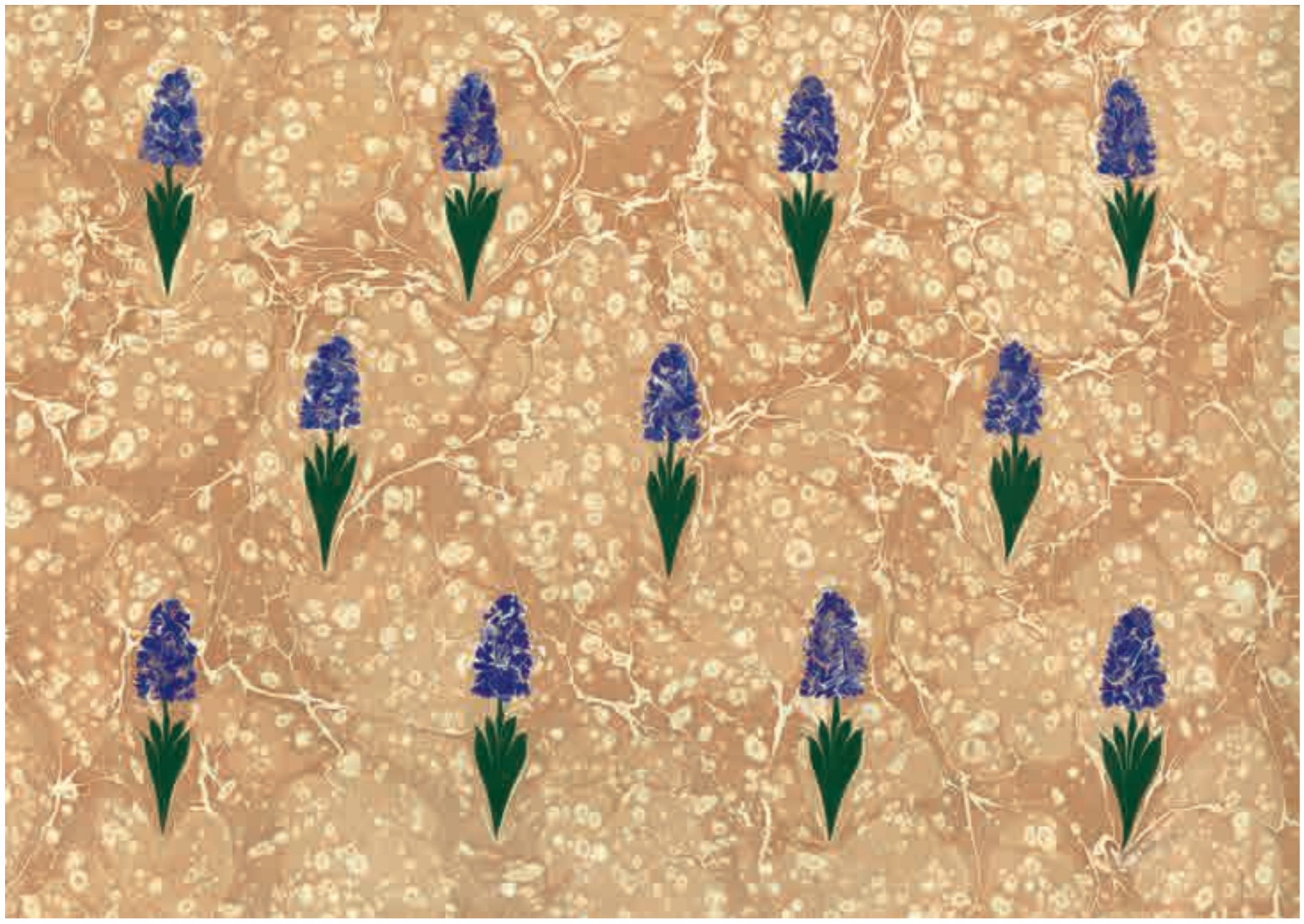

Nihal Türe - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 207 25.07.2017 12:46

Ebru - **Nihal Türe** - 41 x 47 cm
Yazı Kalıbı - **İzzet Efendi**

Mülk Sûresi 1. Ayetten

EBRU_KITABI.indd 208 25.07.2017 12:47

Semiha Beylihan - 35 x 50 cm

Buket Gelincik

EBRU_KITABI.indd 209 25.07.2017 12:47

Semiha Beylihan - 50 x 35 cm

Yan Kağıdı Menekşe Ebrusu

EBRU_KITABI.indd 210 25.07.2017 12:47

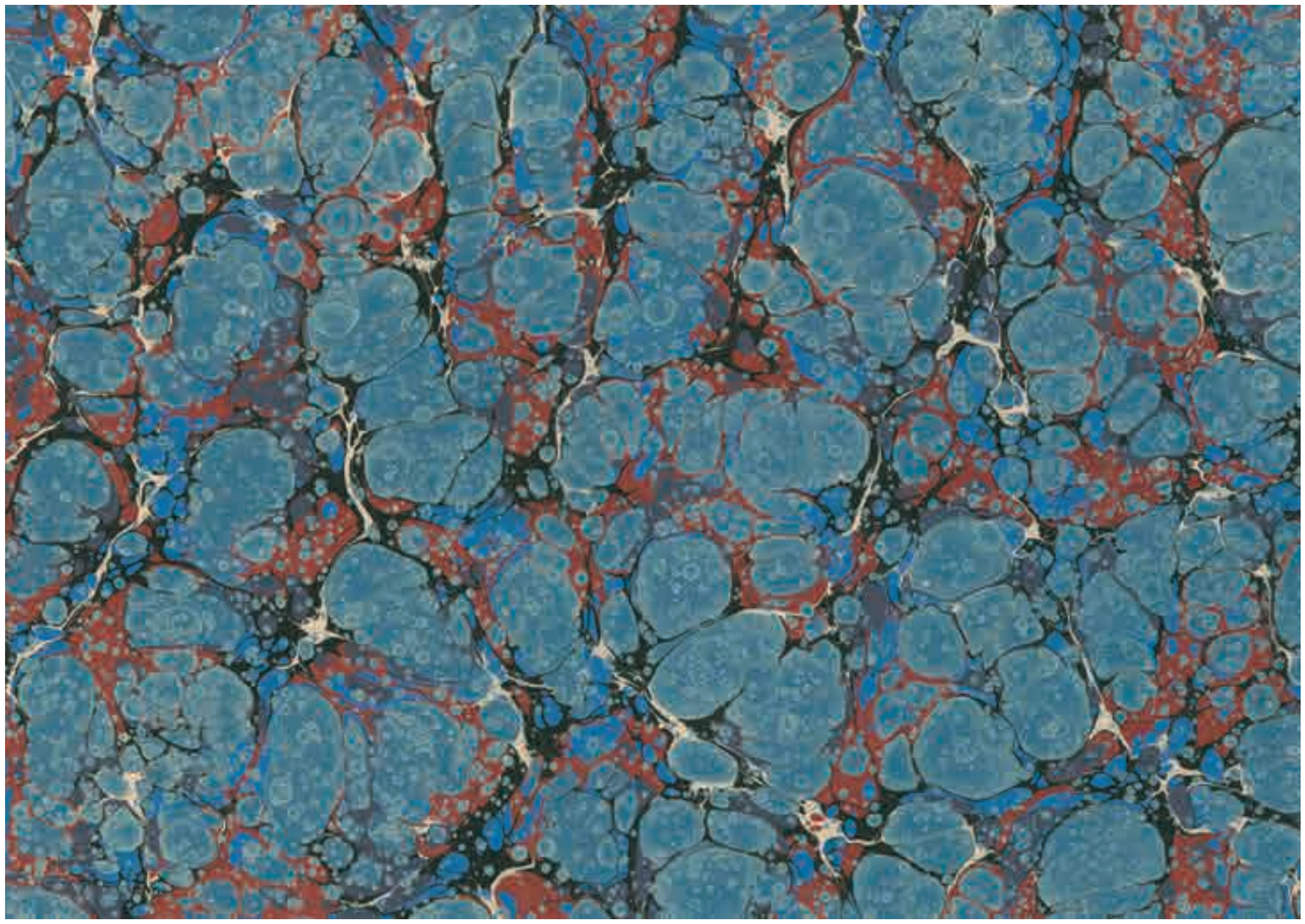

Uğur Taşatan - 70 x 50 cm

Ethem Efendi Battalı

EBRU_KITABI.indd 211 25.07.2017 12:47

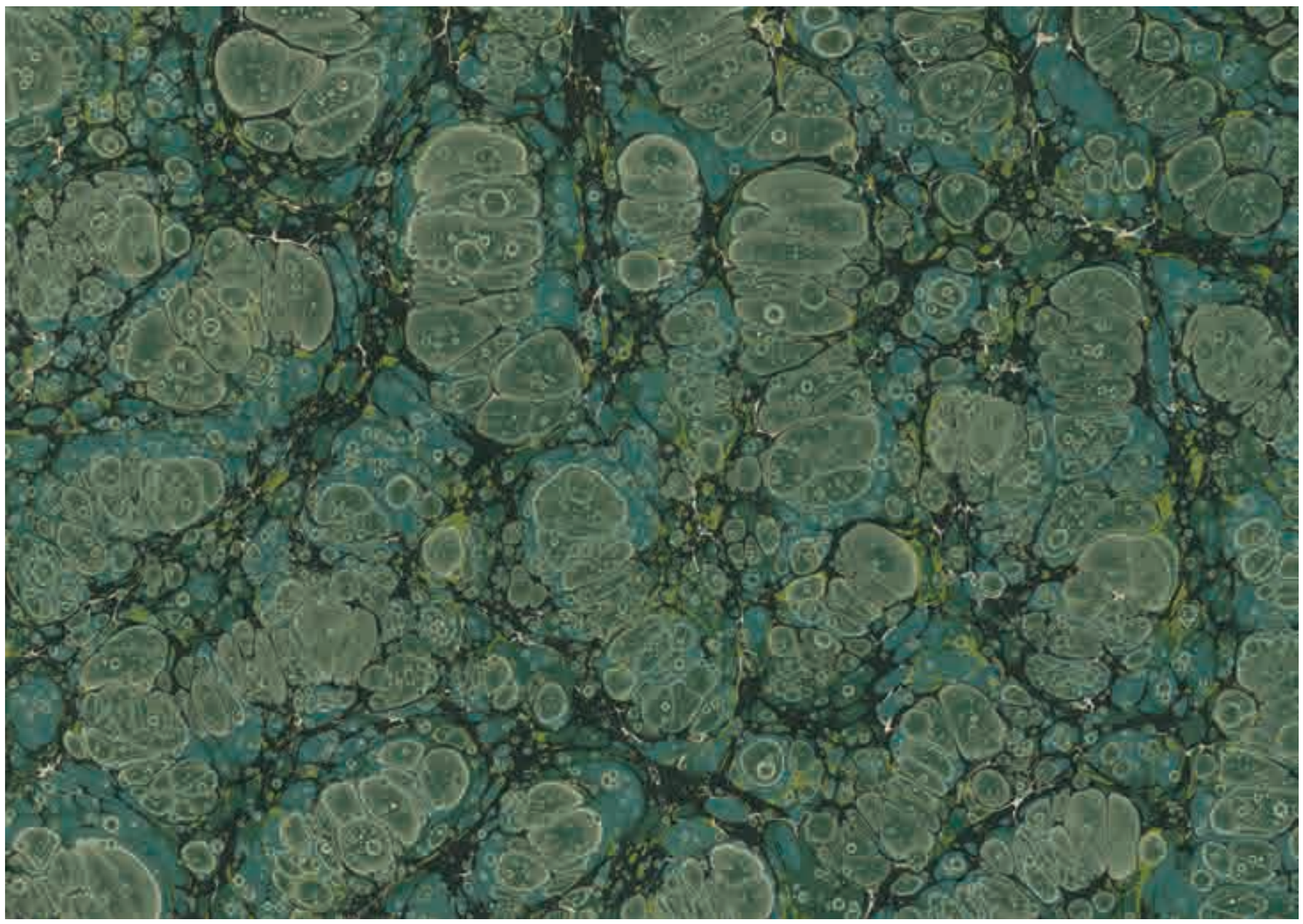

Uğur Taşatan - 70 x 50 cm

Ethem Efendi Battalı

EBRU_KITABI.indd 212 25.07.2017 12:47

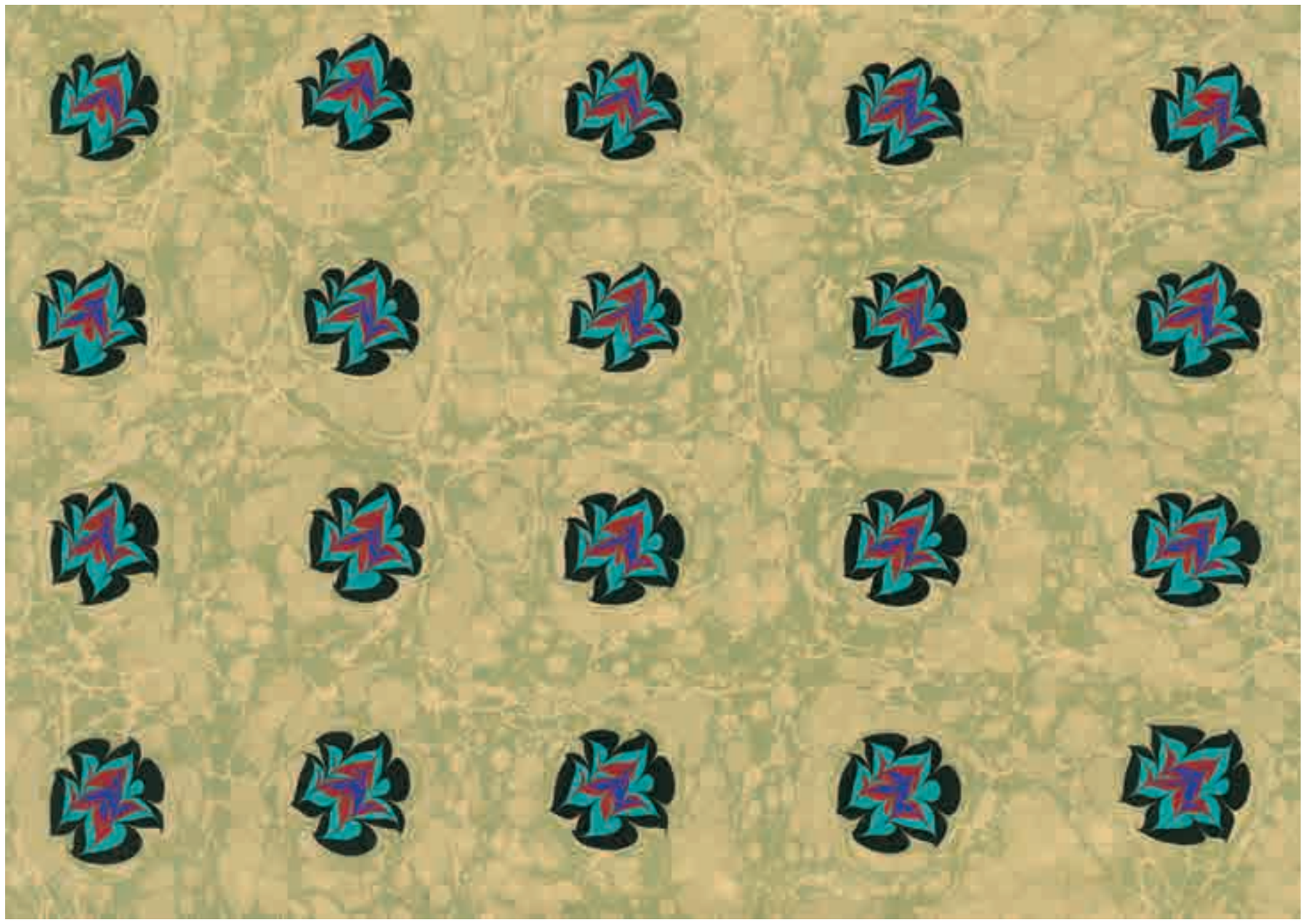

Hayriye Ekentok - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 213 25.07.2017 12:47

Mühide Ağırdıcı - 35 x 50 cm

Papatya

EBRU_KITABI.indd 214 25.07.2017 12:47

Sema Yücesoy - 50 x 35 cm

Yan Kağıdı Menekşe Ebrusu

EBRU_KITABI.indd 215 25.07.2017 12:47

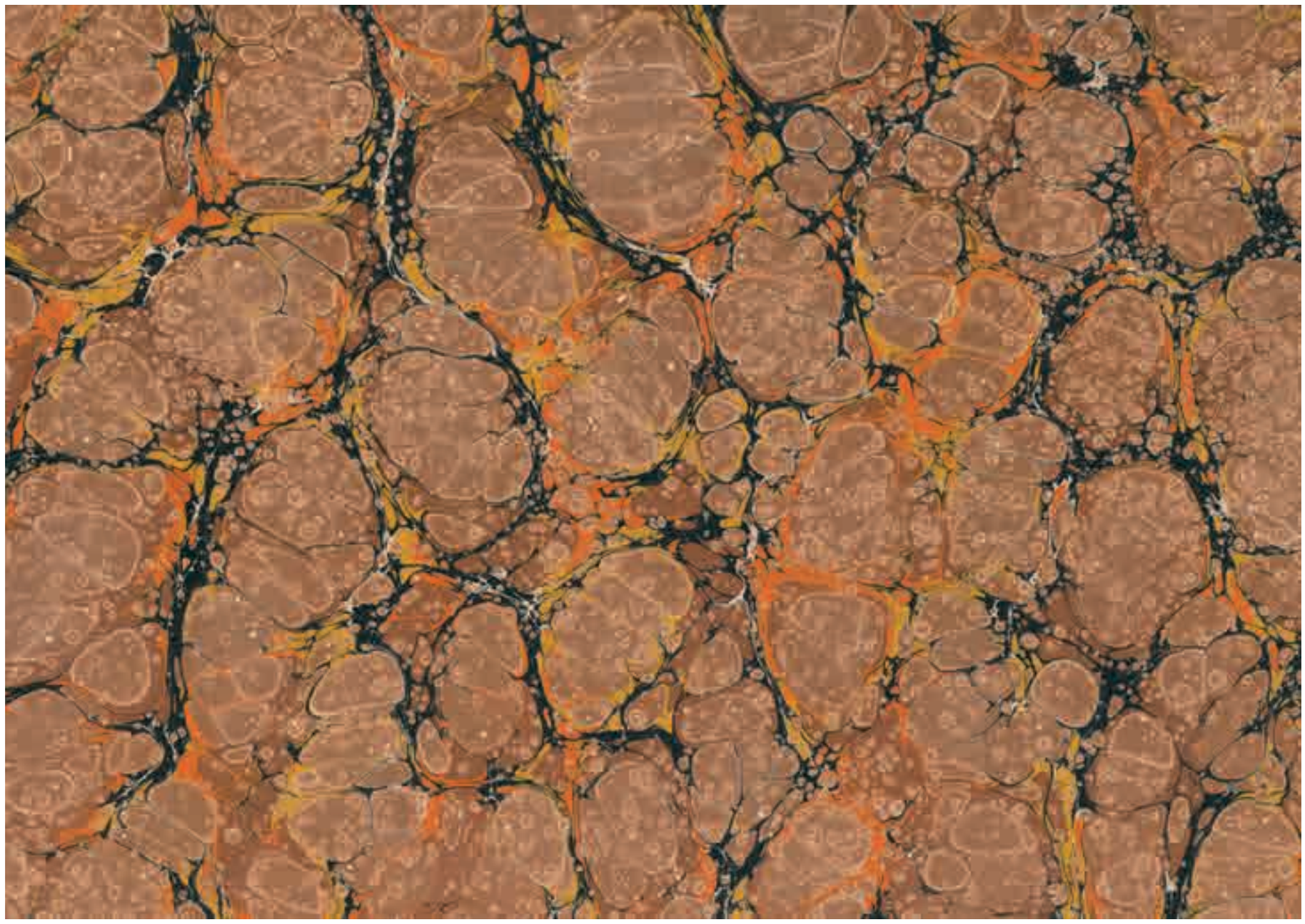

Yasin Şahin - 70 x 50 cm

Ethem Efendi Battalı

EBRU_KITABI.indd 216 25.07.2017 12:47

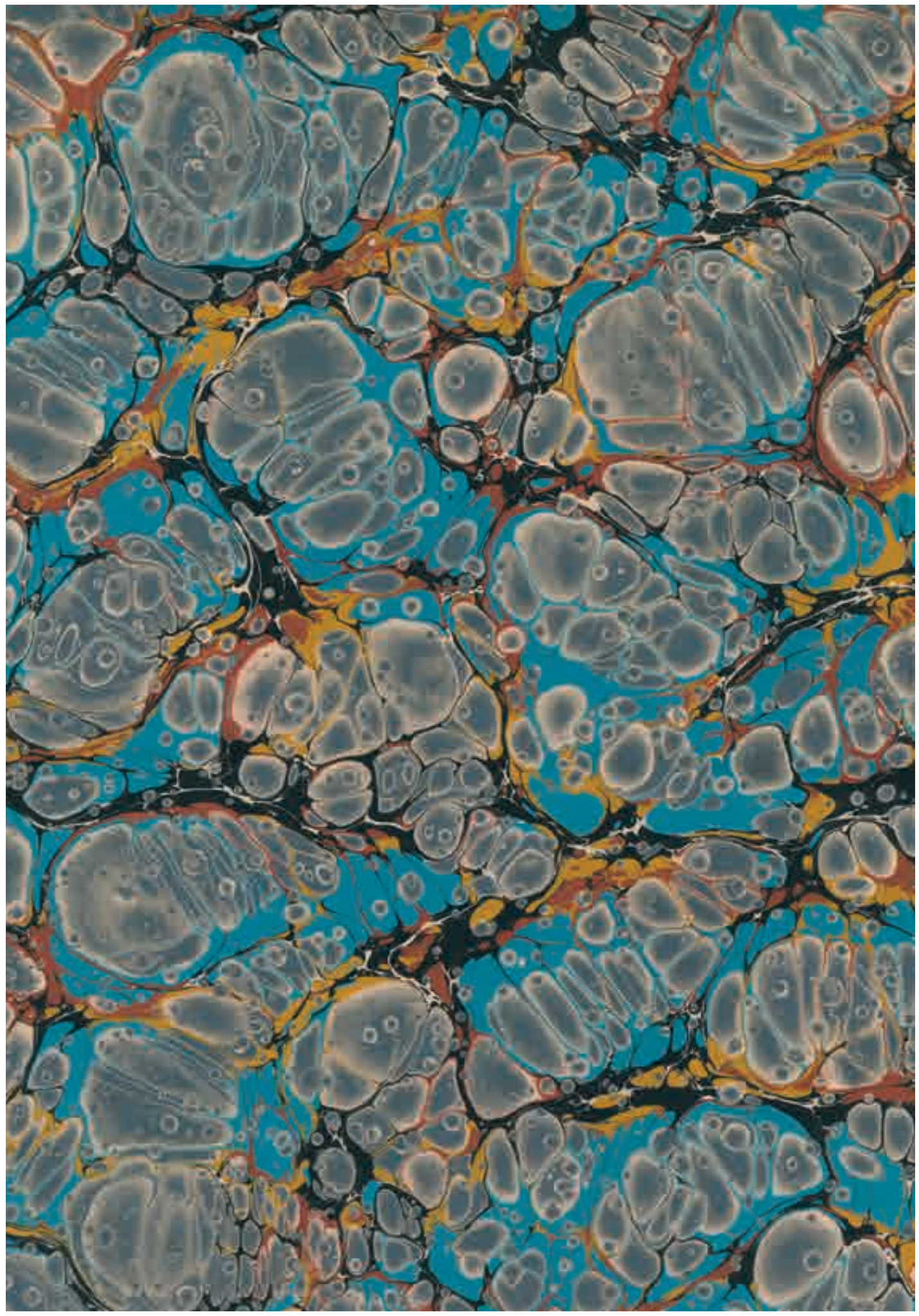

Yusuf Parlak - 35 x 50 cm

Ethem Efendi Battalı

EBRU_KITABI.indd 217 25.07.2017 12:47

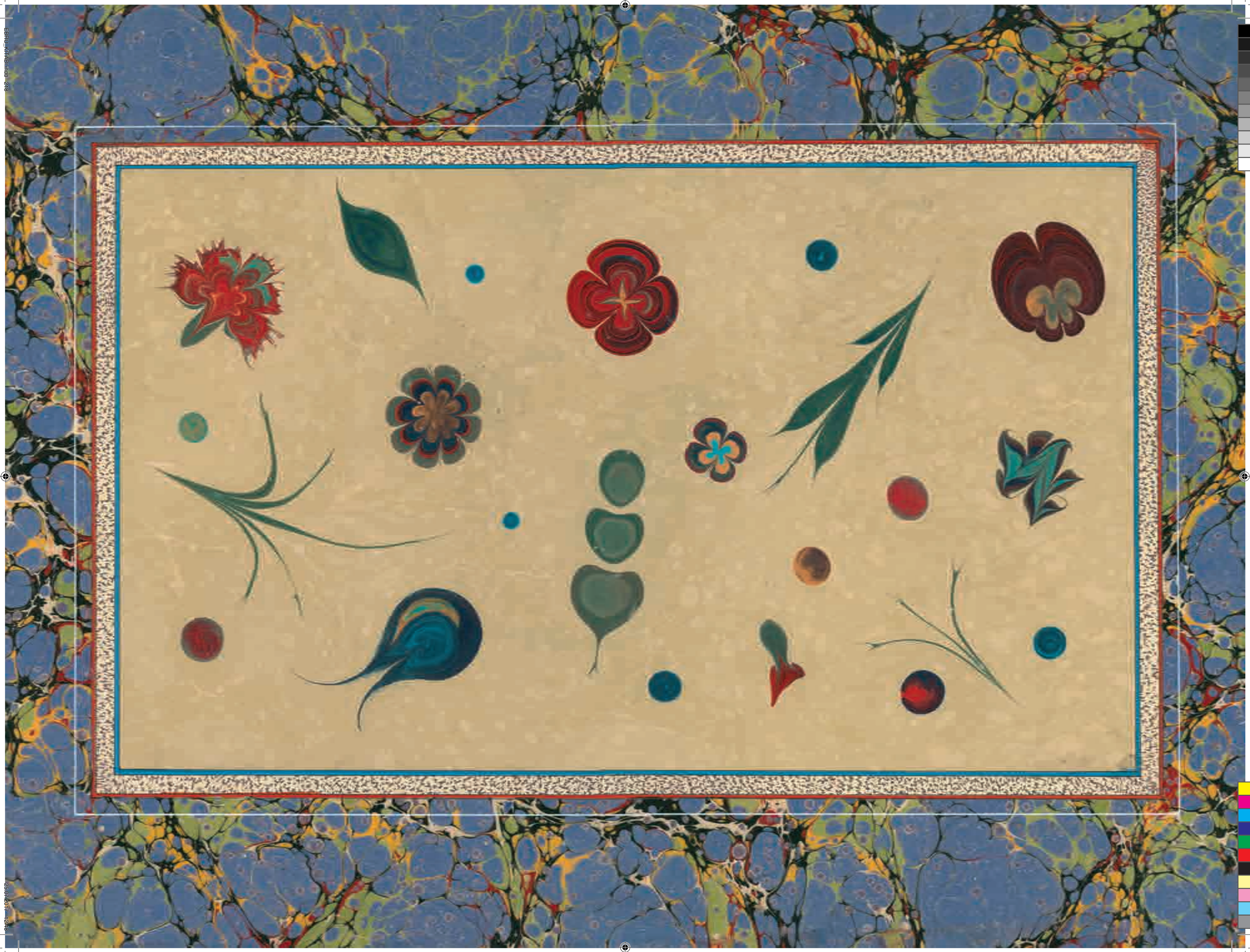

BİYOGRAFİ

1969 yılında İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini İstanbul'da tamamladı. 1987'de kazandığı Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 1993'te mezun oldu. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk-İslam Sanatları Tarihi yüksek lisans programını imzalı mezar taşlarını konu alan teziyle 1995 senesinde tamamladı. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Sanatı programında 2002 yılında "Osmanlı Camisinde Mihrab Önü Mekânı" isimli teziyle doktor unvanını aldı. 2003'te Sakarya Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü'ne yardımcı doçent vazifesiyle öğretim üyesi olarak atandı. 2009'da Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde göreve başladı.

1995-2005 yılları arasında Hattat Hüseyin Kutlu ile hat sanatı çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Ayrıca Prof. Dr.Ali Alpaslan ve Yrd. Doç Dr. Ali Rıza Özcan ile yazı çalışmalarında bulunmuştur. 1998'de Sadreddin Özçimi'den ebru dersleri almaya başlamış ve 2005'te hocasından icazet almıştır. 2014 yılı Eylül ayında, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü'nde başladığı vazifesini Doç. Dr. unvanıyla sürdürmektedir.

Evli ve iki çocuk babası olan Ahmet Sacit Açıkgözoğlu, yurtiçi ve yurtdışında birçok karma sergiye iştirak etmiştir. İstanbul, Londra, Edinburgh, Glasgow, Priştina, Saraybosna ve Budapeşte'de kişisel "Klasik Türk Ebrusu" sergileri açmıştır.

EBRU_KITABI.indd 219 25.07.2017 12:48

“Düzgünman Mektebinde Meşk”

Hüdayî türbedârı Mustafa Bey kârı bu ebrû
Koparıp koklamak ister gören her bir zen-i hûb-rû

Necmeddin Okyay

Gelenekli sanatlar arasında mümtaz bir yere sahip olan ebru sanatı, birçok hususiyetiyle diğer sanatlarımızdan farklıdır. Malzemeleri, hazırlık safhaları, boyaların terbiyesi, su yüzeyinde hâkimiyetin zorluğu ve formların büyük kısmının son asırlarda ortaya çıkmış olması gibi meseleler, ebrunun durumunun anlaşılması için yol gösterici olabilir. Kavranması ve sonrasında ustalaşması zor bir sanattır. Mekanik değildir ve şartlar çok değişkendir. Kalem ve fırça kullanan sanatkârlar, kendileri için her zaman uygun şartları ayarlayabilirler ve bu sayede temiz bir işçilik icra ederler. Fakat ebru ustasına nasıl hareket etmesi gerektiğini tekne o anda söyler. Ancak bu dili anlayabilecek kadar tecrübeli olan sanatkâr başarılı olabilir.

Ebruculuk unutulmaya yüz tutmuşken, Necmeddin Okyay Hoca'nın Şeyh Edhem Efendi'den bu sanatı öğrendikten sonra kadim Türk ebrusunu anlayabilmek için çektiği zahmetler kaynaklarda anlatılmaktadır. Ders almakla işin tamam olmayacağını ve insanın kendi teknesini kurup kendi malzemesiyle muvaffak olamadıkça ebru ustası olamayacağını dillendiren ve yeğeni Mustafa Düzgünman'ı yetiştiren Necmeddin Hoca iyi araştırılmalıdır.[1] Hocanın mahdumları Sami ve Sacid Beylerin çalışmaları da dikkatle incelenip üslup çalışmaları yapılabilir. Bununla beraber Mustafa Düzgünman'ın ebru aşkı talebe yetiştirip onlara meşk ettirmesine vesile olmuş ve ebru sanatı adeta yeniden doğmuştur. Düzgünman Hocamızın bir ömür boyu süren gayretiyle bir mecra ortaya çıkmış ve onun kanalıyla bu sanatın yolcusu olanlar seçkin ve tek diyebileceğimiz bir mektebi tesis etmişlerdir.

Mustafa Düzgünman 1920 senesinde Üsküdar Sultantepe'de doğmuştur. Akademide cild bölümüne devam ederken Necmeddin Hoca'nın ebru derslerine katılmış ve vakti gelince tekne açmaya müsaade almıştır. Hocanın Düzgünman'ı takdiri, onun için beyitler söylemesi ve Düzgünman'ın da hocadan aldığı terbiye iktizasınca vazgeçmediği uygulamalar günümüz hoca-talebe münasebeti için önemli misallerdir.[2]

Mustafa Düzgünman'ın tabiriyle ebrunun ilk mektebi battaldır. Battal olgunlaşırsa diğerlerini yapmak kolaydır. Renk uyumu, boşluk doluluk, fırça hâkimiyeti, homojenlik ve klasik renk olgunluğu yakalandığında iyi bir battaldan söz edilebilir. Düzgünman'ın icazetli talebeleri Sabri Mandıracı, Alparslan Babaoğlu ve Fuat Başar ile yapılan mülakatlar sayesinde hocanın eğitim usulleri bilinmektedir. Dersler, hocanın atölyesinde gerçekleşir. Onu ebru yaparken izlemek ve sohbetinden istifade etmek şeklindedir. Hoca herkesi izlemeye çağırmaz, davet ettiği talebeleri ve misafirleriyle aynı mekânda pazar günleri ebru çalışır. Tekne açılmasına hemen müsaade edilmez, tekneye ve malzemeye aşinalık beklenir. Talebe, hocadan gördüğü formları kendi teknesinde çalışır ve bunları hocasına arz eder. Hocanın teknesinde bir talebenin bir şeyler yapması pek nadirdir.

Dersler kemal-i edeble dinlenir, hatta soru sormaya bile cesaret edebilen olmaz.[3] Talebenin kendi ebruları hakkında hocadan aldığı tenkit ve tashihlerle çalışmaya devam ettiğini ve bu şekilde ileri seviyeye geçildiğini anlıyoruz. Düzgünman Hoca'nın hem müfredat hem de talebe eğitimi zaviyesinden meşk usulünü tertip ettiği görülmektedir. Zaten hocanın “Ebrûnâme” isimli manzumesi incelendiğinde, bir meşk usulünde yer alması gereken bahisleri takip etmek mümkündür.

EBRU_KITABI.indd 220 25.07.2017 12:48

Sabri Mandıracı üniversitelerde ders verdiği için, mesleği icabı okul dışında fazla öğrenciyle buluşmamıştır. İcazet verdiği üç öğrencisinden söz eder. Tekne açmadaki problemlerini tekne başında halletmede yardımcı olup formların istediği ölçülerde yapılmasını talebesinden bekler. Battal ebruyu kendisi pek ehemmiyetli görmektedir.

Alparslan Babaoğlu son zamanlarda birçok mekânda talebeleriyle buluşmaktadır. Mesleği gereği çalışırken talebe yetiştirmeye fırsat bulamadığını belirten hoca, kitrenin kıvamına göre boyaların su ve öd ayarlarını yapabilmeyi talebenin temel becerisi olarak görür. Battal ebrudan çiçek zeminine geçip, başarılı bir ebru sathında çiçeği yerleştirmenin önemini vurgular. Çiçeklerden bilhassa lalenin binlerce kez çalışılması neticesinde hocaya beğendirilebileceğini anlatır. Ona göre Mustafa Düzgünman ebruyu ileri bir seviyeye getirmiştir ve devam ettirmek onun öğrencilerine düşer. Zamanla hocadan daha iyi çiçekler ve battallar yapmak mümkündür. Fakat hocanın aynısını yapmaya çalışmadan bu olmaz. Üç-beş aylık kurslar ve hızlı ebru kursu programları ebrunun tam olarak öğrenilemeyeceğini gösterir.

Dört safha, Düzgünman mektebinin de hala riayet ettiği önemli merhalelerdir.: Boyaları teknede yüzdürmek, kağıda tespit etmek, eskilerin yaptığı gibi başarılı formları yakalamak olarak belirtilen üç temel safhadan sonra, sanatçının kendi zevk ve renk anlayışıyla üslubunu ortaya koyabilmesidir. İcazet alan öğrencinin mesuliyeti artar ve yaptığı işe verdiği ehemmiyet nispetinde ustalaşır.

Fuat Başar da battal ebruya öncelik verir. Bu formda yakalanacak meleke, diğerlerini kolaylaştırmaktadır. Sırayla çiçekler çalışılır. Çiçek başlarını iyi yapan öğrenciler bu kabiliyetlerini hatipte de kullanabilirler. Fuat Hoca bazı kurumlarda müfredatı ön plana çıkarmıştır. Eskilerden örnekler ve öğrencide uyandırılacak merak, meşklerin içine serpiştirilmiştir. Boya ezilmesi, fırça yapılması ve malzeme bilgisiyle başlanıp tekneyle buluşulabileceğini söyler.

Sonuç olarak, Düzgünman'ın icazetli üç talebesinin de kendilerine has tavırları ve meşk usulleri olduğu görülmektedir. Bu, tabii bir neticedir ve farklılıklar her daim kıymetlidir. Hatta onların yetiştirdiği ve icazet verdiği talebeler, bir nesil sonrası ve daha sonrakiler de muhakkak kendi üsluplarına, ruhlarından ve neşelerinden nüveler yansıtacaklardır.

Klasik Türk tavrı olarak adlandırılan yolun talebe yetiştirme konusunda birçok hassasiyete sahip olduğunu anlamaktayız. Zaten bu incelikler, bütün gelenekli sanatlarımızda mevcuttur. Ebru sanatı, hocasız öğrenilmez. Hatta hocadan sadece malzeme, form ve icra öğrenilmez. Felsefi ve ruhi yönler ile adap ve terbiye de meşk edilir. Talebe, hocayı geçme değil de onun gibi yapabilme gayesinde olmalıdır. Bu da doğal olarak daha muvaffak ebruları ortaya çıkarır. Ebrunun "rabbi yessiri" tarz-ı kadim de denilen battaldır. Daha sonra çiçek, hatip ve diğer formlara geçilir. Ebrucu, hocasından gördüklerini kendi teknesinde başarmadan usta olamaz. Kendi teknesinden çıkanları hocasına gösterip tenkit ve tavsiye almadan icazete hak kazanamaz. İcazet, yola nispeti ve temsil salahiyetini belgeler.

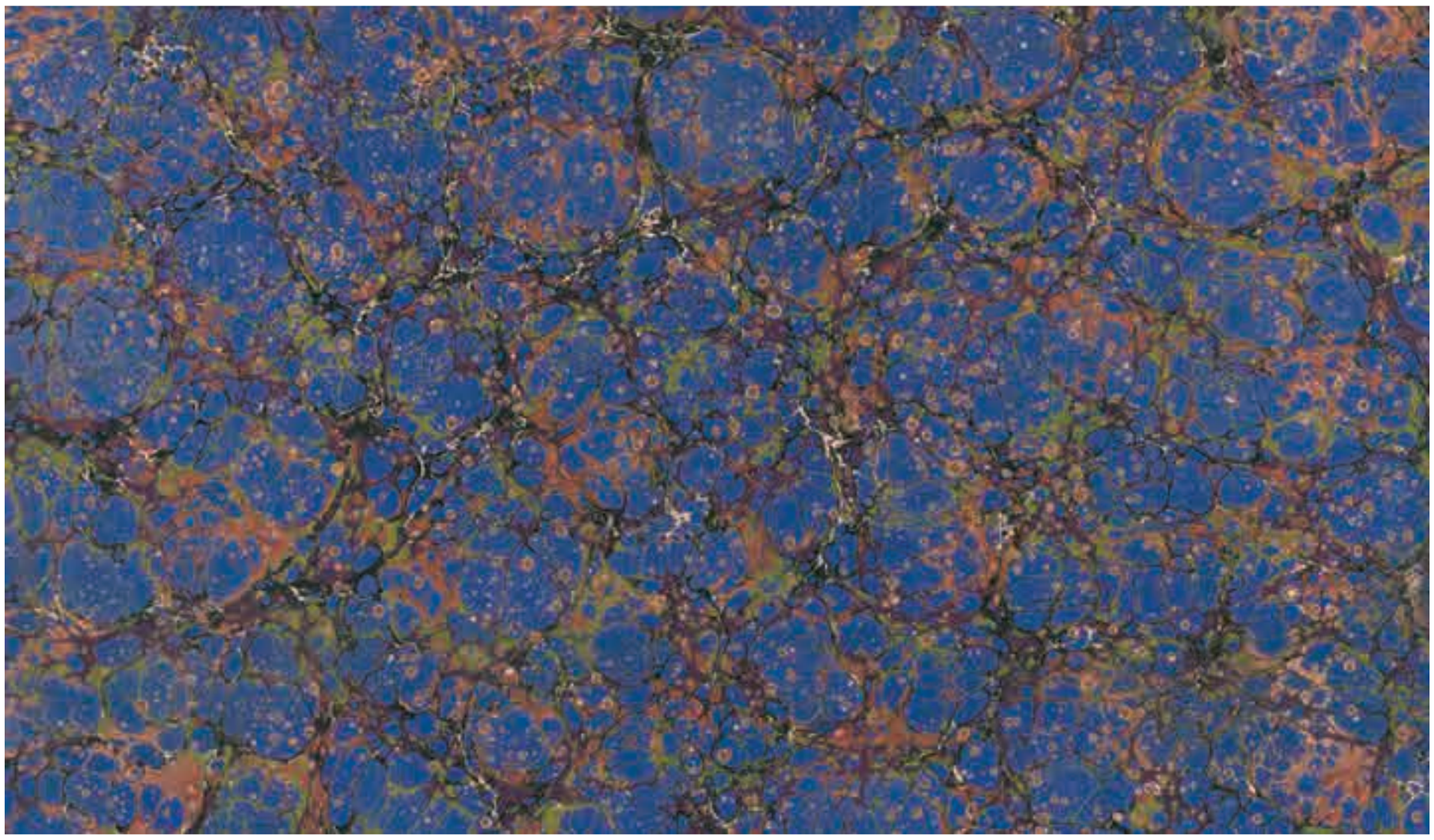

Sünbül Efendi Ebrihanesi

1. M. Uğur Derman, Türk Sanatında, İstanbul Ebru, 1977, s.44.
2. Muin Nursen Eriş, Mustafa Esat Düzgünman ve Ebru, İstanbul, 2007, s. 49-55.
3. Hülya Doğru, Sacit Açıkgözoğlu, "Mustafa Düzgünman Öğrencilerinin Meşk Usulleri", 10. Ulusal El Sanatları Sempozyumu, İzmir, 2009, s.136.

EBRU_KITABI.indd 221 25.07.2017 12:48

Mektebin bu hassasiyetleri ve şahsiyetini oluşturan ilkeleri ışığında bizler ve bir sonraki nesil bazı özel çalışmaların içinde olabiliriz. Yolun en önemli hususiyetlerinden birisi, hocanın talebesini kendisini geçecek seviyelere hazırlamasıdır. Maksat bu değildir, lakin gelişme muhakkaktır. Bu önemli durumun yanında bir de sürekli gelişen ve birçok sahada kendine yol bulan ebru sanatının hüsn-i kabul görmesi gerçeği de düşünülmelidir.

Ebru sanatının baş döndürücü gelişimi ve gördüğü olağanüstü rağbet, geleneğin kıymetini muhafaza, Türk ebrusu kaidelerini koruma, gelişen yeni teknikleri klasik zevk ve estetikle buluşturma adına, Ebru sanatının baş döndürücü gelişimi ve gördüğü olağanüstü rağbet, geleneğin kıymetini muhafaza, Türk ebrusu kaidelerini koruma, gelişen yeni teknikleri klasik zevk ve estetikle buluşturma adına, Düzgünman mektebinin meşk usullerine ve müfredatına yeni konular eklenmesi gerekmektedir. En azından bu hususların ehemmiyeti ve gözden kaçırılmaması telkin edilmelidir.

Meşklere katılması elzem olan konuların başında "tarihi bağ" gelmektedir. Geçmiş ebrucular dan çok azının ismi malumdur. Ama bilhassa İstanbul'da ebruculuğun piri olmuş Hatib Mehmed Efendi ve yaptıkları muhakkak talebenin önüne koyulmalıdır. Hocasını taklitle yol alan öğrenci, belli seviyelerden sonra eski ustaları da meşk etmelidir. Kendisi bir hat talebesi olan Hatib Mehmed Efendi'nin ebruları çığır açmış, cıvıl cıvıl renkler ve enfes nakışlarla tertip ettiği kağıtları bu sanatta kıvam, hakimiyet ve olgun renklerin Türk ebrusunun vazgeçemeyeceği unsurlar olduğunu belirlemiştir.[4] Kendinden evvel yapılanlara kıyasla renkleri ve boya serpmedeki mahareti dikkat çekicidir ve hemen fark edilir.[5]

Zaten Necmeddin Hoca'nın uzun yıllar eski kitapları incelediğini ve Türk ebruculuğunun yüzyıllarıyla alakalı albümler hazırladığını kaynaklardan öğrenmekteyiz. Dikkatle incelediği ve taklit çalışmalarla yad ettiği usta, Hatib Mehmed Efendi olmuştur. İstanbul tavrı yok olmuşken onun bu gayretiyle tekrar ebruda zevk-i selime kavuşulduğunu eserlerinden müşahede edebiliriz. Yani Hatib gibi bir ustanın müfredata dahil edilmesi ve Necmeddin Hoca'nın eskileri taklit yolunun meşklerde yer bulması gerekmektedir. Zaten bu sanatın otoritesi kabul edilecek şahısların tespitlerine göre bu iki kıymetli üstadın ebru sanatımıza altın çağlarını yaşattığı bilinmektedir.[6]

Bizzat Necmeddin Hoca da bazı buluşlar ve denemelerle göz önünde olmalıdır. Onun yazı kenarları için tanzim ettiği ve fazla renge yer vermediği sade pervaz ebruları çalışılması gereken formlardır. Düzgünman'ın Necmeddin Hoca bendesi olduğu unutulmayıp hocadan tevarüs eden her bilgi ve denemeyi ihmal etmeden, mektebin yitik malı görüp gereken ehemmiyeti göstermek lazımdır. Necmeddin Hoca, kadim tavrı ve zevki ihya, diğer kitap sanatlarından istifadeyle geleneği tesis, yeni formlarla ebruya nefes verip tecdid ameliyelerinde bulunmuştur.7 Onun açtığı bu yolun klasik Türk ebrusu mektebinde iyi anlatılması zaruridir. Zira Türk ebrusu, silsile ve gelenek olarak bu mektepten yürümektedir ve temsil mesuliyetinin idraki tarihi irtibatı zorunlu kılmaktadır.

EBRU_KITABI.indd 222 25.07.2017 12:48

Sünbül Efendi Ebrihanesi

1. M. Uğur Derman, "Hamidiye Kütüphanesi'nden Hat ve Ebru İşbirliğiyle Enfes Bir Murakkaa", 1. Ulusal İslam Elyazmaları Sempozyumu, İstanbul, 2009, s.110.
2. M. Uğur Derman, "Türk Ebriciliğinin Muteber İsmi Hatib Mehmed Efendi" M, Sadreddin Özçimi 60. Yaş Armağanı, Ankara, 2016, s.41.
3. M. Uğur Derman, "Ebru Sanatının Altın Çağları", Sabah Ülkesi, sayı: 45, Köln, 2015, s.68-71.
4. Sacit Açıkgözoğlu, "Hezarfen Necmeddin Okyay ve Ebru Geleneği", M, Sadreddin Özçimi 60. Yaş Armağanı, Ankara, 2016, s.52.

EBRU_KITABI.indd 223 25.07.2017 12:48

Yine Necmeddin Hoca kanalıyla hat sanatıyla buluşan ebrunun bu günlerde revaç bulan akkase tekniği uygulamaları meşklerde konu olarak yer almasını gerektirmektedir. Bu hususta talebenin iyi yetişmesi yanında akkase işlerin mühim bir özelliğine de dikkat etmek lazımdır. Minyatür, şukufe ve bilhassa yazı; sanatçılarının tasarımları bozulmadan ele alınmalıdır. Yaşayan hattatlardan izin alınmadan, bir de iş başarılmış zannedilerek imzalarına da yer verilmektedir. Yazıyı bilmeden, anlamadan yazıyla eser üretmek ne kadar mesuliyetsiz bir davranıştır.

Hat sanatkarı harflerin tahriri, nokta ölçüleri ve harf mesafeleri hususunda yıllarca eğitim alıp aylarca tasarımı için emek vermektedir. Bunları hiçe sayan bir ebrucu (?) eline bıçak alarak kesip kalıp hazırlayıp bir de sergilerde eser yaptığını zannederek arz-ı endam edemez. Mesele bu kadar basit olamaz. Zaten tasarım sahibi sanatçıdan izin alınmadan eserleri akkaseyle çalışmak ahlaki açıdan da sorgulanmalıdır. Bu kaidelerin akkase meşklerinde talebeye aktarılması icap eder. Ebru, bütün kitap sanatlarıyla beraber düşünülür. Ebrucu eski sanatlarımızın mühim kaidelerini ve estetik değerlerini bildiği nispette başarılı olur. Kadim sanatlarımızın hepsinin ruhu bir kaynaktan ışık alır ve ancak bunların kavranmasıyla geleneğin temsili mümkün olur.

Ebru sanatı, eskilerde cild için kitapların yan kağıdı olarak, yazıların pervazı ve kıt'aların koltuğu olarak tezyinata yardım ederdi. Necmeddin Hoca'nın gayretleriyle müstakil bir sanat olarak anılmaya başlanan ebru, bu eski değerleri de kaybetmemelidir. İyi ebrularla çârkuşe cildler ve ebrulu kuburlar tanzim ederek ebruyu dar bir kullanım alanında düşünmemek icap eder. Yazıların kenarında, hatta bazen çiçekli ebruların kenarlarında ve cetvellerinde yine ebru tamamlayıcı vazifesini görebilir. Hattatlar için hafif ebrulu kağıtlara yazı yazma alternatifi her zaman canlı tutulmalıdır.

Klasik Türk Ebrusu mecrasında yol alan Düzgünman Mektebi'nin estetik değerleri bütün ebrucular için dikkat edilmesi gereken unsurlardır. Zira bu yola mensup bir ebrucu, mükemmel ve dengeli bir zemin olmadan nispetleri oturmuş bir çiçeği yerleştiremez. Bir teknede yapılan, birbirinin aynısı iki çiçek; ustalaşmanın ve suya hükmedebilmenin en önemli göstergelerindendir. Tesadüfe mümkün mertebe imkan tanınmaz. Günümüzün yanlış uygulamalarının temelinde tesadüfen ortaya çıkmış çiçeklerle boy ölçüşen rengarenk zeminler, çiçeklerden daha belirgin ve keskin hareketlere sahip uygulamalar; estetikten nasibini almamış ilkokul çocuğunun resmi bile olamayacak çalışmalar; geleneğimizle alay etmektir. Türk İslam sanat geleneğinin kadim bir zevki vardır ve bu yüzyıllar içerisinde teşekkül etmiştir. Batının renkleri, serbest tavırları ve tesadüfi izlenimleri sanat geleneğimizle bağdaşmaz. Ebruyu da bu sanatlarımızın dışında tutma imkanı ve hakkı kimsenin harcı değildir. Eski kitabı, onu oluşturan unsurları, estetik kaygıları, simetriyi, homojen ve dengeli zeminleri anlamadan Türk ebrusu yaptığını iddia etmek komik olur.

Elbette hocadan alınan meşkin en hususi tarafı adab ve fikirdir. Bu kabilden ebrunun eski devirlerde uzun sürebilecek süsleme yerine düşünülmesi, yazıya ve kitaba çok vakit istemeden bir güzellik katabilmesi, adeta tevazuuyla çağrıldığı yere gitmesi anlamındadır. Ebrunun ruhunda olan alçak gönüllüğü, ebrucular özlerinde hissetmelidir. Ebru bizim geleneğimizin bir parçasıdır ve yeri çok kıymetlidir. Fakat hat, tezhib, cild, kâtı ve benzerleriyle beraber olduğu nispette değerini muhafaza eder. Aksi takdirde maalesef günümüzün geleneği, anlaşılmayan tartışmalara kurban edilir. Bütün bu meşk usulleri ve müfredat programı üniversitelerimizin Geleneksel Türk Sanatları bölümlerinde de tatbik sahası bulup yükseköğretim seviyesinde ebru sanatının ciddiyetle ele alınması da mühim meselelerin başındadır.

EBRU_KITABI.indd 224 25.07.2017 12:48

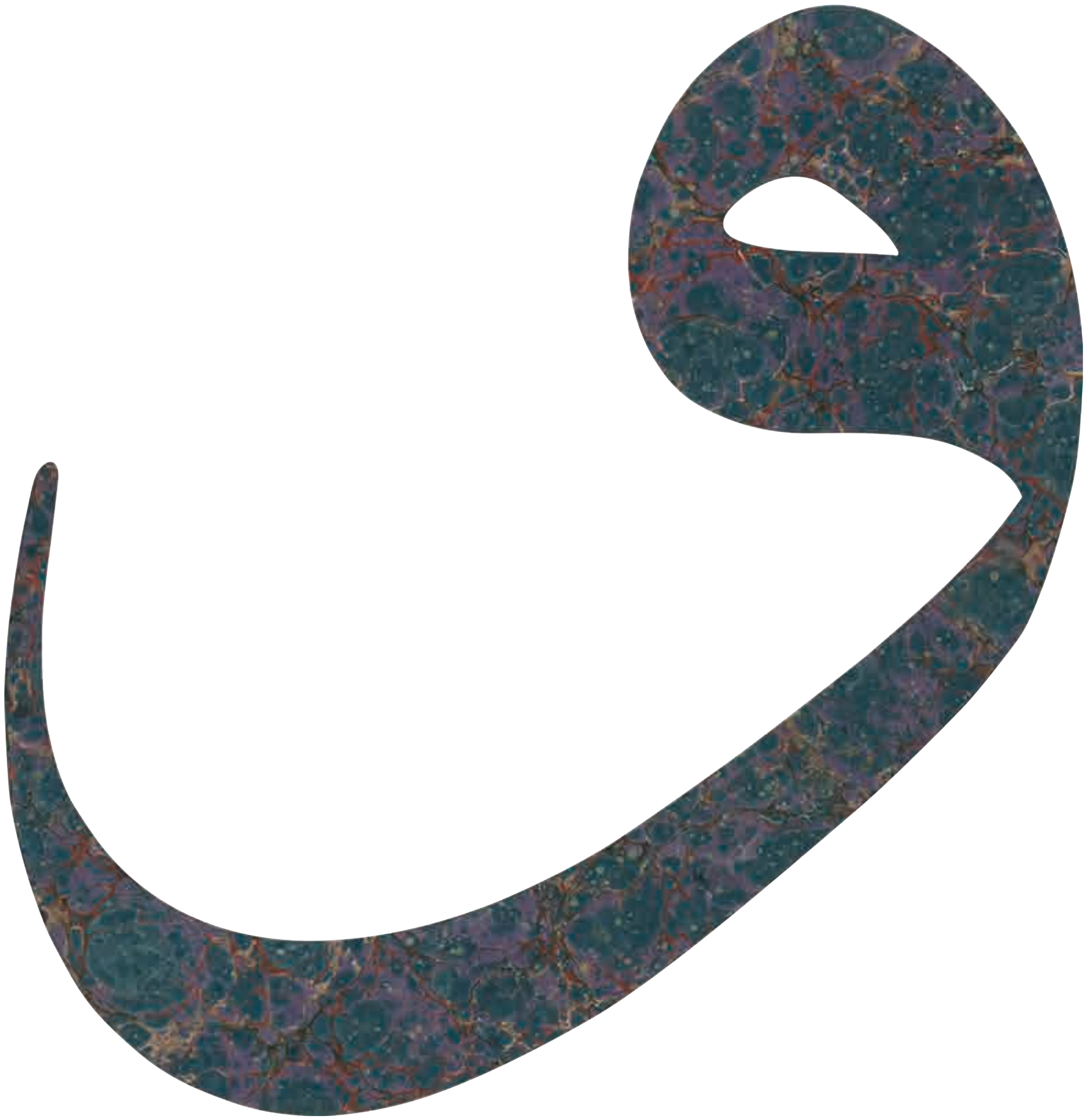

Kaynakça

Açıkgözoğlu, Sacit. "Hezarfen Necmeddin Okyay ve Ebru Geleneği", M, Sadreddin Özçimi 60. Yaş Armağanı, Ankara, 2016, s.48-52.

Açıkgözoğlu, Sacit ve Hülya Doğru. "Mustafa Düzgünman Öğrencilerinin Meşk Usulleri", 10. Ulusal El Sanatları Sempozyumu, İzmir, 2009, s.134-144.

Derman, M. Uğur. "Ebru Sanatının Altın Çağları", Sabah Ülkesi, sayı: 45, Köln, 2015, s.68-71.

Derman, M. Uğur. "Hamidiye Kütüphanesi'nden Hat ve Ebru İşbirliğiyle Enfes Bir Murakkaa", 1. Ulusal İslam Elyazmaları Sempozyumu, İstanbul, 2009, s.105-110.

Derman, M. Uğur. "Türk Ebriciliğinin Muteber İsmi Hatib Mehmed Efendi" M, Sadreddin Özçimi 60. Yaş Armağanı, Ankara, 2016, s.40-47.

Derman, M. Uğur. Türk Sanatında Ebru, İstanbul, 1977.

Eriş, Muin Nursen. Mustafa Esat Düzgünman ve Ebru, İstanbul, 2007.

Sünbül Efendi Ebrihanesi

EBRU_KITABI.indd 225 25.07.2017 12:48

EBRU_KITABI.indd 226 25.07.2017 12:48

İstanbul'da Klasik Sanatlar

9 Sergi 9 Seminer Projesi

5. Program

A. Sacit Açıkgözoğlu ve Sünbül Efendi Ebrihanesi

Sergi

Seminer

EBRU_KITABI.indd 227 25.07.2017 12:48

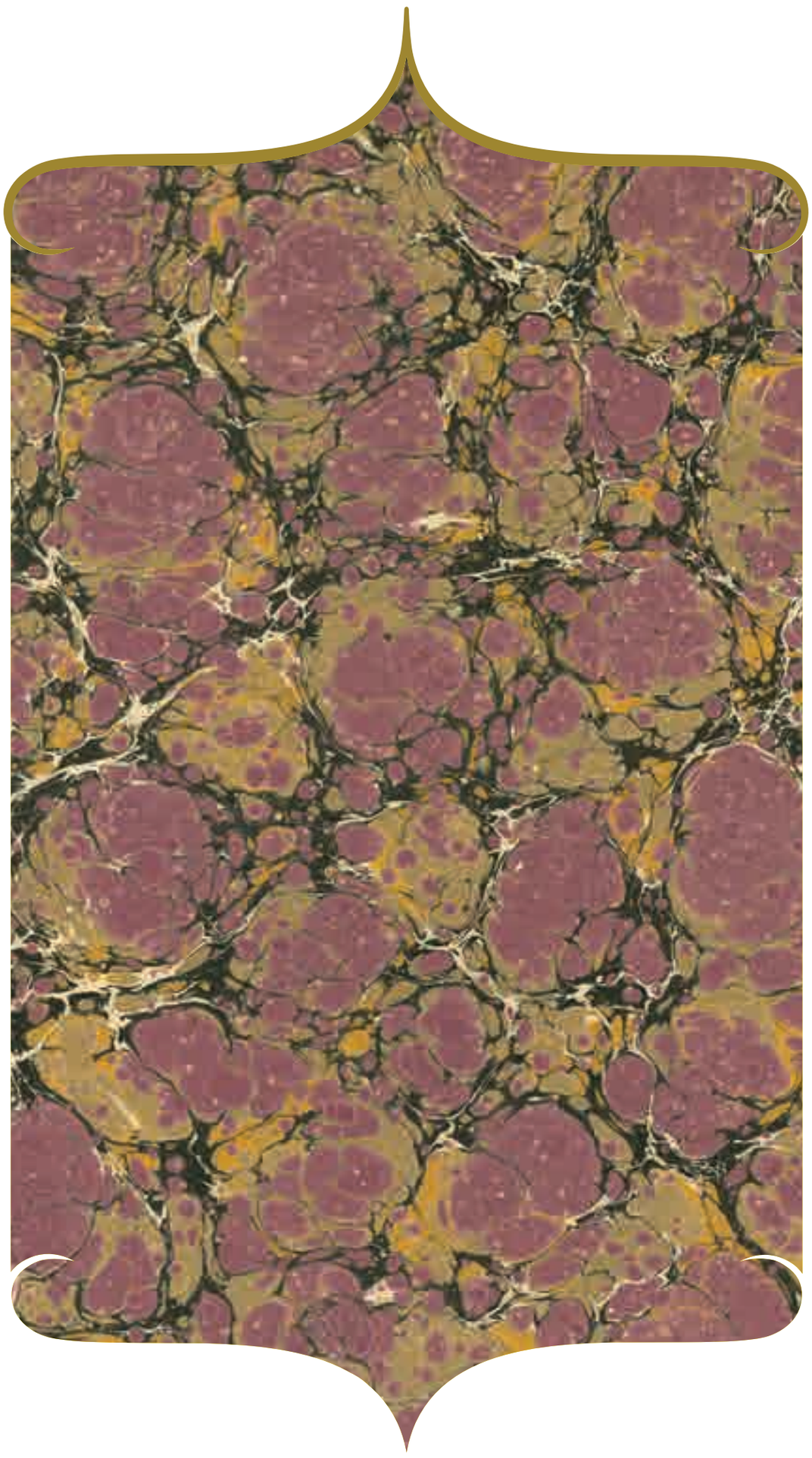

EBRU_KITABI.indd 228
25.07.2017 12:49

Ahmet Sacit Açıkgözoğlu ve Sünbül Efendi Ebrihanesi

Eserler

EBRU_KITABI.indd 229 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 40 x 40 cm

Mühür

EBRU_KITABI.indd 230 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 46 x 46 cm

Evvel ve Ahir

EBRU_KITABI.indd 231 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 30 x 40 cm

İmti'nân

EBRU_KITABI.indd 232 25.07.2017 12:49

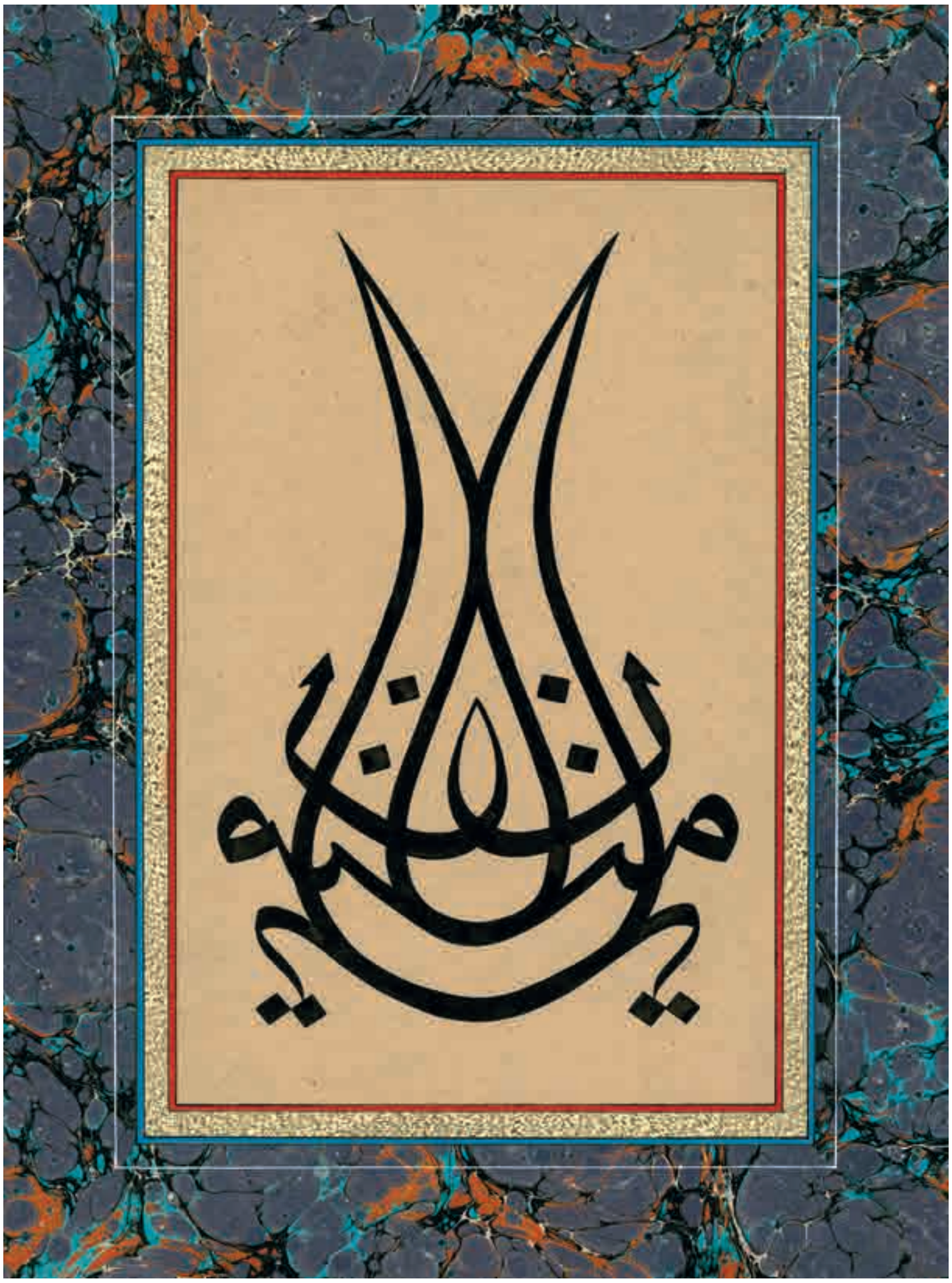

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 30 x 40 cm

Memnuniyyet

EBRU_KITABI.indd 233 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 22 x 42 cm

Gündüz

EBRU_KITABI.indd 234 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 28 x 46 cm

Gece

EBRU_KITABI.indd 235 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 56 x 54 cm

EBRU_KITABI.indd 236 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 56 x 54 cm

EBRU_KITABI.indd 237

25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 50 x 40 cm

EBRU_KITABI.indd 238 25.07.2017 12:49

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 58 x 50 cm

EBRU_KITABI.indd 239 25.07.2017 12:50

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 60 x 75 cm

Eşraf-ı Ümmet

EBRU_KITABI.indd 240 25.07.2017 12:50

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 35 x 50 cm

EBRU_KITABI.indd 241 25.07.2017 12:50

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 82 x 45 cm

EBRU_KITABI.indd 242 25.07.2017 12:50

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 75 x 50 cm

EBRU_KITABI.indd 243 25.07.2017 12:50

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 57 x 40 cm

EBRU_KITABI.indd 244 25.07.2017 12:51

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 40 x 32 cm

EBRU_KITABI.indd 245 25.07.2017 12:51

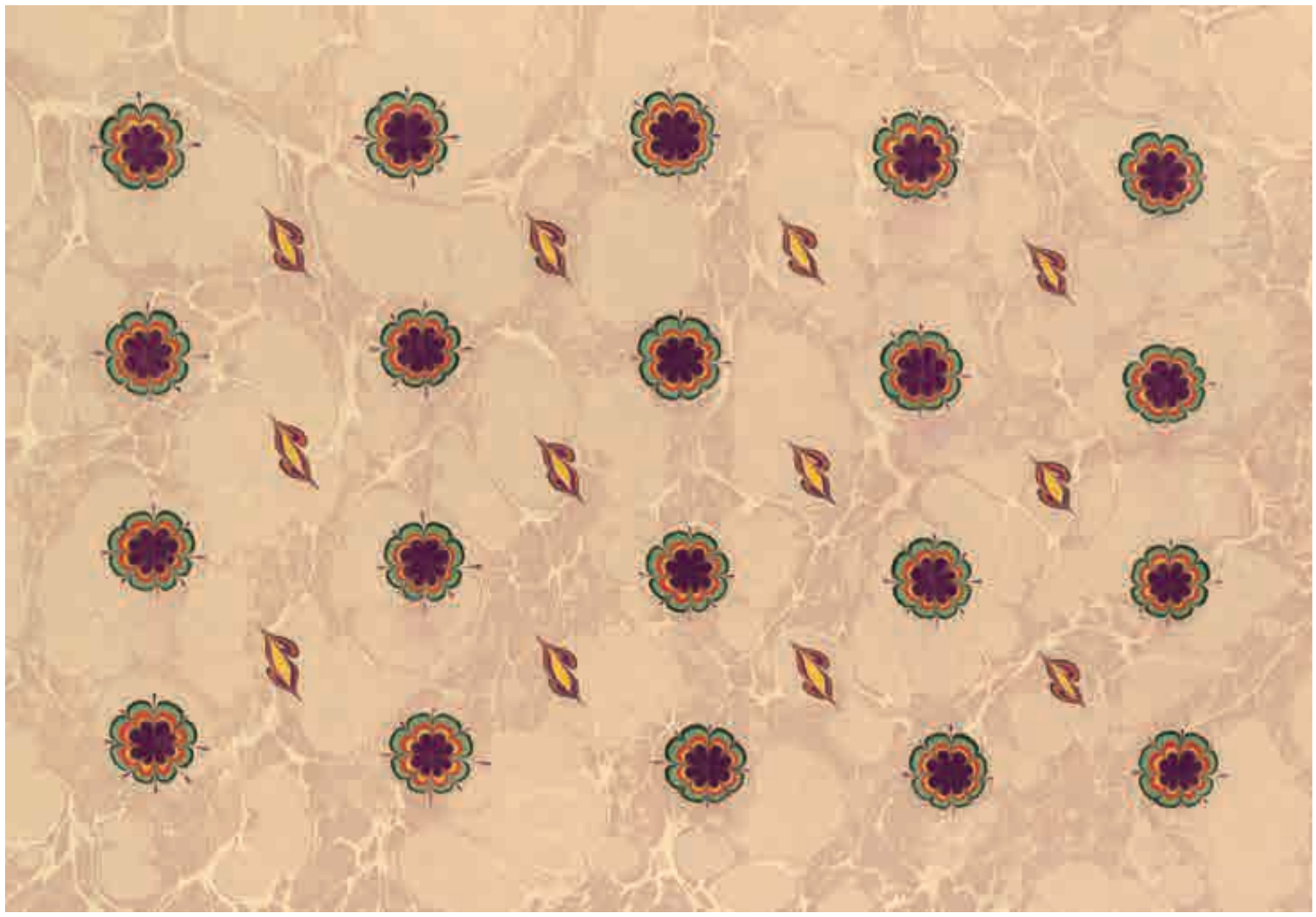

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 45 x 32 cm

EBRU_KITABI.indd 246 25.07.2017 12:51

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 45 x 32 cm

EBRU_KITABI.indd 247 25.07.2017 12:51

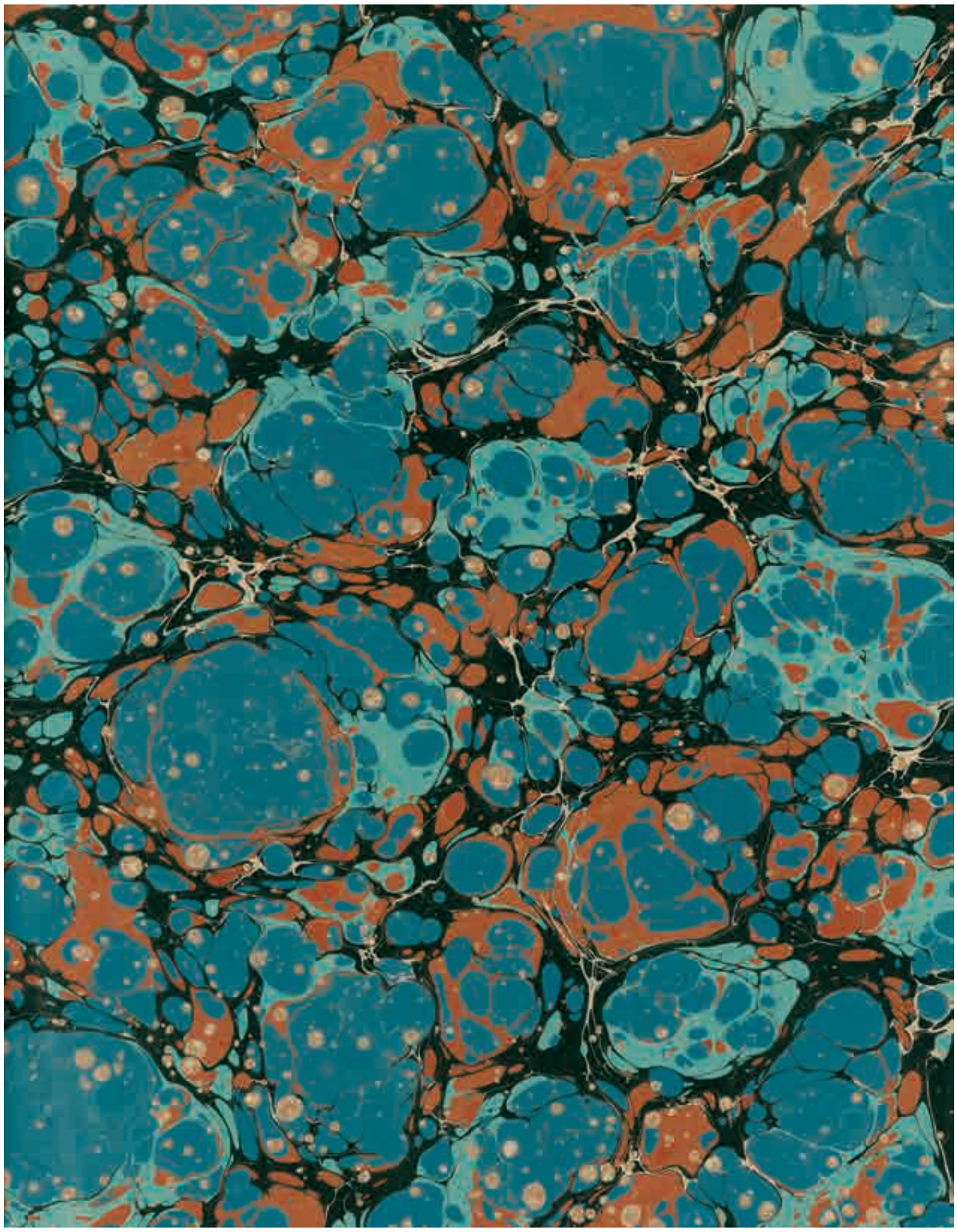

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 35 x 50 cm

İmtizac

EBRU_KITABI.indd 248 25.07.2017 12:51

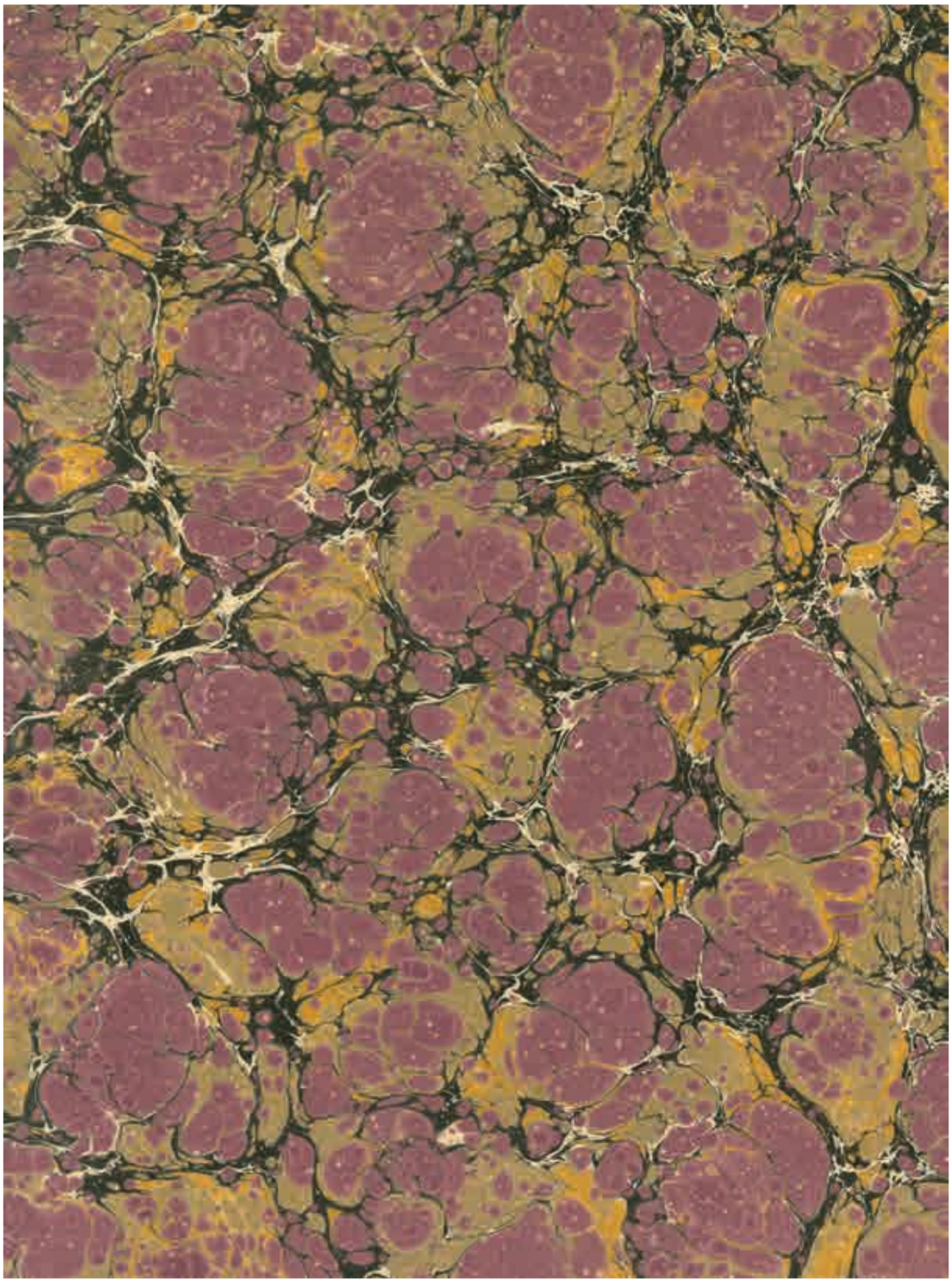

Sünbül Efendi Ebrihanesi - 35 x 50 cm

EBRU_KITABI.indd 249 25.07.2017 12:51

EBRU_KITABI.indd 250 25.07.2017 12:51

BİYOGRAFİ

1960 yılında İstanbul'da doğdu. Ebru çalışmalarına 1994'te başladı. Özgün çiçek ebruları yapan Eneş, özellikle gül ebruları üzerinde yoğunlaştı.

Sanatçının yurtiçi ve yurtdışında katılmış olduğu çok sayıda karma sergiler arasında, 1998'de İstanbul CRR'de yapılan "Klasik Türk ve İslam Sanatları Sergisi", 2000 yılında Eyüp Sempozyumları kapsamında açılan "Geleneksel Türk Sanatları Sergisi", yine 2000 yılında Japonya ve Amerika'ya götürülen sergideki çalışmaları ve 2002'de Fransa Saint Etienne'de yapılan ikili sergileri sayılabilir.

1999 yılında Kültür Bakanlığı 10.Türk Süsleme Sanatları Yarışması'nda Gül Ebrusu ile başarı ödülüne layık görüldü. 2001, 2003 ve 2006 yılı Kültür Bakanlığı 11. , 12. ve 13. Türk Süsleme Sanatları Yarışması'nda öğrencileri başarı ödülü ve çok sayıda sergilemeyle ödüllendirilmiştir.

18 Nisan-2 Mayıs 2003 tarihleri arasında Taksim Sanat Galerisi'nde "Teknem Çiçek Açtı" adlı kişisel sergisiyle eserlerini sanatseverlerin beğenisine sunmuştur. 2002-2003 öğretim yılında Koç Üniversitesi'nde, 2003-2004 öğretim döneminde ise Yıldız Teknik Üniversitesi Ebru Kulübü'nde ebru dersleri vermiştir.

İstanbul Üniversitesi Ebru Kulübü'nü desteklemeyi sürdüren sanatkâr, halen Fatih Kariye'deki atölyesinde yerli ve yabancı sanatseverlere hizmet vermeye ve öğrencileriyle ebrunun sırlarını paylaşmaya devam etmektedir.

Yurtdışı ve yurtiçinde ebru sanatını tanıtım amaçlı gösterilere iştirak etmiştir. "Piri Reis" adlı çalışması İstanbul Deniz Müzesi Koleksiyonu'na dâhil edilmiştir. Başta TRT olmak üzere, yerli ve yabancı televizyon kanallarında, belgesel kapsamlı programlarda yer almıştır.

EBRU_KITABI.indd 251 25.07.2017 12:51

“Ebru Hakkında”

1500'lü yıllarda, Özbekistan'ın Buhara şehrinde örneğine rastlanılan ebrunun Osmanlı topraklarına gelmesi, bu sanatın tanınmasını ve yaygınlaşmasını sağlamıştır. Her kim ebru sevdasına adım atmışsa asla bir bencilliğin içine girmemiştir. Bilir ki böylesi bir güzelliğe sadece kendi elleri, ruhu veya gönlü can veremez. Yaratıcı ona her zaman yön vermiştir. O kime güvendiyse ve inandıysa onunla paylaşmış, güzelleştirmiş ve ileriye götürme özlemini duymuştur. Ebrunun üstatları, suyun üzerine bir önceki ustalarından ne aldılarsa önce onu bezemişler; sonra sadakatle ve aşkla akıl almaz güzellikleri kağıda taşımışlardır. Araştırarak, çok çalışarak, yorumlayarak ve nihayet estetik katarak hep daha ileriye gitmek için çalışmışlardır.

Ebru sanatı, kitap ciltlerinde yan kağıdı; hat eserlerinde murakka ve koltuk olarak yer almıştır. Bu kullanım şekli günümüzde özelliğini kaybetmiştir ve her geçen gün azalmaktadır. Necmettin Okyay ve Mustafa Düzgünman hocalarımızla beraber, ebrunun kullanım alanına çerçeveli eserler de katılmıştır. Her iki hocamızın öğrencilerinin de devam ettirdikleri bu akım sayesinde ebru sanatı yaygınlaşmış, üretilen ebrular ilgi ve değer görmeye başlamıştır.

Günümüzde ve geçmişte her ustanın kendine has bir tarzı vardır. Burada insan unsuru, kişilik ve yapı ön plana çıkmaktadır. Öğrenci, önce öğretileni ve hocasının elini taklit ederek başladığı sanat eğitiminde, ancak öğrendikten sonra kendi gözünden, gönlünden ve ruhundan bir şeyler katarak kendi tarzını oluşturmaya başlar. Ebrular; kişilerin kattıkları sayesinde birbirlerinden ayırt edilir. Her ebru yapan, kendi tarzıyla tanınır. Yetişen her öğrenci, hocasının yaptığını taklit etmekle yetinip yeni arayışlara girmeseydi, günümüzde bu kadar güzel ebrular görme imkanımız olmazdı. Ebru sanatı da yapılanı tekrar etmekten öteye gidemezdi. Her ne kadar yapılan çalışmalara geleneksel denilse de burada üretenin iradesi ve sanattaki baskısı söz konusudur.

Sonuçta ebru sanatı parmak izi gibidir ve eşi yoktur. Taklit ebrularda bile kişi ne kadar usta olursa olsun, sanatın özünde külli irade ve cüzi irade vardır. Bu yolda, üreten kardeşlerimiz sevdalarını tekneyle bütünleştirmişlerdir. Bu da yapılan çiçeklerin formlarını doğaya en yakın şekliyle stilize edip güzelleştirmiştir. Sanatçıya ilham veren, Yaratanın tabiata sunduğu çok çeşitli, hoş kokulu ve renkli çiçeklerdir.

EBRU_KITABI.indd 252 25.07.2017 12:51

Sanatçı, gönlüne düşeni edeple çalışır. Bu sanatta esas nokta, benlik duygusundan uzak olmaktır. Ebru; ruh, beden ve çevre temizliğidir. Bunlardan biri eksikse hatalar başlar ve üretilenden kişiliğe kadar devam eder. Çünkü sanat; yaşayan eserler üretmek, ilham vermek ve örnek olmaktır.

1994 yılında, günümüzde adına Türk ebrusu ya da geleneksel ebru denilen teknikle çalışarak ebruya başladık. Yani tarz-ı kadim ebru, Düzgünman battalı ve hatip ebrularıyla birlikte tek lale, tek karanfil ve buket çalışmalarını öğrendik.

Ama benim içimdeki bir ses, ebruyu farklı gözle görmemi ve uygulamamı söylüyordu. Çıktığım bu yolda formlar üzerinde çalıştım ve öğrendiğim çiçekleri ıslah etmeyi amaçladım. Fuat Başar hocamın isteği üzerine derslerime başladığımda, hocamdan gördüğüm ebruyu öğretirken kendi çalışmalarımı geliştirip bunu öğrencilerimle paylaştım. Onlara da makul gelen formlar geliştikçe takipçiler de benimsedi ve sonra günümüz hocaları da bunları kabul ettiler. Rahmetli dostum Tolunay Timuçin'in ricasıyla nergis çalışmasının devamı geldi. Sümbül boyutu büyütülerek renklerle yeni formunu aldı.

2003 yılında açtığım ilk sergimi bugünün hocaları ziyaret ettiklerinde, burada onlar için ebruda ilk defa bahar dalı ve yeni formlarıyla görülen çiçekler vardı. 2000 tarihinde İstanbul Üniversitesi'nde yapılan ilk ebru seminerinde söylediğim gibi, orada hocalarımın o güne kadar yaptığı çalışmaları bir potada eriterek o gülü yapmıştım. 1997'de CRR'deki karma sergide bu eseri sundum ve zaman içinde geliştirip bir tek kokusu yok denilecek hale getirmeye muvaffak oldum. Hocalarımız ve sanatçı dostlarımız bu yorumu yapmışlardı.

Dürdane Ünver hocamın isteği üzerine erguvan ve sakura (süs kirazı veya japon kirazı) çalışmamı paylaştım. Bu çalışma da bu gün kullanılan bir ebru türü oldu. Zaman içinde tekne boyutlarını büyüterek mekanlar içinde yerini almasını sağladım. Yetiştirdiğim öğrenciler çeşitli merkezlerde ve atölyelerde ders vererek öğrencileriyle sanatı daha da ileriye taşımaya devam etmektedir.

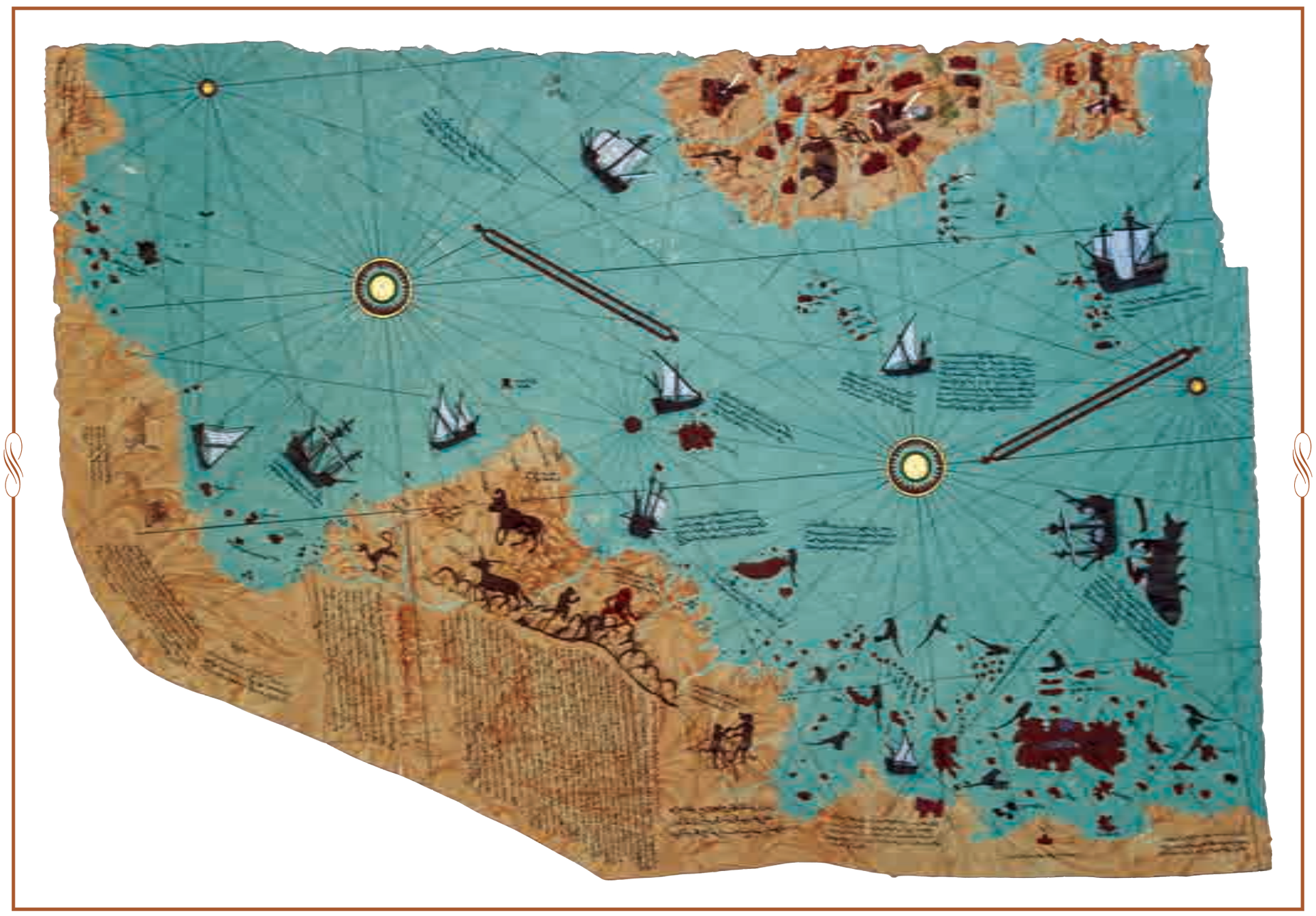

Yılmaz Eneş

EBRU_KITABI.indd 253 25.07.2017 12:51

EBRU_KITABI.indd 254
25.07.2017 12:51

İstanbul'da Klasik Sanatlar

9 Sergi 9 Seminer Projesi

6. Program

Yılmaz Eneş

Sergi

Seminer

EBRU_KITABI.indd 255 25.07.2017 12:51

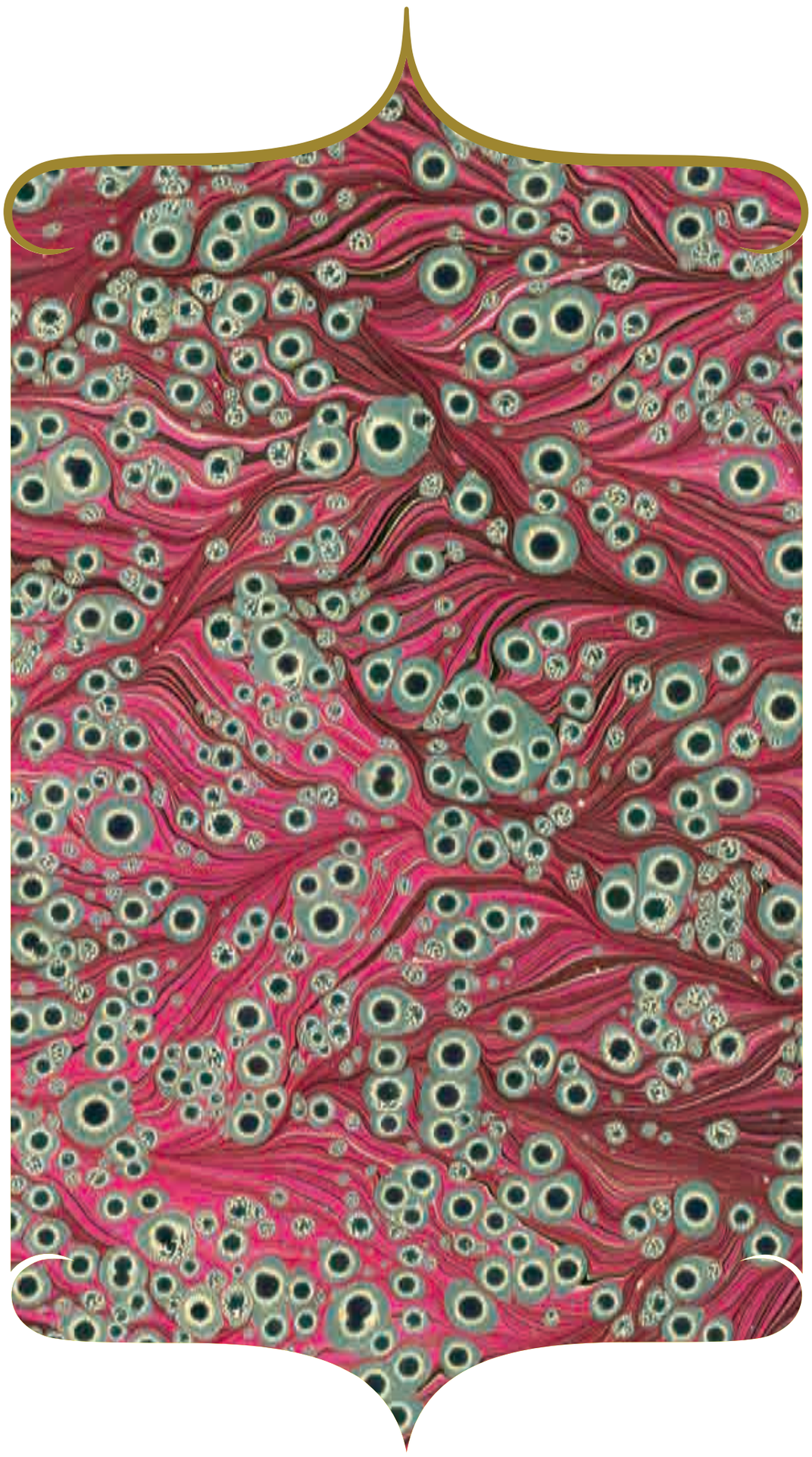

EBRU_KITABI.indd 256 25.07.2017 12:51

Yılmaz Eneş

Eserler

EBRU_KITABI.indd 257 25.07.2017 12:51

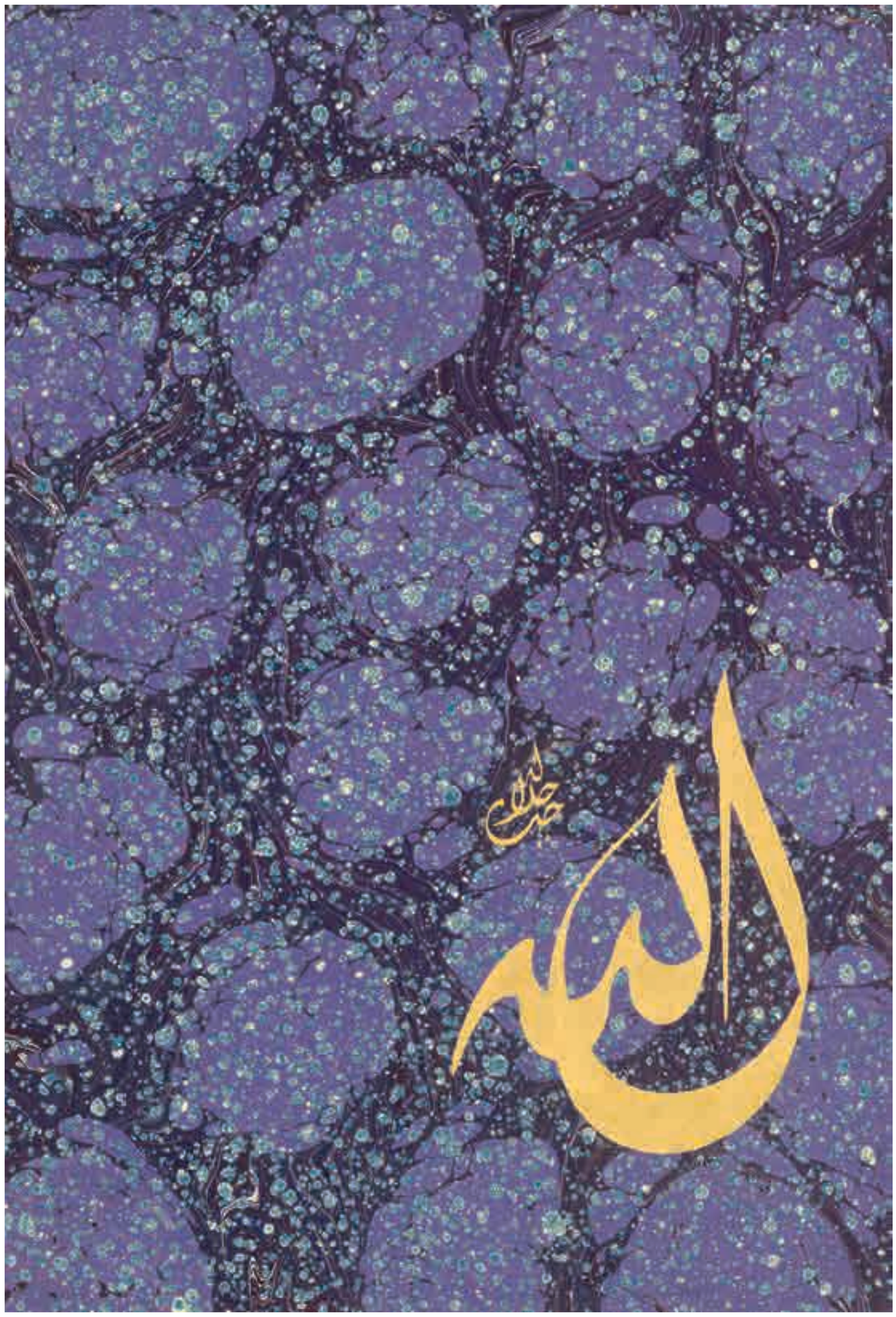

Yılmaz Eneş - 45 x 65 cm
Hat - **Ali Toy**

Lafza-i Celâl

EBRU_KITABI.indd 258 25.07.2017 12:51

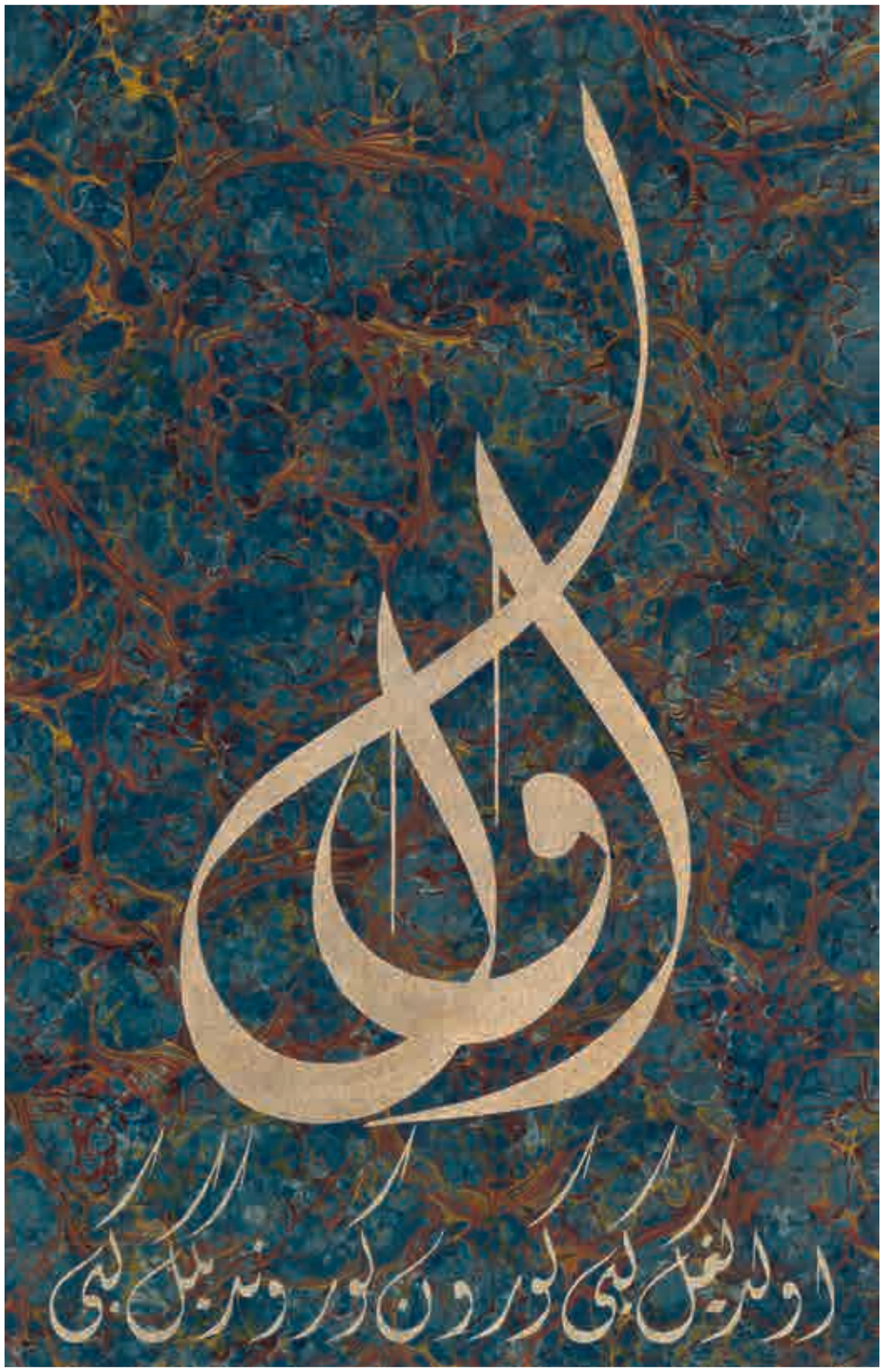

Yılmaz Eneş - 45 x 65 cm
Hat - **Ali Toy**

Ol (Mevlana Celaleddin Rûmî)

EBRU_KITABI.indd 259 25.07.2017 12:51

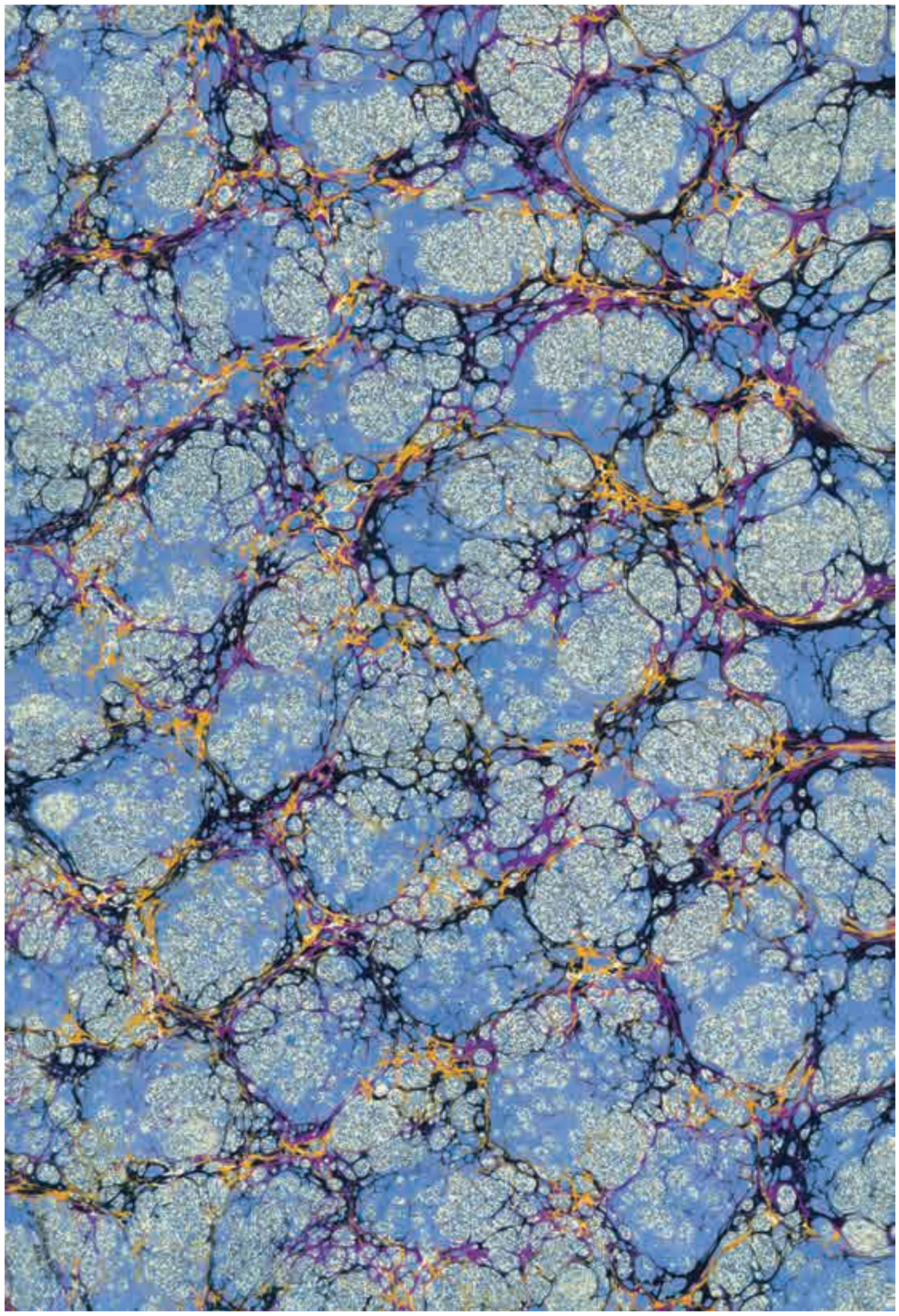

Yılmaz Eneş - 50 x 70 cm

Neftli Battal

EBRU_KITABI.indd 260 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 40 x 70 cm
Hat - **Gürkan Pehlivan**

Kelime-i Tevhid

EBRU_KITABI.indd 261 25.07.2017 12:52

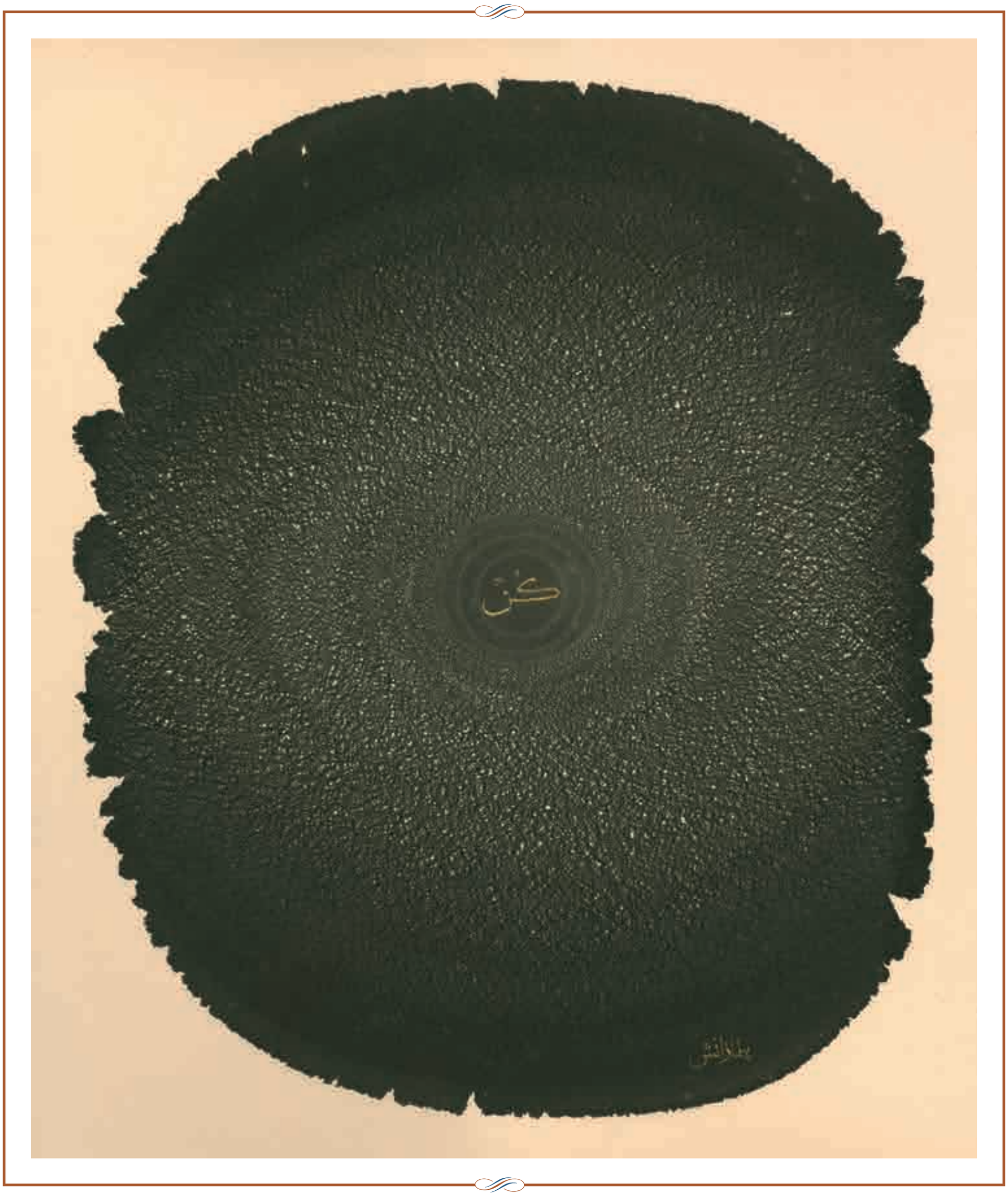

Yılmaz Eneş - 55 x 65 cm
Hat - **Gürkan Pehlivan**

Ol (Kumlu Ebru)

EBRU_KITABI.indd 262 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 45 x 60 cm

Gül

EBRU_KITABI.indd 263 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 35 x 50 cm

Sümbül

EBRU_KITABI.indd 264 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 35 x 50 cm

Gül

EBRU_KITABI.indd 265 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 64 x 40 cm
Hat - **Gürkan Pehlivan**

Huruf-u Mukattaa

EBRU_KITABI.indd 266 25.07.2017 12:52

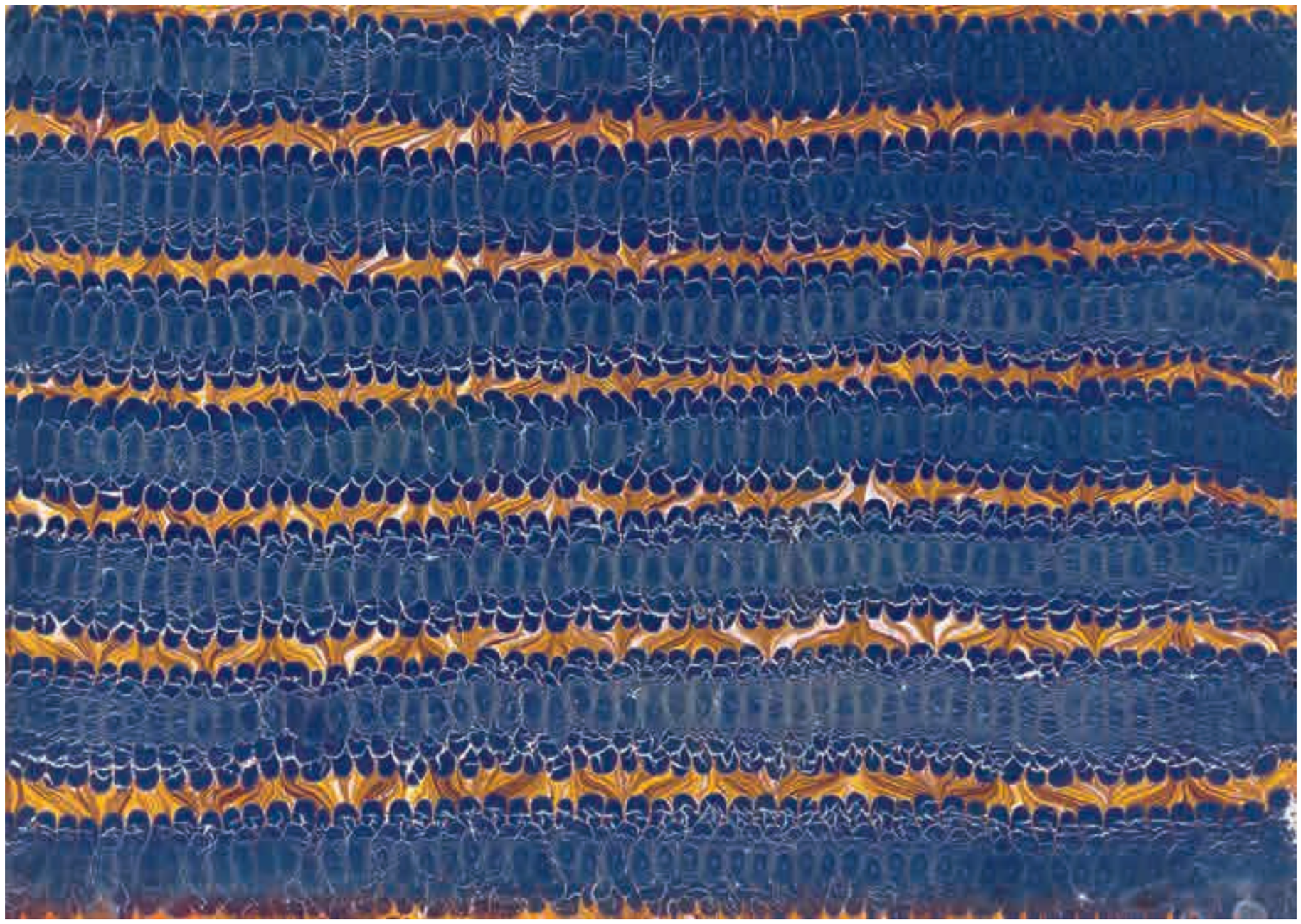

Yılmaz Eneş - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 267 25.07.2017 12:52

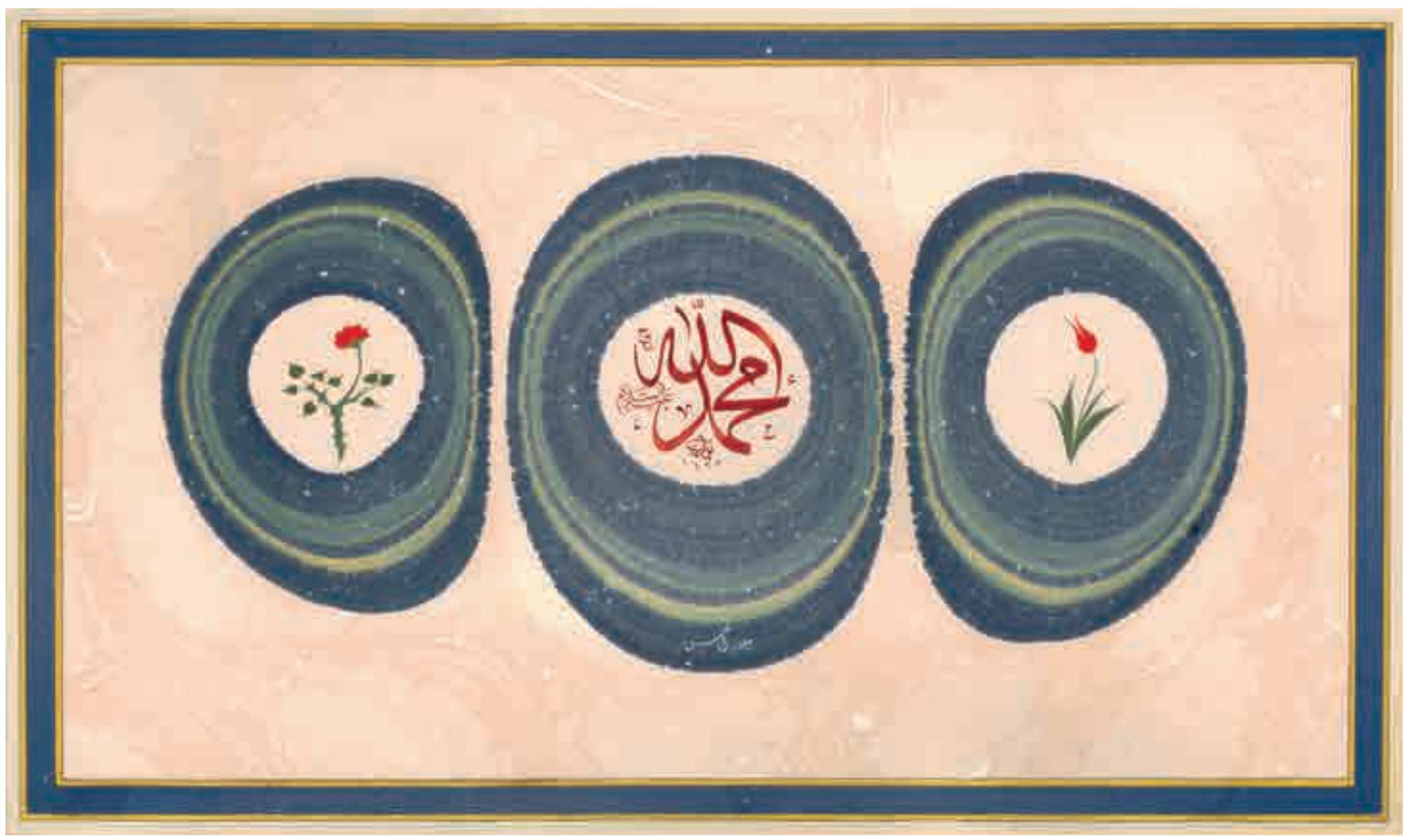

Yılmaz Eneş - 68 x 40 cm
Hat - **Turan Sevgili**

Gül - Lale (İsm-i Celâl - İsm-i Nebî)

EBRU_KITABI.indd 268 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 269 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 30 x 42 cm

Nergis

EBRU_KITABI.indd 270 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 35 x 50 cm

Karanfil

EBRU_KITABI.indd 271 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 35 x 50 cm

Karanfil

EBRU_KITABI.indd 272 25.07.2017 12:52

Yılmaz Eneş - 35 x 50 cm

Gül

EBRU_KITABI.indd 273 25.07.2017 12:53

Yılmaz Eneş - 35 x 50 cm

Muhayyel Karanfil

EBRU_KITABI.indd 274 25.07.2017 12:53

Yılmaz Eneş - 50 x 70 cm

Çiftleme Battal

EBRU_KITABI.indd 275 25.07.2017 12:53

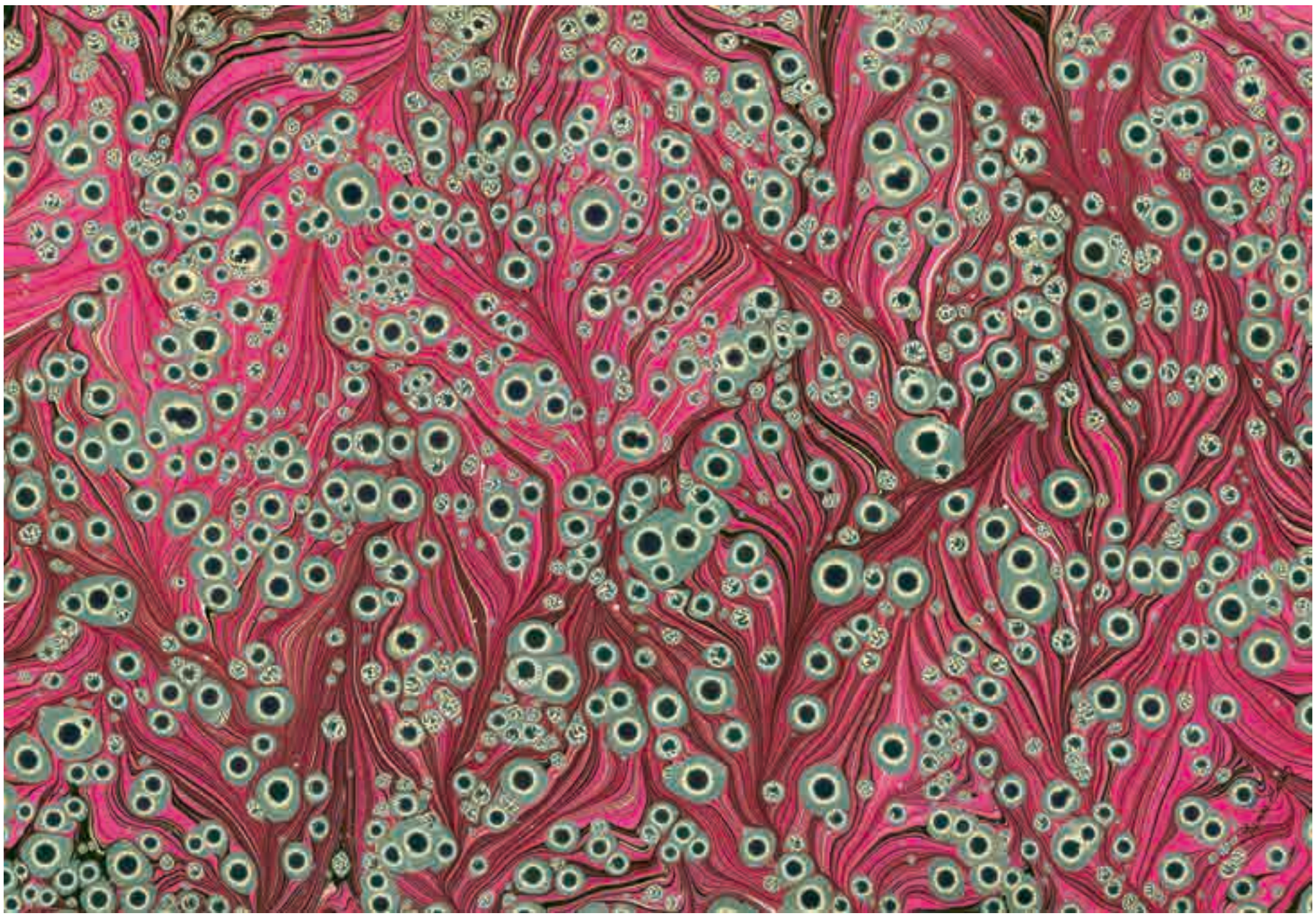

Yılmaz Eneş - 46 x 32 cm

Kalpgözü

EBRU_KITABI.indd 276 25.07.2017 12:53

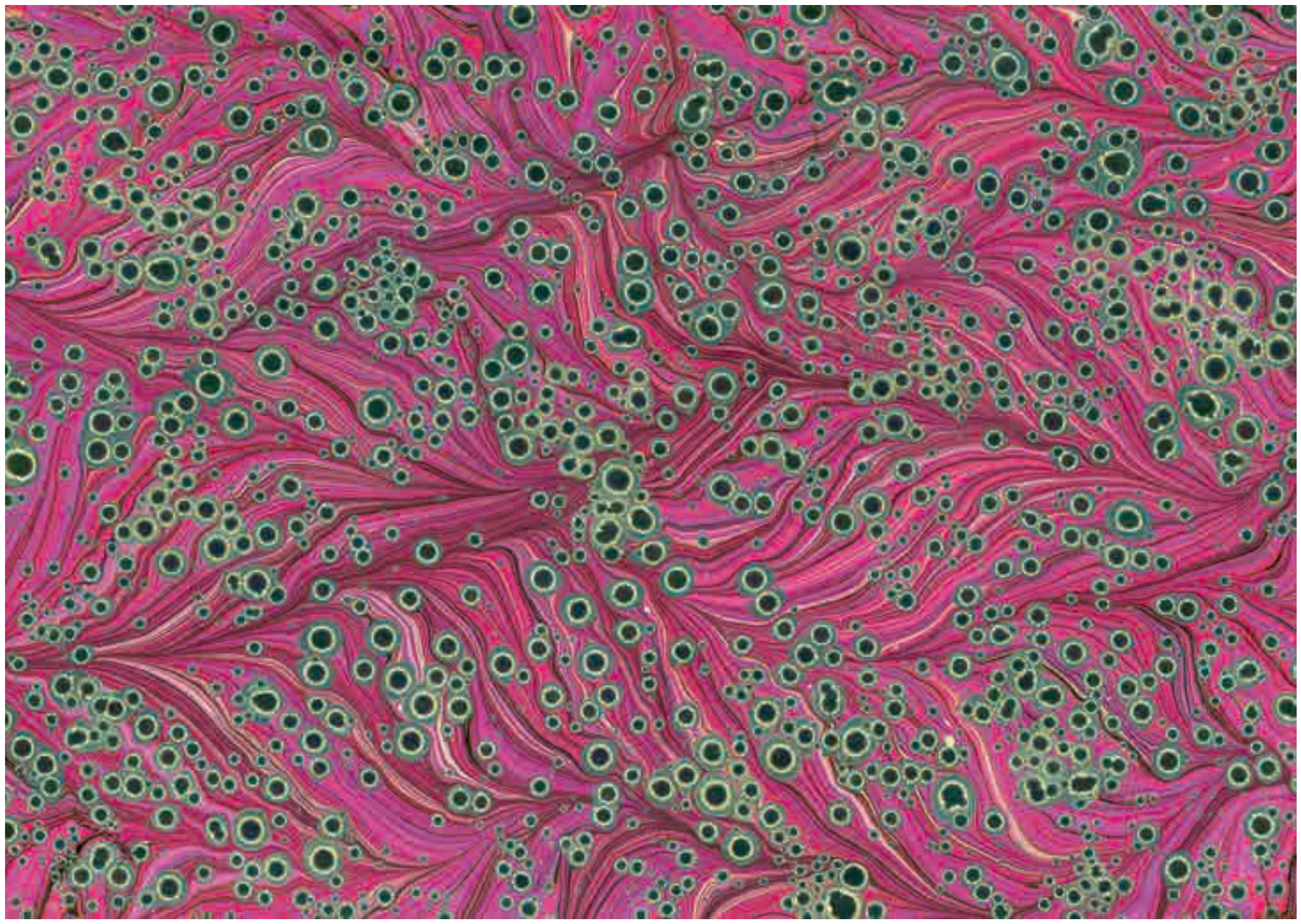

Yılmaz Eneş - 46 x 32 cm

Kalpgözü

EBRU_KITABI.indd 277 25.07.2017 12:53

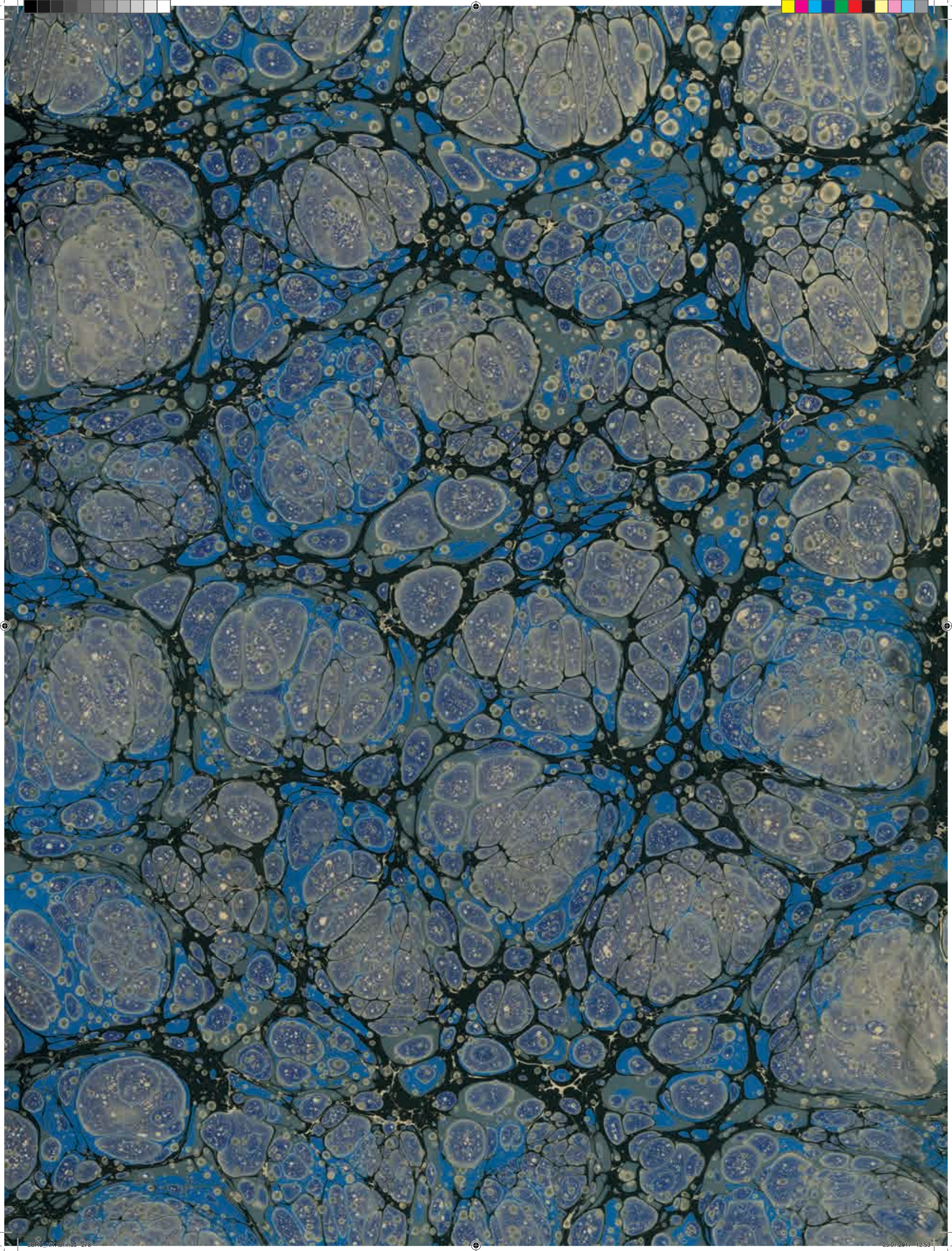

EBRU_KITABI.indd 278 25.07.2017 12:53

M. Sadrettin Özçimi

BİYOGRAFİ

1955'te Konya'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Konya'da tamamladıktan sonra İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nın Temel Bilimler Bölümü'ne girdi. Eğitimini ney sazı üzerine tamamlayarak 1979'da mezun oldu. Konservatuar öğrenimi sırasında Aka Gündüz Kutbay ve Niyazi Sayın'ın öğrencisi oldu. 1977 yılında, yeni kurulmuş olan İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korosu'na ney sanatkârı olarak girdi.

1980 yılında Konya'da, dönemin belediye başkanı Mehmet Keçeciler'in isteği üzerine, belediye bünyesinde bir konservatuar kurmak amacıyla çalışmalara başladı. 1984'e kadar Konya Belediyesi bünyesinde çalıştıktan sonra Selçuk Üniversitesi'nde müzik okutmanı olarak göreve başladı.

1986'da İstanbul'a gelerek Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinî Musiki Kürsüsü'nde master çalışmasına başladı.1987-2007 yılları arasında, Kültür Bakanlığı İstanbul Devlet Türk Müziği Topluluğu'nda kuruluşundan itibaren ney sanatkârı olarak yer aldı. Çalışmalarını hâlen İstanbul Devlet Türk Müziği Araştırma ve Uygulama Topluluğu'nda sürdürmektedir.

1971-1999 tarihleri arasında, hemen her yıl Konya'da tertip edilen Mevlânâ İhtifalleri'nde neyzen olarak yer almıştır. Ney sanatkârlığını son yıllarda "neyzenbaşı" sıfatıyla sürdürmektedir. Solist veya topluluk içinde yer almak suretiyle çok sayıda plak, kaset ve CD çalışması yapmış olan Özçimi'nin "Trance-1" adını taşıyan albümünde olduğu gibi bazı kalıcı çalışmaları, yabancı firmalar tarafından yurtdışında yayımlandı.

1994'ten itibaren kadrosunda yer aldığı İstanbul Fasıl Topluluğu ile birlikte belgesel nitelikli yedi adet CD ve kasetin yapımına katkıda bulundu. Yurtiçinde ve yurtdışında büyük ilgi gören Sufî Rhythms (Sultân-ı Aşk) ve Breath Taste (Neyistan) adlı albümleriyle Türkiye Yazarlar Birliği tarafından 2001'in En İyi Türk Musikisi Sanatkârı ödülüne layık görüldü. 2005'te "Karatay'dan Gelen Ses" ve 2008'de "Huzurda Ney Taksimleri" isimli çalışmaları yaptı.

Sadreddin Özçimi müzik çalışmalarının yanı sıra, klasik sanatların bazı dallarıyla da ciddi olarak ilgilenmektedir. Bunlardan ilki tespih yapımı olup dikkate değer çalışmaları bulunmaktadır. Öte yandan 1993 yılından itibaren, Alparslan Babaoğlu'ndan meşk ederek icazet aldığı ebru sanatıyla ilgili çalışmalarını ciddi bir çizgide sürdürmektedir.

EBRU_KITABI.indd 279 25.07.2017 12:53

“Ebru Sanatında “Gelenek” Nasıl Anlaşılmalıdır?”

Sanatın metafizik olması ve en azından bir tür ilahi duyuştan beslenmesi, sanat felsefesi tartışmalarının merkezinde yer alan bir konudur. Türk-İslam sanat geleneğinde ise sanat, bu tartışmalardan bağımsız bir şekilde, açıkça “maverâyi” olarak kabul edilir.

Kur’an-ı Kerim, insanı Allah’ın halifesi olarak tanımlamaktadır. Kökeni Arapça “halife” kelimesinden gelen ve dilimize telaffuz değişikliğiyle giren “kalfa” sözcüğü, yüce Allah’ın en sanatlı usta ve insanın ise o usta sanatkârın sanatına müdrik olan kalfası, yani halifesi olması açısından önemlidir. Türk-İslam sanat yaklaşımı, tarih boyunca gerek dini yaşantıda gerek insanlar arasındaki münasebette gerekse eşyaya olan muamelede, sanatlı bir tutum ve sanatkârane davranış göstermeyi benimsemiş ve bu düsturların icracılarını yüceltmiştir. Sanat ve sanatçıya verilen bu değerle birlikte, insan tecrübesinin merkezinde yer aldığı ve sanatın devamlılığını isnat ettiği “gelenek” oluşmuştur.

Bu noktada geleneksel sanatlarımızdan bahsetmeden önce, gelenekten ne anlaşılması gerektiği üzerinde durulmalıdır. Geleneğin eskinin bir tekrarı ve zaten yapılmış olanın kopya edilmesi gibi basit bir şekilde tanımlanması, geleneksel sanatlarımızın ilahi ve mukaddes yönünü kavramayı güçleştirecektir. Geleneksel sanatlarımız, temsiliyet yönünü “ilahi olanın sonsuz yaratıcılığı” kabulünden almaktadır. İnsanı madde âleminden kopararak türlü tasavvur ve doğuşu imkânlı hale getiren sanat, yüzünü ilahi âleme çevirerek metafizik olanın algılanmasına yardımcı olmaktadır.

Geleneksel sanat icracısı tabiatı taklit ederken, rasyonel gerçeklikten uzaklaşarak doğal olanı çağrıştıran ve ondan izdüşümleri gösteren bir şekilde, farklı bir sembol kullanmalıdır. Kullandığı bu sembolik dil, onun varlık anlayışıyla doğrudan ilgilidir. Sanat ister taklit ister ilham vasıtasıyla olsun, varlığın tek bir kaynaktan neşet ettiği bilincinin arayışıdır. Bu nedenle madde âleminin gerçekliği ve madde üstü âlemin engin düşünce ve his imkânlarıyla sembolik bir ifade biçimi bularak, nihayette tevhide ulaşmayı amaçlar.

EBRU_KITABI.indd 280 25.07.2017 12:53

Sanatın geleneksel olmasından maksat, ilahi kanunlara tabi olmasıdır. Onun bu özelliği daima metafizik bir anlayışın bulunmasını gerektirmektedir. Geleneksel sanatlar; kendini tekrar tekrar gerçekleme çabasının bir sonucudur. Bu yüzden sanatsallığını ilahi bir duyuştan alan sanatkâr; anın getirdiği tecelliyle her an ilişki halindedir. Bu durum, yöntem ve yaklaşım olarak aynı hususiyetleri barındıran bir sanat eserinde bile her seferinde farklı sonuçların doğmasını sağlamaktadır. Böylelikle sanatçı, sanatı öğrendiği ustasından yani ilahi yaratıcıdan bir an dahi uzak olmadığı bilinciyle eserlerini üretir.

Geleneksel sanatlarımız, usta ve çırak temelli, dolayısıyla insan merkezli bu yaklaşımını "Allah güzeldir ve güzel olanı sever." düsturuyla birleştirerek, sanat kaygısıyla işlevselliği, yani insana hizmet etmeyi bir araya getiren bir üslubu benimsemiştir. Bu sayede hayatın her alanını güzelleştirerek anlamlandırma, hakikat ve hikmeti bu güzellikte arama, muhatabına da bunu hatırlatma gayesinde olan sanat, ister istemez geleneksel olmak zorundadır. Bu durum, bu süregelenliğe muhatap olan sanatçıyı, sanatın hem metafizik tarafına hem de fizikî tarafına hâkim olmak mecburiyetinde bırakmaktadır.

Günümüzde çoğu geleneksel sanatın, özelde de ebru sanatının bu sanat ahlakından bağımsız, sadece teknik bir mesele olarak değerlendirildiği yaklaşımlar; sanattan asıl maksat olan ve bir terbiye metodu olarak benimsenmiş, en usta sanatkârdan taklit etme gayesini arka planda bırakıp zaten taklit eden sanatkârdan taklit etmek derecesine kadar indirmiştir. Böylece sanatın kemâlinin gizli olduğu nüans ve üslup farklılıklarının göz ardı edildiği lâlettâyin sanat eserlerinin meydana gelip geleneğin seyrinin bozulmasına ortam hazırlanmaktadır.

Elbette her sanatın bir öğreticisi, bir öğrenicisi ve bir de müşterisi olması gerekir. Sanat mutlaka bunlarla hayatiyetini devam ettirir. Sanatta öğretici ile öğrenici arasındaki ilişki eğitim ve öğretim olarak adlandırılır. Bazı eğitim bilimciler; sadece bilgi aktarımının gerçekleştiği duruma öğretim, bilgiyle beraber ahlak, davranış ve tekniğin aktarımı ve paylaşımına ise eğitim demektedir.

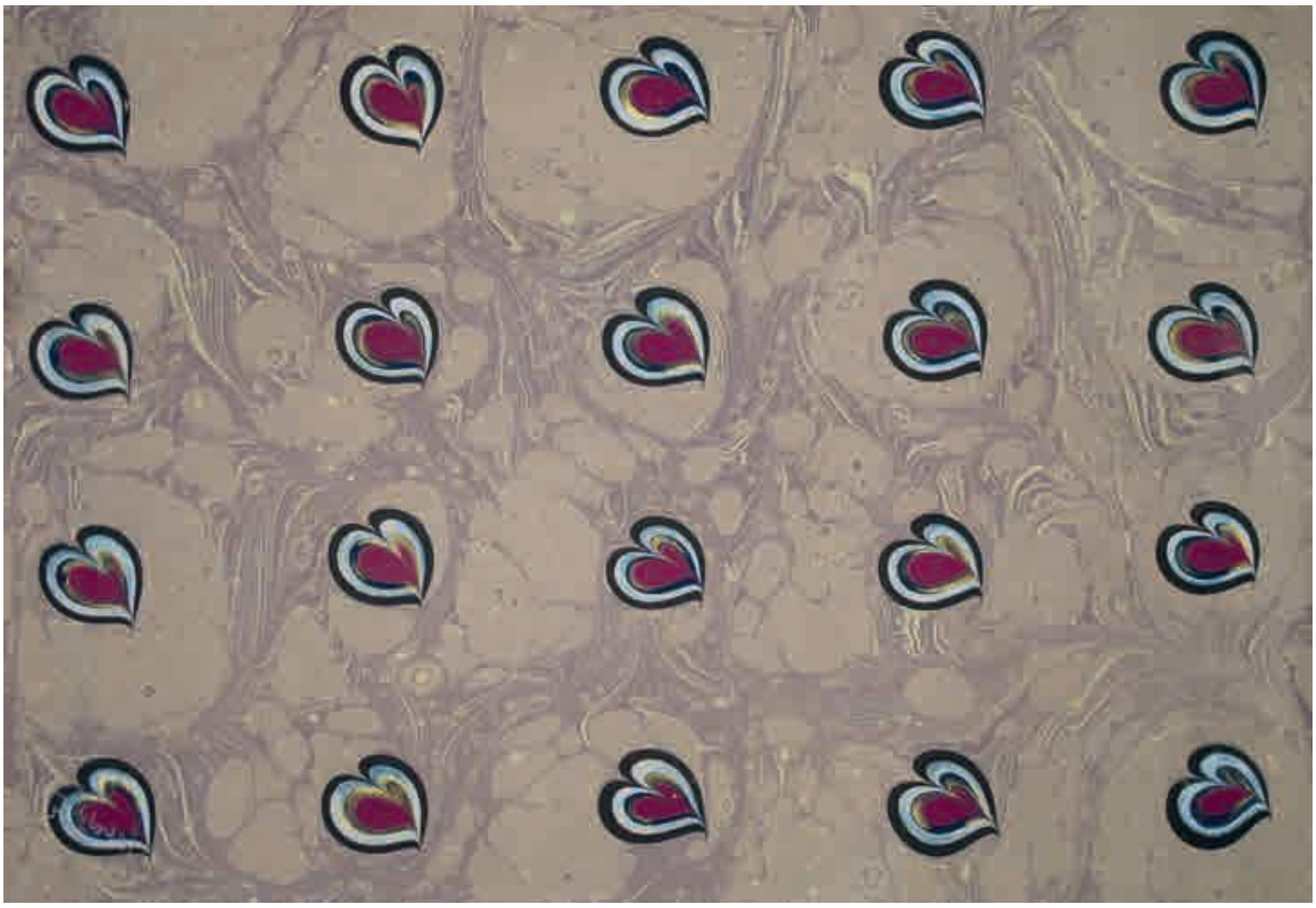

Sadrettin Özçimi

EBRU_KITABI.indd 281 25.07.2017 12:53

Akkâse Ebru - **Sadrettin Özçimi**

EBRU_KITABI.indd 282 25.07.2017 12:53

Genel bir kabule göre, ebru ustası ile talebesi arasında vuku bulan süreç eğitimdir. Yani ebruyu öğretmek, ebruya dair bilgiyi ve tecrübeyi paylaşmak; ebru sanatının doğası, malzemesi ve tekniği gereği aynı zamanda bir ahlak, davranış ve tutum eğitimidir. Bu bağlamda, sanatın geçmişten bugüne taşıdığı gaye ve şuuru arka planda bırakıp sadece eser merkezli bir yaklaşımı benimsemek, hem o sanatın bidayeti olan metafizik arka planı hem de nihayeti olan eserdeki mükemmelliği önemsiz kılacaktır. Geleneğinden uzaklaşmış her meslek ve sanatın kaçınılmazı olan arabeskleşme ve marjinalleşme tehditiyle de karşı karşıya bırakacaktır.

Ebru sanatına gönül bağlayan bizlerin, ortaya çıkan eserleri bir imtiyaz vesikası olarak değil, bilakis bu sanatın geleneğine uygun olarak, Hakk Hazretlerinden başlayan ve yine O'nda bitecek olan yolculuğumuzda bir kurbiyyet vesilesi olarak telakki etmemiz temennisiyle sözlerime son veriyorum.

Akkâse Ebru - **Sadrettin Özçimi**
Yazı Kalıbı - **Hamit Aytaç**

EBRU_KITABI.indd 283 25.07.2017 12:53

M. Sadrettin Özçimi Öğrencileri

Biyografiler

Merve Şentürk

1985 yılında İstanbul'da doğdu. 2006'tanıştığı ebru sanatını, 2009 yılından itibaren Sadrettin Özçimi'ni talebesi olarak devam ettirdi. Aynı zamanda Uygulamalı Türk İslam Sanatları Kütüphanesi'nde 2010 yılından bu yana Ali Rıza Özcan ile hüsn-i hat çalışmalarına devam etmektedir. Evli ve iki kız evlat annesidir.

Dr. Mustafa İsmail Rızvanoğlu

1971 yılında Ordu'nun Fatsa ilçesinde doğdu. 1989 yılında Trabzon'un Akçaabat ilçesinde İmam Hatip lisesini, 1994'te Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni tamamladı. Almanya'da Friedrich-Alexander Üniversitesi'nde dil eğitimi aldı ve alanında çalışmalar gerçekleştirdi. 1994 yılında Dini Musiki alanında başladığı yüksek lisans çalışmalarını, "Eyyûbi Mahmed Zekai Dede, Hayatı ve Dini Eserleri" adlı çalışmasıyla tamamladı. Bu alanda 2007 yılında "Fârâbî'de İkâ' Teorisi" adlı çalışmayla doktor unvanını aldı. 2004 yılında Mustafa Düzgünman ekolünün önemli temsilcilerinden neyzen ve ebrucu Sadrettin Özçimi ile ebru çalışmalarına başladı. 2011 yılında hocası tarafından bu sanatta icazete layık görüldü. Musiki ve ebru üzerindeki çalışmalarını devam ettirmekte olup, özel bir eğitim kurumunda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenliği yapmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

EBRU_KITABI.indd 284 25.07.2017 12:53

Ömer Önder Cankurtaran

1971 yılında İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini burada tamamladı. 2001 yılında neyzen ve ebru sanatçısı Sadrettin Özçimi'yle başladığı ebru eğitimini 2005 yılında tamamladı ve icazet aldı. 2003'te hattat Ceyhun Oydem'den sülüs yazı dersleri aldı. 2006 yılından itibaren yurt içinde birçok sergiye katıldı. Yurt dışında özellikle Avrupa ve Asya'nın bazı ülkelerinde sergilere ve ebruyla ilgili faaliyetlere katıldı. 2006-2007 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Meslek edindirme kursları kapsamında, 2007-2013 yılları arasında kurucu üyeliğini de yaptığı Bursa Bab-ı Nun Gelenekli Sanatlar Atölyesi'nde Ebru dersleri verdi. Yine 2008-2009 yılları arasında Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, 2009-2010 yılları arasında İstanbul Pendik Belediyesi bünyesinde ve Diyarbakır'da ebru dersleri verdi. Katıldığı yarışmalarda çeşitli dereceler elde etti. Aynı zamanda tesbih sanatçısı da olan Ömer Cankurtaran ebru ve teşbih çalışmalarını kendi atölyesinde devam ettirmekte olup, evli ve iki çocuk babasıdır.

Yasemin Aydın

1974 yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde lisans; Fatih Üniversitesi İşletme ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Pazarlama İletişimi Bölümleri'nde yüksek lisans eğitimlerini tamamladı. 1996-2012 yılları arasında bankacılık alanında çalıştı, yöneticilik yaptı. Hocası Sadrettin Özçimi ile ebru çalışmaya 2000'de başladı ve çalışmalarına iş hayatı nedeniyle bir müddet ara verdi. 2011 yılında tekrar başladığı ebru çalışmalarına hocası Sadrettin Özçimi nezaretinde devam etmektedir. Halen insan kaynakları, yönetim-organizasyon, proje yönetimi gibi alanlarda hizmet veren bir danışmanlık şirketinin yöneticiliğini yapmakta ve İstanbul Üniversitesi'nde Sosyoloji Bölümü'nde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Zeynep Kurtuluş

1986 yılında İstanbul'da doğdu. İlkokul sonrası hafızlık eğitimi aldı. Orta ve lise öğrenimine açık öğretim üzereinden devam etti. 2007-2010 yılları arasında Sedav'da İslami İlimler üzerine eğitim aldı. Halen Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğrenim hayatına devam etmektedir. Aynı zamanda özel bir eğitim kurumunda Kur'an-ı Kerim öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Ebru derslerine 2012 yılında Sadrettin Özçimi ile başlamış ve çalışmalarına devam etmektedir.

EBRU_KITABI.indd 285 25.07.2017 12:53

İSTANBUL'DA
KLASİK SANATLAR
9 SERGİ 9 SEMİNER

7. SERGİ

Sadrettin Özçimi ve Öğrencileri

Ebru Sergisi

Saat: 15:30

7. SEMİNER

Oturum Başkanı

Ahmet Zeki Yavaş

Konuşmacı

Sadrettin Özçimi

"Klasik Sanatlarımızda
Meşk ve Gelenek Anlayışımıza
Genel Bakış."

Saat: 16:00

Tarih ve Yer

15 Mayıs 2016 Pazar
İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ

9 SERGİ VE 9 SEMİNER PROGRAM TAKVİMİ

1. PROGRAM	2. PROGRAM	3. PROGRAM	4. PROGRAM	5. PROGRAM	6. PROGRAM	7. PROGRAM	8. PROGRAM
Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı
FUAT BAŞAR	HİKMET BARUTÇUGİL	TUBA NUHENGİZ AZAKLI	ALPARSLAN BABAOĞLU	AHMET SACİT AÇIKGÖZOĞLU	YILMAZ ENES	SADRETTİN ÖZÇİMİ	FİRDEVS ÇALKANOĞLU
28.11.2015	13.12.2015	24.01.2016	28.02.2016	17.04.2016	24.04.2016	15.05.2016	22.05.2016

9 sergi ve 9 seminer programı katılımcılarına sertifika verilecektir.

İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ

İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ

iksm@klasiksanatlar.com · www.klasiksanatlar.com
Küçük Çamlıca, Bulgurlu Mah. Libadiye Cad. No:11/A Üsküdar - İstanbul
Tel.: 0216 650 89 77 - 78 · Gsm: 0545 293 01 20

ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

EBRU_KITABI.indd 286 25.07.2017 12:53

İstanbul'da Klasik Sanatlar

9 Sergi 9 Seminer Projesi

7. Program

Sadrettin Özçimi ve Öğrencileri

Sergi

Seminer

EBRU_KITABI.indd 287 25.07.2017 12:53

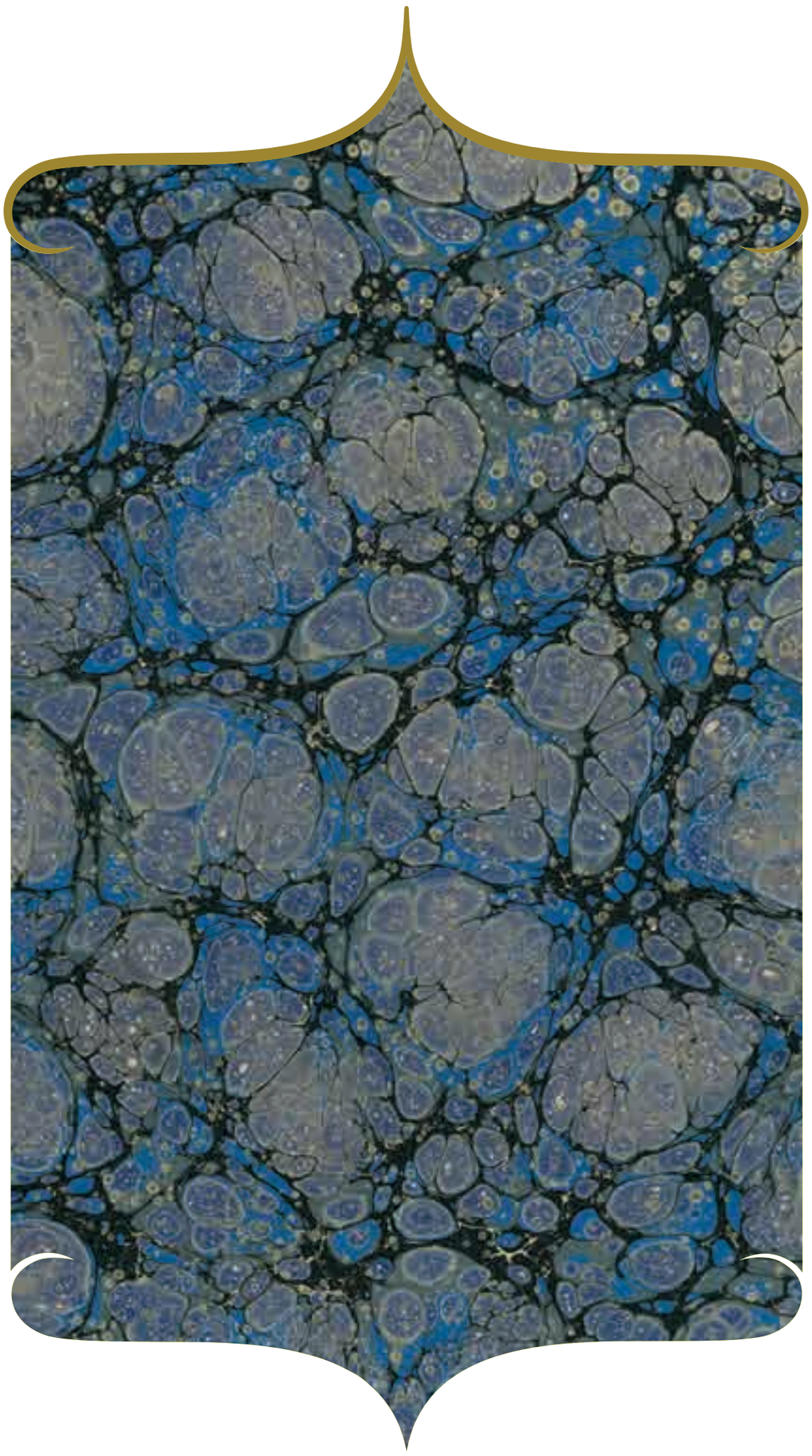

EBRU_KITABI.indd 288 25.07.2017 12:54

M. Sadrettin Özçimi ve Öğrencileri

Eserler

EBRU_KITABI.indd 289 25.07.2017 12:54

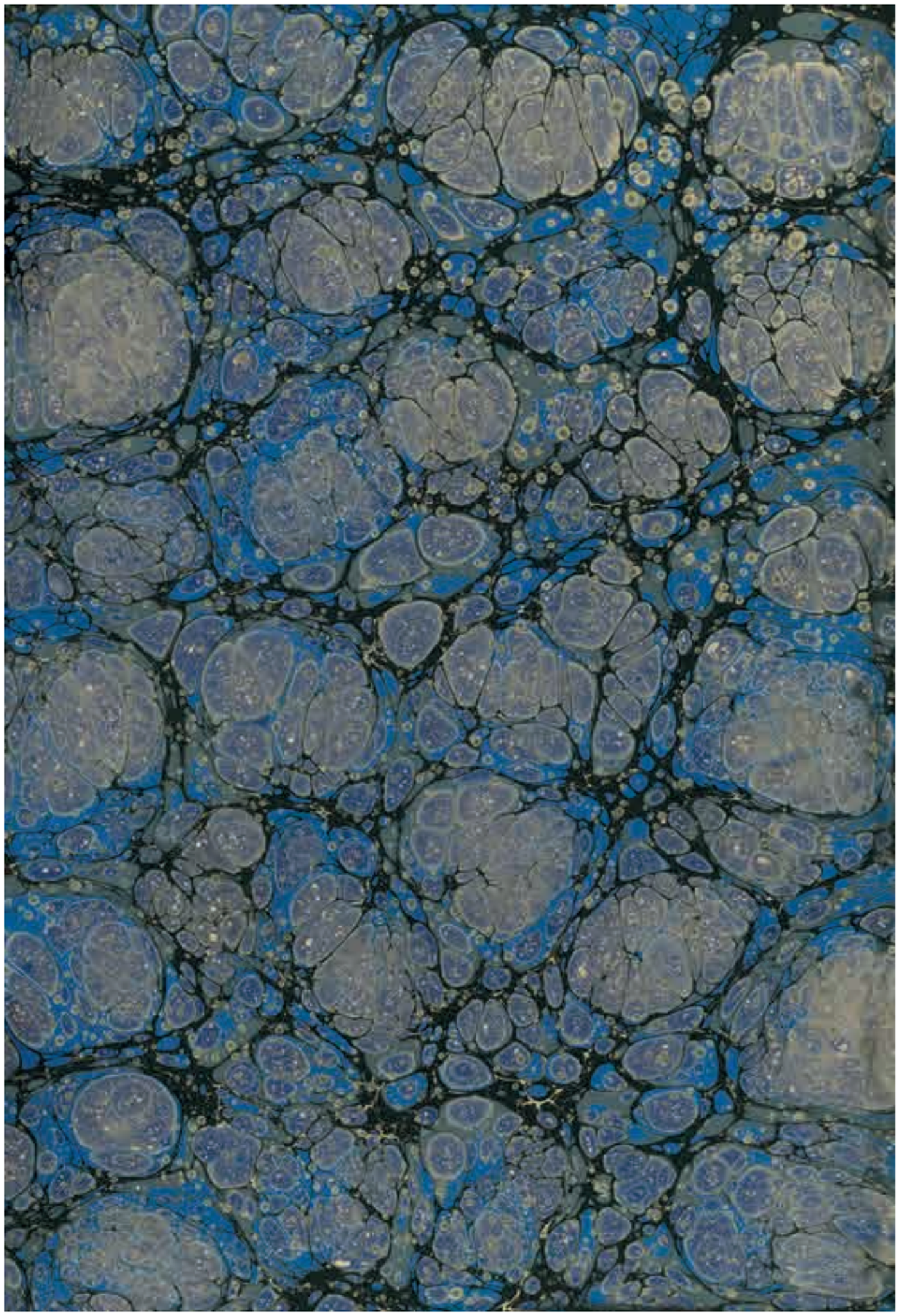

Sadrettin Özçimi - 42 x 60 cm

Battal Ebru

EBRU_KITABI.indd 290 25.07.2017 12:54

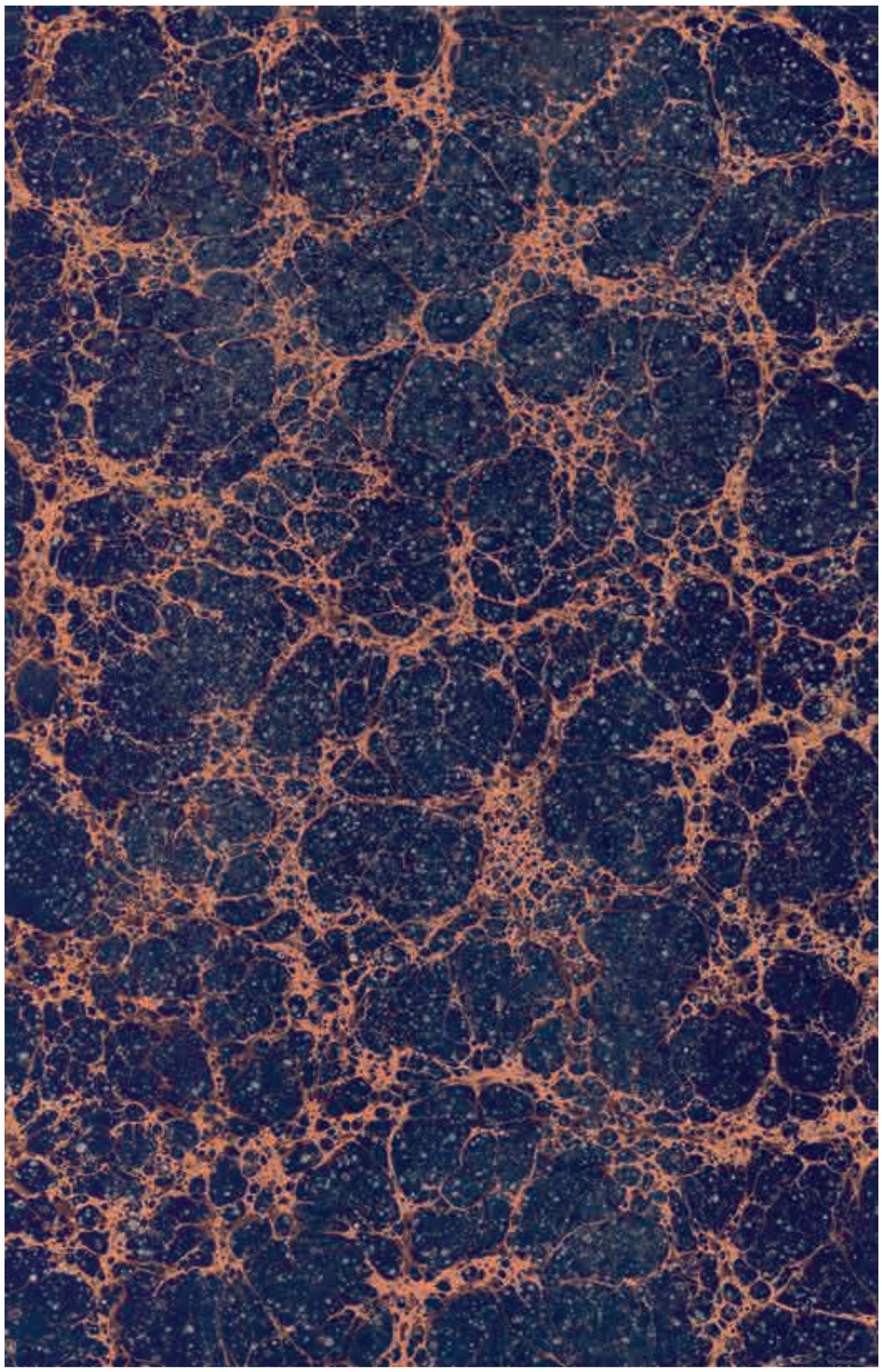

Sadrettin Özçimi - 50 x 70 cm

EBRU_KITABI.indd 291 25.07.2017 12:54

Akkâse Ebru - **Sadrettin Özçimi** - 34 x 34 cm
Yazı Kalıbı - **İsmail Hakkı Altunbezer**

Nur Sûresi 35. Ayetten

EBRU_KITABI.indd 292
25.07.2017 12:54

Akkâse Ebru - **Sadrettin Özçimi** - 42 x 48 cm
Yazı Kalıbı - **Hüseyin Kutlu**

Ya Hazreti Mevlâna

EBRU_KITABI.indd 293 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 42 x 60 cm

Gül

EBRU_KITABI.indd 294 25.07.2017 12:54

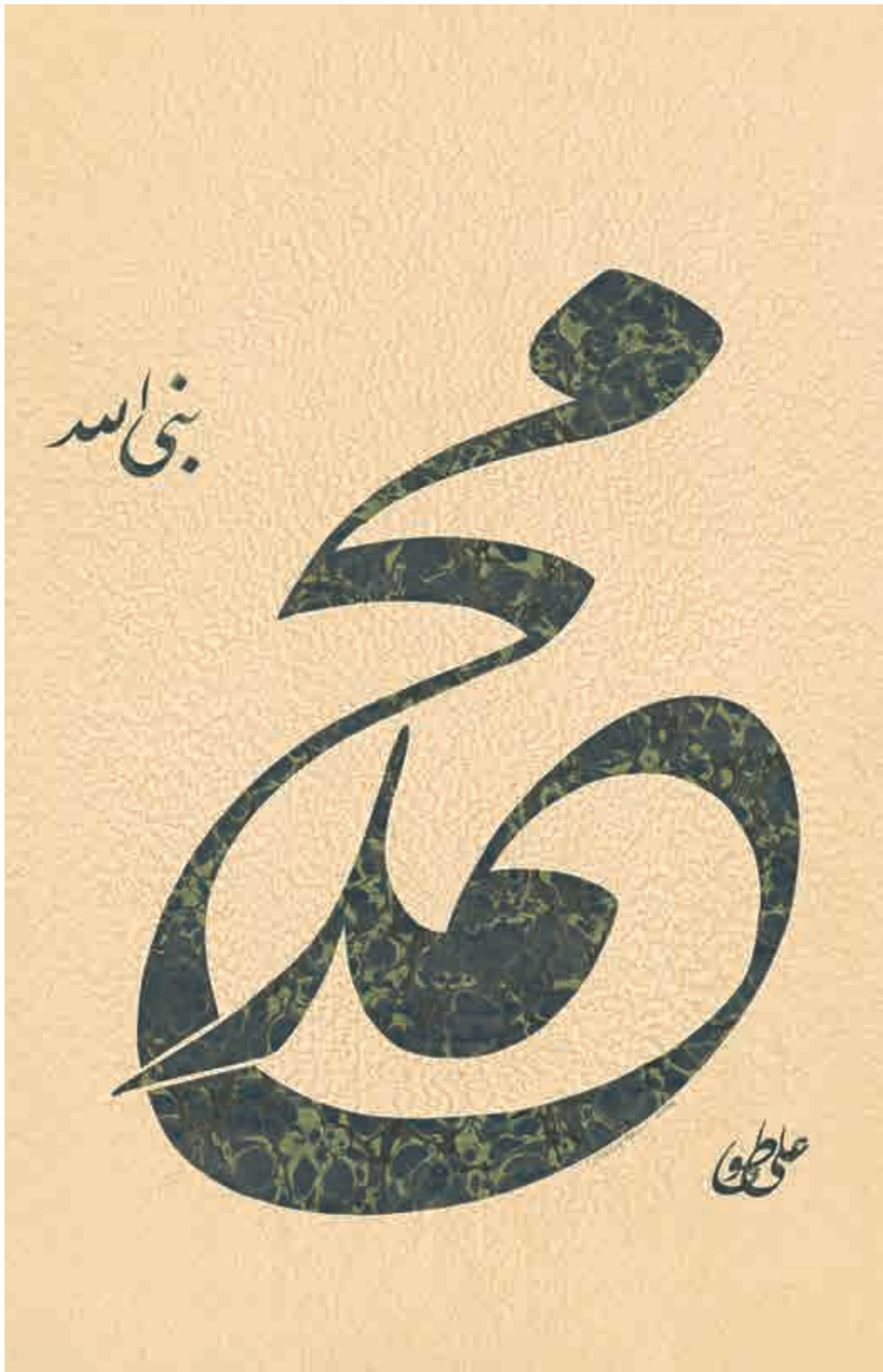

Akkâse Ebru - **Sadrettin Özçimi** - 42 x 60 cm
Yazı Kalıbı - **Ali Toy**

İsm-i Nebî

EBRU_KITABI.indd 295 25.07.2017 12:54

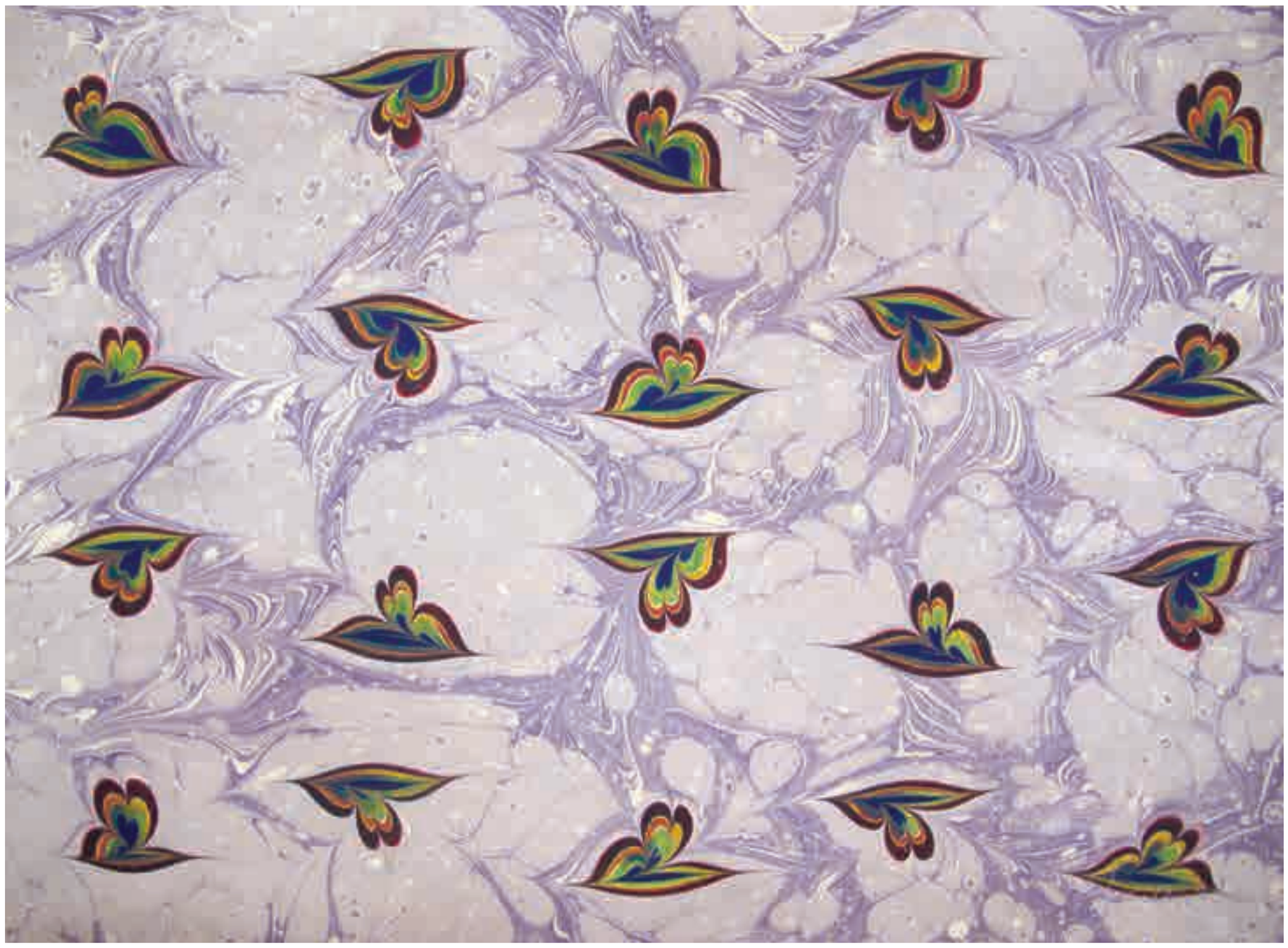

Sadrettin Özçimi - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 296 25.07.2017 12:54

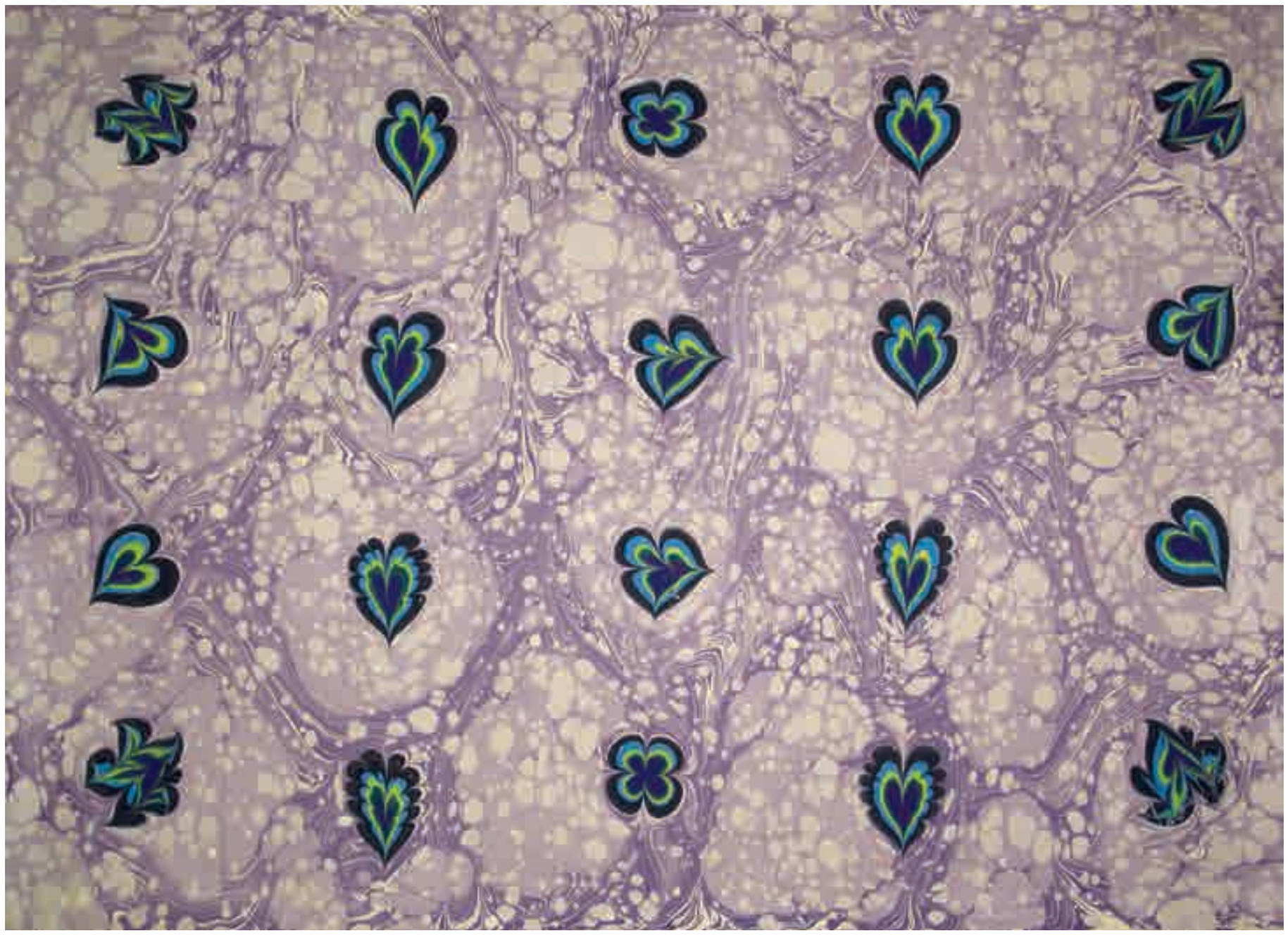

Sadrettin Özçimi - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 297 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 35 x 50 cm

Buket Lale

EBRU_KITABI.indd 298 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 35 x 50 cm

Buket Gelincik

EBRU_KITABI.indd 299 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 50 x 35 cm

Hatip Ebrusu

EBRU_KITABI.indd 300 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 35 x 50 cm

Muhayyel Lale

EBRU_KITABI.indd 301 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 35 x 50 cm

Buket Papatya

EBRU_KITABI.indd 302 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 32 x 48 cm

4. Murat (Levnî)

EBRU_KITABI.indd 303 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 44 x 65 cm

3. Mustafa'nın Oğlunun Sünnet Alayı (Levnî)

EBRU_KITABI.indd 304 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 32 x 48 cm

Minyatür Uygulaması (Levnî)

EBRU_KITABI.indd 305 25.07.2017 12:54

Sadrettin Özçimi - 32 x 48 cm

Minyatür Uygulaması (Levnî)

EBRU_KITABI.indd 306 25.07.2017 12:54

Zeynep Kurtuluş - 35 x 50 cm

Buket Menekşe

EBRU_KITABI.indd 307 25.07.2017 12:54

Yasemin Aydın - 50 x 35 cm

Sümbül

EBRU_KITABI.indd 308 25.07.2017 12:55

Merve Şentürk - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 309 25.07.2017 12:55

İsmail Rızvanoğlu - 50 x 35 cm

Lale

EBRU_KITABI.indd 310 25.07.2017 12:55

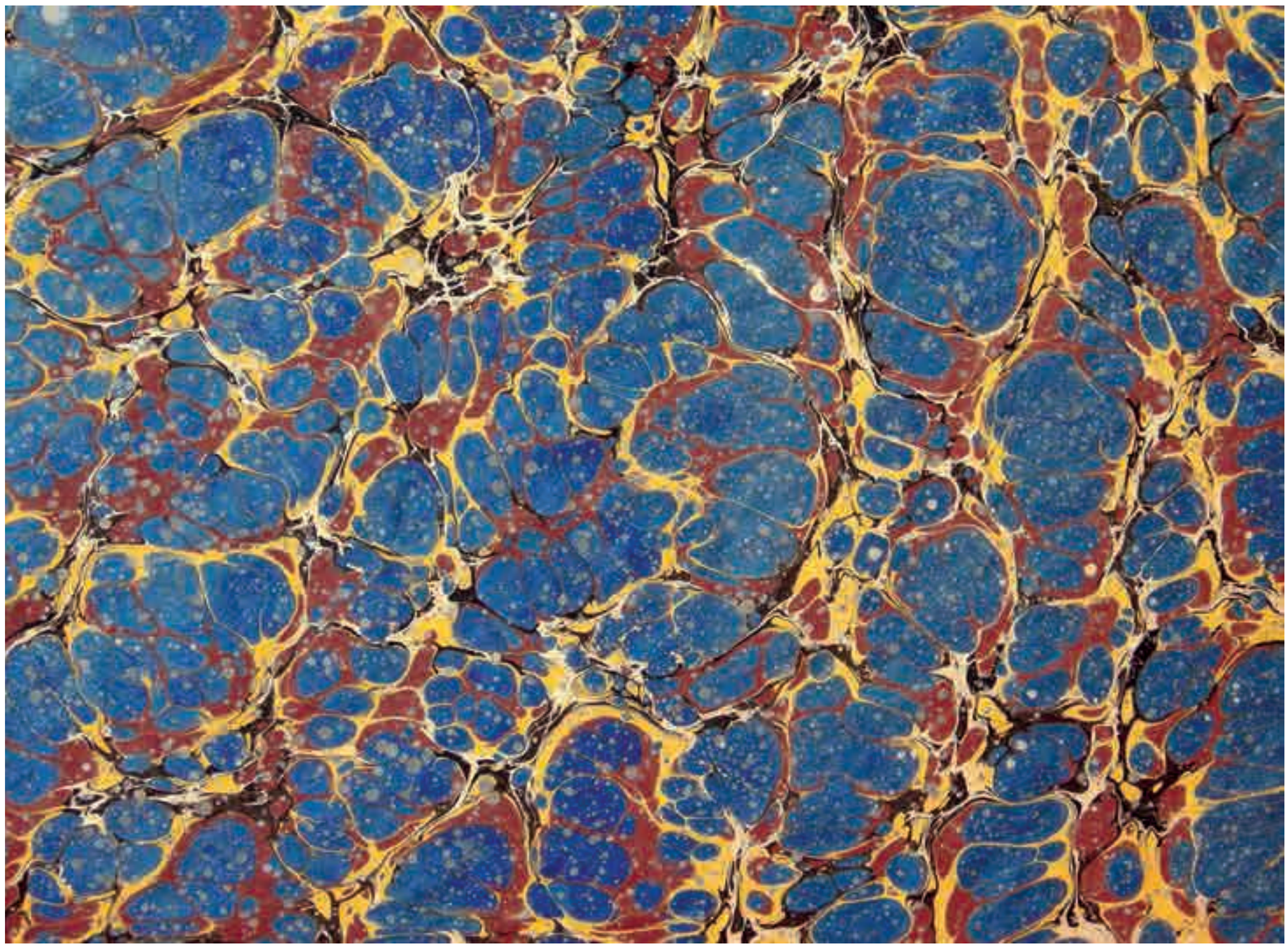

Ömer Önder Cankurtaran - 50 x 35 cm

EBRU_KITABI.indd 311 25.07.2017 12:55

EBRU_KITABI.indd 312 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu

BİYOGRAFİ

1978 yılında İstanbul'da doğdu. Dumlupınar Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdi. Ebru sanatıyla 2003 yılında tanıştı. Hattat ve ebrucu Fuat Başar'dan 1 yıl kadar ebru dersleri aldı. 2008 yılında yeni çiçek denemelerinden feyz aldığı Yılmaz Eneş'in atölye çalışmalarına katıldı ve sanat görüşü bu tarihten itibaren değişti. Geleneksel sanatımızın ruhunu bozmadan, aslına sadık kalarak yeni çiçek tasarımları üzerinde çalışmaya başladı. 2008 yılında Küçükayasofya'da ilk atölyesini kuran sanatçı, 2009 yılı Şubat ayında Fuat Başar'dan ebru icazetini aldı.

2009 yılında Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ebru yarışmasında "Cennet Lalesi" adını verdiği çalışmasıyla üçüncülük ödülüne, yine aynı yarışmada "Helezon Karanfil" adlı çalışmasıyla sergileme ödülüne layık görüldü. 2009 yılı Temmuz ayında düzenlenen Kültür Bakanlığı 15. Devlet Türk Süsleme Sanatları ebru yarışmasında "Lilyum Çiçeği" adlı eseriyle başarı ödülünü kazandı. 2010 yılında Fatih'te yeni atölyesini açarak geleneksel Türk ebru sanatını öğretmeye devam etti.

Ebru sanatının geçmişten gelen tekrarlarla değil, yeniliklerle tekâmül edeceği görüşünü savunan sanatçı, su üzerinde daha önce yapılmamış çiçekler ve yeni denemeler üzerinde çalışmaktadır. Ebru sanatında farklı ekoller ve akımlar olduğunu savunan ve özellikle çiçekli ebrularda natüralist çiçek ressamlığı akımını benimsemekte, bu doğrultuda eserler üretmekte ve eğitim vermektedir.

2009 yılında ilk kişisel sergisini açtıktan sonra, 2011'de Nevbahar Ebru Sergisi ve 2014'te Çiçeklerin Şarkısı Ebru Sergisi adında iki kişisel sergi daha açmıştır ve birçok karma sergiye katılmıştır. Fatih'te bulunan atölyesinin haricinde, Sultanahmet Cedid Mehmet Efendi Medresesi, Zeytinburnu Kültür Merkezi ve İstanbul Klasik Sanatlar Merkezi'nde ebru dersleri vermekte ve aynı zamanda özgün çalışmalarına devam etmektedir.

EBRU_KITABI.indd 313 25.07.2017 12:55

“Ebru Sanatında Çiçek Stilizasyonunun Önemi”

Türk İslam sanatlarının hepsinde olduğu gibi, ebruda da en önemli süsleme unsuru çiçektir. Sanatının vazgeçilmez unsurlarından biri olan çiçeğin Osmanlı kültüründe ve Türk insanının gönlünde özel bir yeri vardır. Türk İslam sanatlarının figürlü bezemeyi sınırlı ölçüler içinde kullandığı hepimizce bilinmektedir. Sanatlarımızın her birinde çiçek stilizasyonu farklı şekillerde ele alınır. Tezhipte farklıdır; minyatürde farklı, çinide farklı. Örneğin çinide tam stilizasyonu en güzel örnekleriyle görebiliyoruz. Peki Osmanlı kitap süsleme sanatlarında çiçek stilizasyonu nasıl bir gelişim göstermiştir? 16.yüzyılın ortalarından başlayarak Osmanlı sanatında giderek artan natüralizm akımı, bitki motiflerinin gerçeğe en uygun şekilde işlenmesine yol açmıştır.

Natüralist çiçek desenlerinin ilk örneklerine rastladığımız 16.yüzyıl ortasından itibaren, özellikle 17. ve 18. yüzyıllarda görülen natüralist çiçek resimleri ve çiçekli bezemeler, çiçeklerin tanıtılmasının ön plana alındığı az sayıda örneği dikkate almazsak, daha çok dekoratif amaçlı kullanılmıştır. Bununla birlikte çok sayıda çiçek minyatüründe en küçük ayrıntıya bile dikkat edilmiştir. Stilize veya idealize edilerek basitleştirildiği halde hangi çiçek olduğunun tereddütsüz anlaşılabilmesi, 16. ve 17. yüzyıllardaki Osmanlı resim sanatının, tarihi gerçekçiliğin yanı sıra, bir çeşit doğa gerçekçiliğine de yer verdiğinin en güzel kanıtıdır.

Ebru sanatında, adına ister tam stilize ister yarı stilize ister natüralist akım istersek de gerçeğe uygun ve birebir çiçeğin resmi diyelim; sonuçta yaptığımız iş, suyun üzerinde çiçeği resmetmektir. Necmettin Okyay çiçeği karşısına alıp bakarak ve inceleyerek çalışmıştır. Zaman içinde gelişim gösteren bu sanatta, çiçekli ebruların ilk denemelerini yapan Necmettin Okyay ile Mustafa Düzgünman'ın çiçekleri aynı değildir. Düzgünman Hoca'nın talebeleri de birebir hocaları gibi ebru yapamaz. Geçmişten günümüze kadar, her an gelişerek ilerleyen bir sanatın belli kalıplar içinde kalması düşünülemez. Hiç kimse “Geleneksel ebru budur; sadece bu çiçeklerden ve bu formlardan ibarettir; bunun dışındakiler ebru sayılmaz.” deme hakkına sahip değildir.

Klasik dönem, Necmettin Okyay ve Mustafa Düzgünman anlamına gelmez. Klasik dönemin yeniliklerle yoğrularak hala devam ettiği ve günümüz eserlerinin de geleceğin klasikleri olacağı inancındayım. Bizler, bu dönemde eser üretmeye çalışan sanatçılar olarak farklı tarzları benimsemekte ve değişik tatlardaki eserlere imza atmaktayız. Çiçeklerimiz beğenilip kabul görüyorsa ve toplum tarafından benimsenip taklit ediliyorsa, çıktıları alınıp atölyelerde tekne karşısına koyularak bakılıp çalışılıyorsa klasikleşmeye başlamış demektir.

Klasik ebru formları için kendimizce tanımlamalar yapmayı ve sınırlamalar getirmeyi bir kenara bırakıp daha düne kadar sanat olmadığı düşünülen ebrunun gelişiminde çiçek stilizasyonunun ne kadar önemli olduğunu idrak etmemiz gerekir. Ebru sanatında bir çiçeği birebir görüntüsüyle resmetmek mümkün olamadığı için mutlaka stilize etmek zorundayız. Çiçeğin belli özelliklerini ön plana çıkararak, daha doğrusu bakıldığında hangi çiçek olduğunun anlaşılabilmesi için karakteristik özelliklerini vurgulayarak çalıştığınızda ve elbette estetik bir değer taşıması koşuluyla çiçekleri stilize edebilirsiniz. Özellikle çiçekli ebruların belli matematiksel ölçülere oturtulması zor olsa da oran orantı konusuna dikkat edilerek yapılması gerekir. Renk uyumu da en az orantı kadar önemlidir.

EBRU_KITABI.indd 314 25.07.2017 12:55

Ne kadar istesek de ebruda üç boyut yoktur; olamaz. Ebruda yaptığımız, üç boyutluymuş gibi göstermeye çalışmaktır. Ebru sanatındaki çiçekler, sanki defter arasında kurutulmuş gibi resmedilir. Sanatçının gayesi, çiçeği aslına yakın bir görünümde ve her yaptığı diğerinden daha güzel olacakmış hissiyle nakşetmek olmalıdır.

Estetik değer taşıması ve adına sanat denilebilmesi için, yapan kişinin kendine has bir üslup geliştirmesi ve bunu eserine yansıtabilmesi gerekir. Hiçbir gelişim sağlamadan, fikir üretmeden, gördüğünü aynen taklit etmenin adı sanat değil, zanaattır. Sanatkâr düşünür, tasarlar ve üretir. Yaradan'ın nakışlarını kendi ruhundan süzerek resmeder. Bana göre sanatçı, bilgi birikiminin ve estetik zevkinin ürünü olan çalışmasını gönül süzgecinden geçirerek vücuda getirir. Ruhumuz ve gönlümüzle bütünleşmedikçe yaptıklarımıza sanat eseri diyemeyiz.

Ebru sanatı, kendine özgü kuralları olan bir sanattır. Diğer sanatlarla birlikte kullanıldığı veya onlara yardımcı olduğu noktalar olsa da benzerlik anlamında çok şey söylenemez. Benzerlikten ziyade ortak taraflar söz konusudur. En önemli özelliği, bizi gerçek sanatkâra, Yaradan'a yaklaştırmasıdır. Bütün geleneksel sanatların özünde olan budur.

Ebru sanatında, özellikle çiçekli ebrularda tasarım, en çok önem vermemiz gereken konuların başında gelir. Yeni bir çiçek düşünmek ve bunu suyun üzerine resmetmek, bir tasarım demektir. Ustanızın öğrettiğini kendinizce yorumlamak, desen ve renk bilgisi konusunda farklı bir üslup geliştirmek de tasarımdır. Çiçekli ebrularda geçmişten günümüze kadar ortaya koyulan bütün çalışmaları incelemek, ebru sanatında çiçek stilizasyonunun nasıl gelişerek güzelleştiğini görmemizi sağlayacaktır. Çağımızın zevkine uygun tarzda eserlerin üretildiği bir zaman dilimindeyiz ve bu bakımdan ebru sanatının altın çağını yaşadığını söyleyebiliriz.

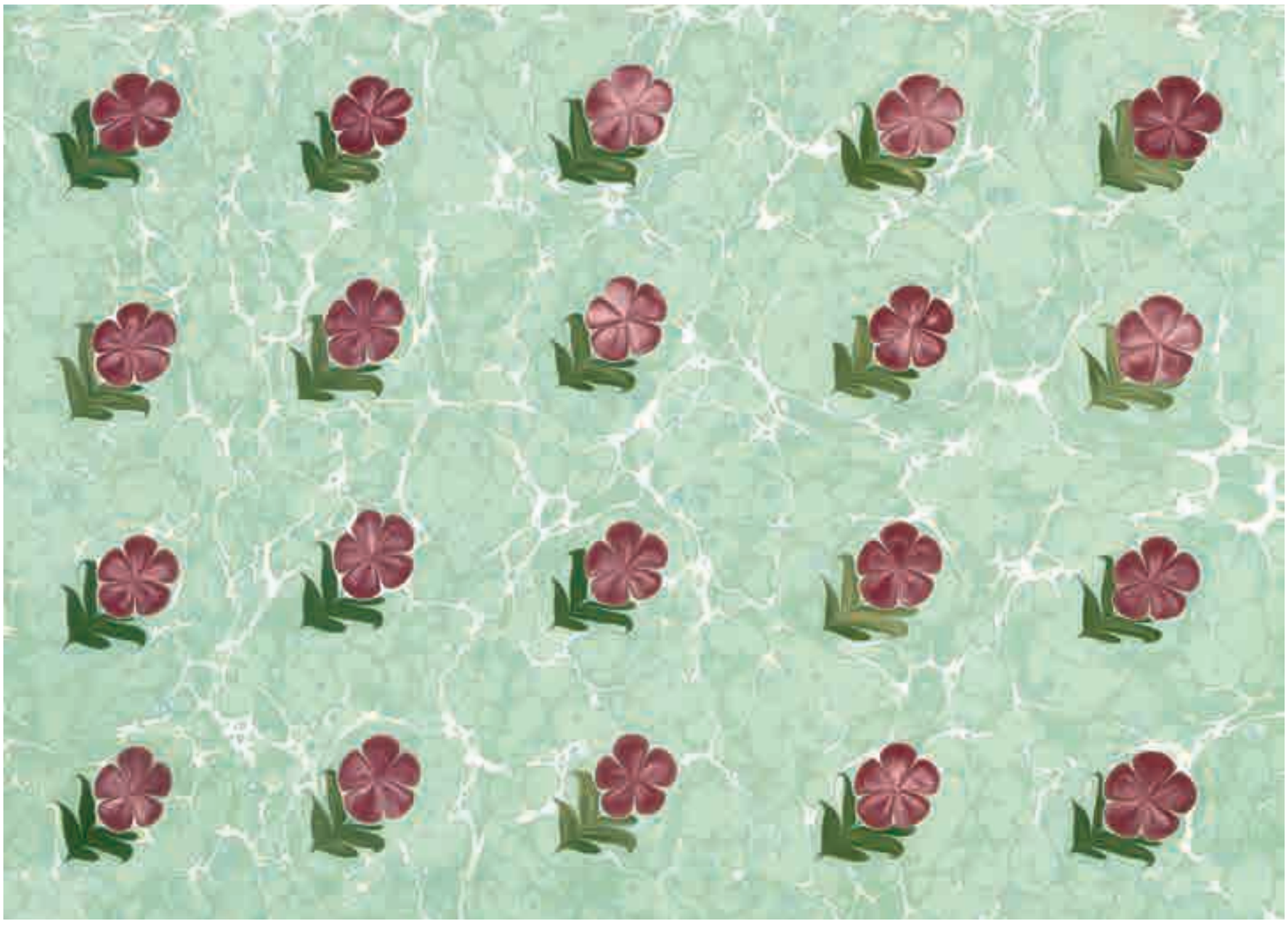

Firdevs Çalkanoğlu

EBRU_KITABI.indd 315 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu

EBRU_KITABI.indd 316 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu

EBRU_KITABI.indd 317 25.07.2017 12:55

İSTANBUL'DA
KLASİK SANATLAR
9 SERGİ 9 SEMİNER

8. SERGİ

Firdevs Çalkanoğlu ve Öğrencileri

Ebru Sergisi

Saat: 15:30

8. SEMİNER

Oturum Başkanı

Ahmet Zeki Yavaş

Konuşmacı

Firdevs Çalkanoğlu

"Ebru Sanatında Çiçek Stilizasyonunun Önemi"

Saat: 16:00

Tarih ve Yer

22 Mayıs 2016 Pazar

İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ

9 SERGİ VE 9 SEMİNER PROGRAM TAKVİMİ

1. PROGRAM	2. PROGRAM	3. PROGRAM	4. PROGRAM	5. PROGRAM	6. PROGRAM	7. PROGRAM	8. PROGRAM
Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı	Konuşmacı
FUAT BAŞAR	HİKMET BARUTÇUGİL	TUBA RUHENGİZ AZAKLI	ALPARSLAN BABAOĞLU	AHMET SACİT AÇIKGÖZOĞLU	YILMAZ ENES	SADRETTİN ÖZÇİMİ	FİRDEVS ÇALKANOĞLU
28.11.2015	13.12.2015	24.01.2016	28.02.2016	17.04.2016	24.04.2016	15.05.2016	22.05.2016

9 sergi ve 9 seminer programı katılımcılarına sertifika verilecektir.

İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ

İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ

iksm@klasiksanatlar.com · www.klasiksanatlar.com
Küçük Çamlıca, Bulgurlu Mah. Libadiye Cad. No:11/A Üsküdar - İstanbul
Tel.: 0216 650 89 77 - 78 · Gsm: 0545 293 01 20

ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

EBRU_KITABI.indd 318 25.07.2017 12:55

İstanbul'da Klasik Sanatlar

9 Sergi 9 Seminer Projesi

8. Program

Firdevs Çalkanoğlu ve Öğrencileri

Sergi

Seminer

EBRU_KITABI.indd 319 25.07.2017 12:55

EBRU_KITABI.indd 320 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu

Eserler

EBRU_KITABI.indd 321 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu - 28 x 42 cm

Gül

EBRU_KITABI.indd 322 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 46 cm

Papatya

EBRU_KITABI.indd 323 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu - 45 x 58 cm

Karanfil

EBRU_KITABI.indd 324 25.07.2017 12:55

Firdevs Çalkanoğlu - 45 x 56 cm

Menekşe

EBRU_KITABI.indd 325 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 48 cm

Karanfil

EBRU_KITABI.indd 326 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 27 x 44 cm

Karanfil

EBRU_KITABI.indd 327 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 48 cm

Sardunya

EBRU_KITABI.indd 328 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 27 x 44 cm

Sarmaşık

EBRU_KITABI.indd 329 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 34 x 48 cm

Lale

EBRU_KITABI.indd 330 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 34 x 48 cm

Cennet Lalesi

EBRU_KITABI.indd 331 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 46 cm

Karanfil

EBRU_KITABI.indd 332 25.07.2017 12:56

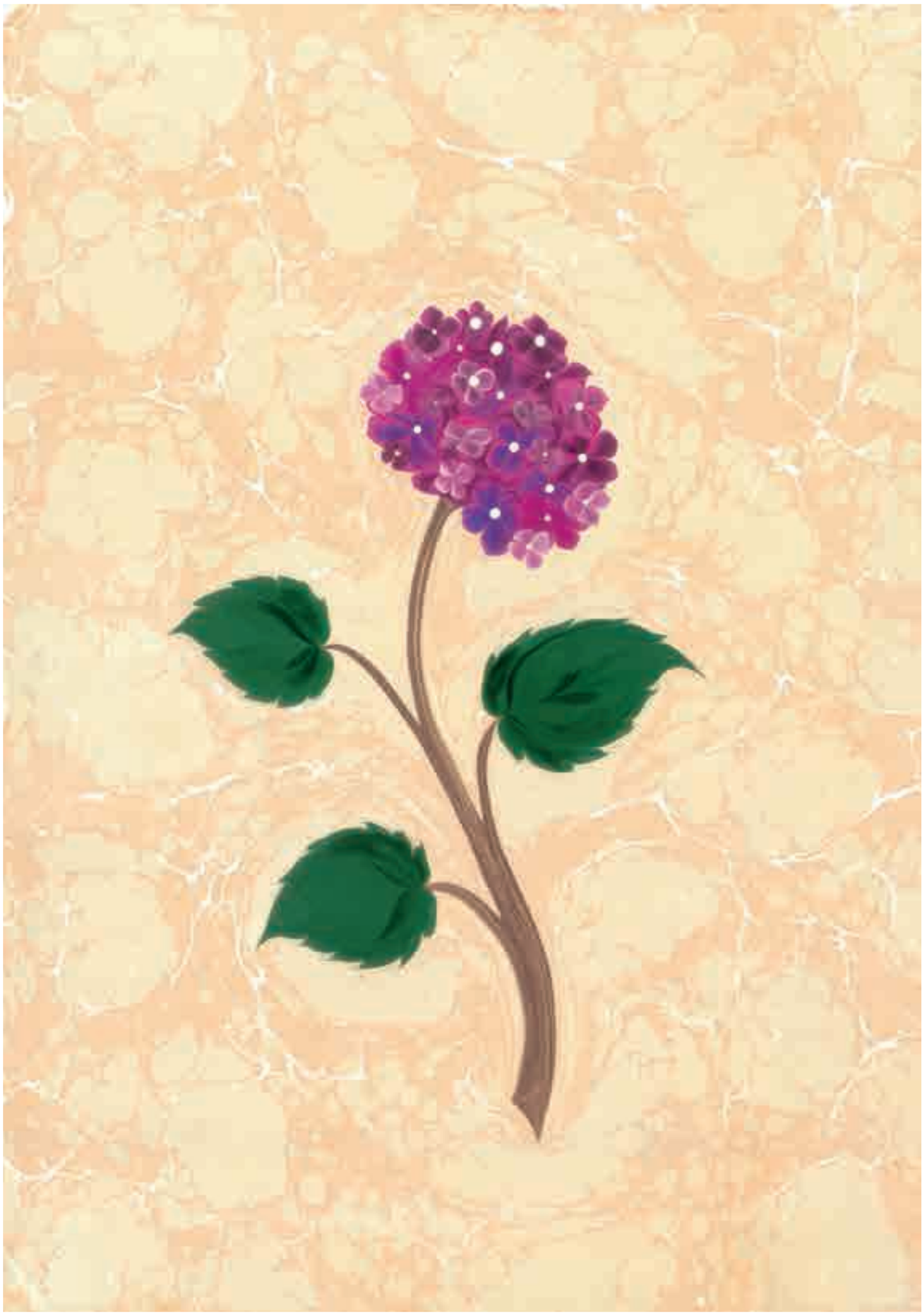

Firdevs Çalkanoğlu - 35 x 50 cm

Ortanca

EBRU_KITABI.indd 333 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 48 cm

Neftli Battal

EBRU_KITABI.indd 334 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 42 cm

Sümbül

EBRU_KITABI.indd 335 25.07.2017 12:56

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 48 cm

Neftli Battal

EBRU_KITABI.indd 336 25.07.2017 12:57

Firdevs Çalkanoğlu - 32 x 42 cm

Sümbül

EBRU_KITABI.indd 337 25.07.2017 12:57

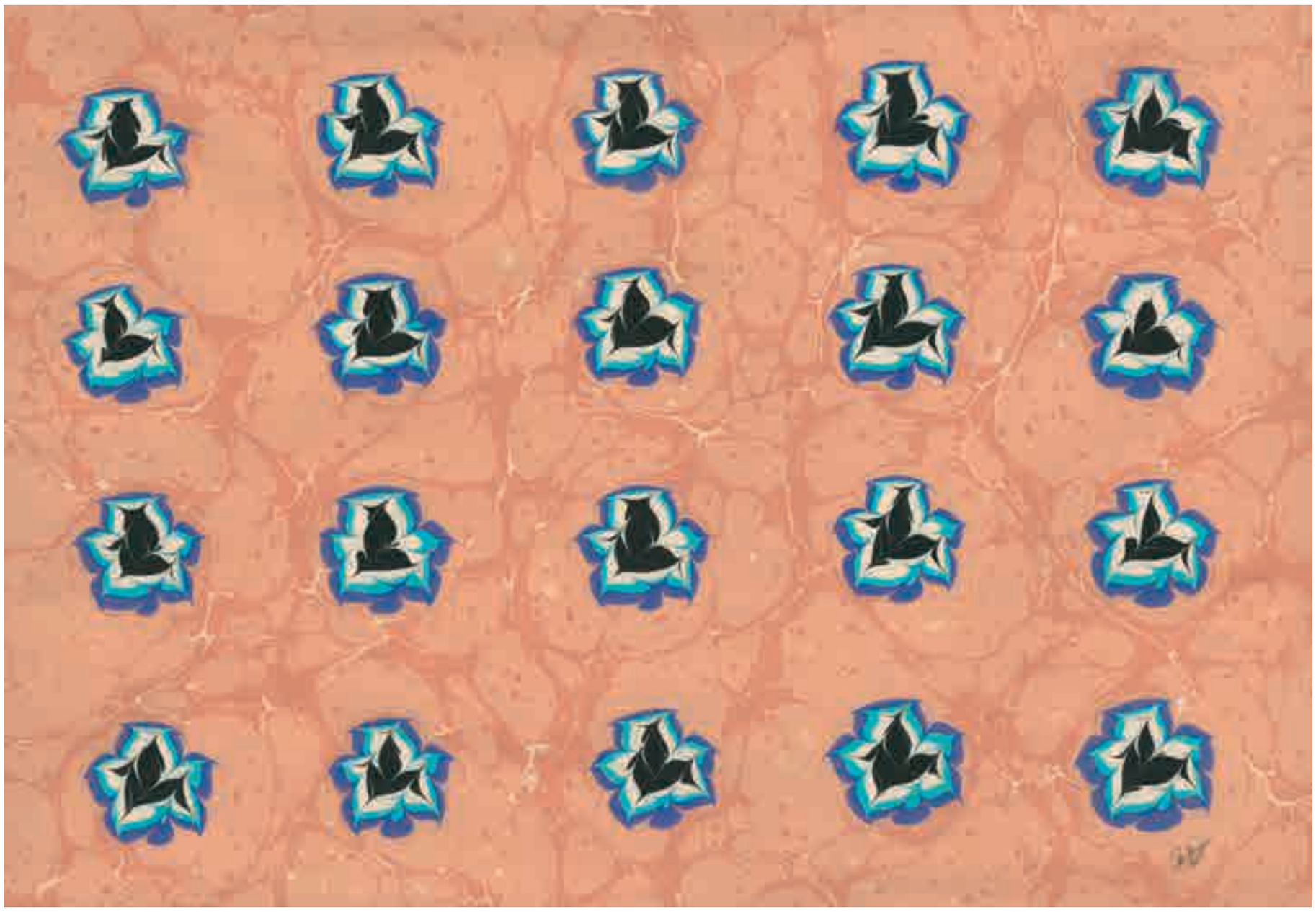

Firdevs Çalkanoğlu - 46 x 32 cm

EBRU_KITABI.indd 338 25.07.2017 12:57

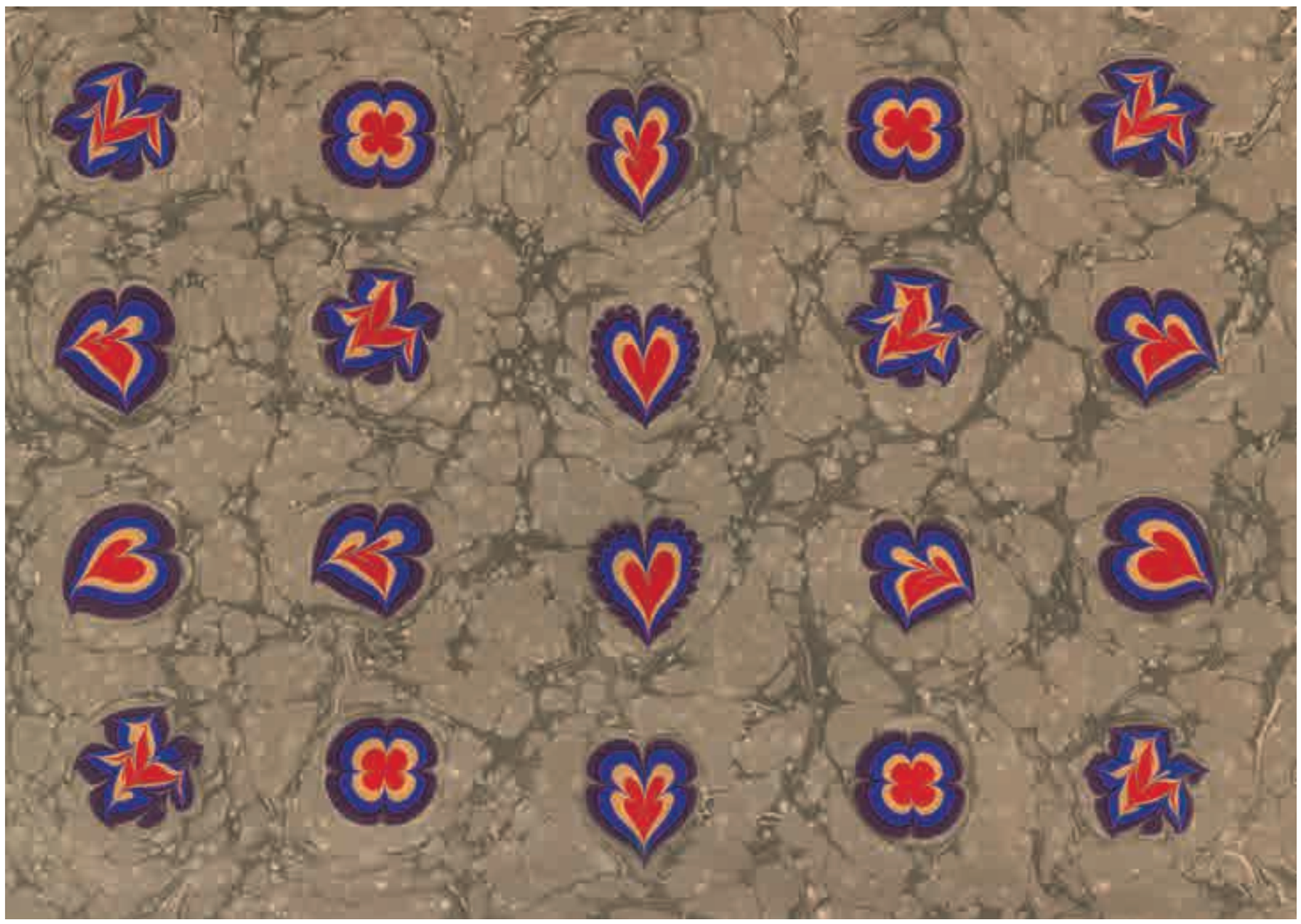

Firdevs Çalkanoğlu - 46 x 32 cm

EBRU_KITABI.indd 339 25.07.2017 12:57

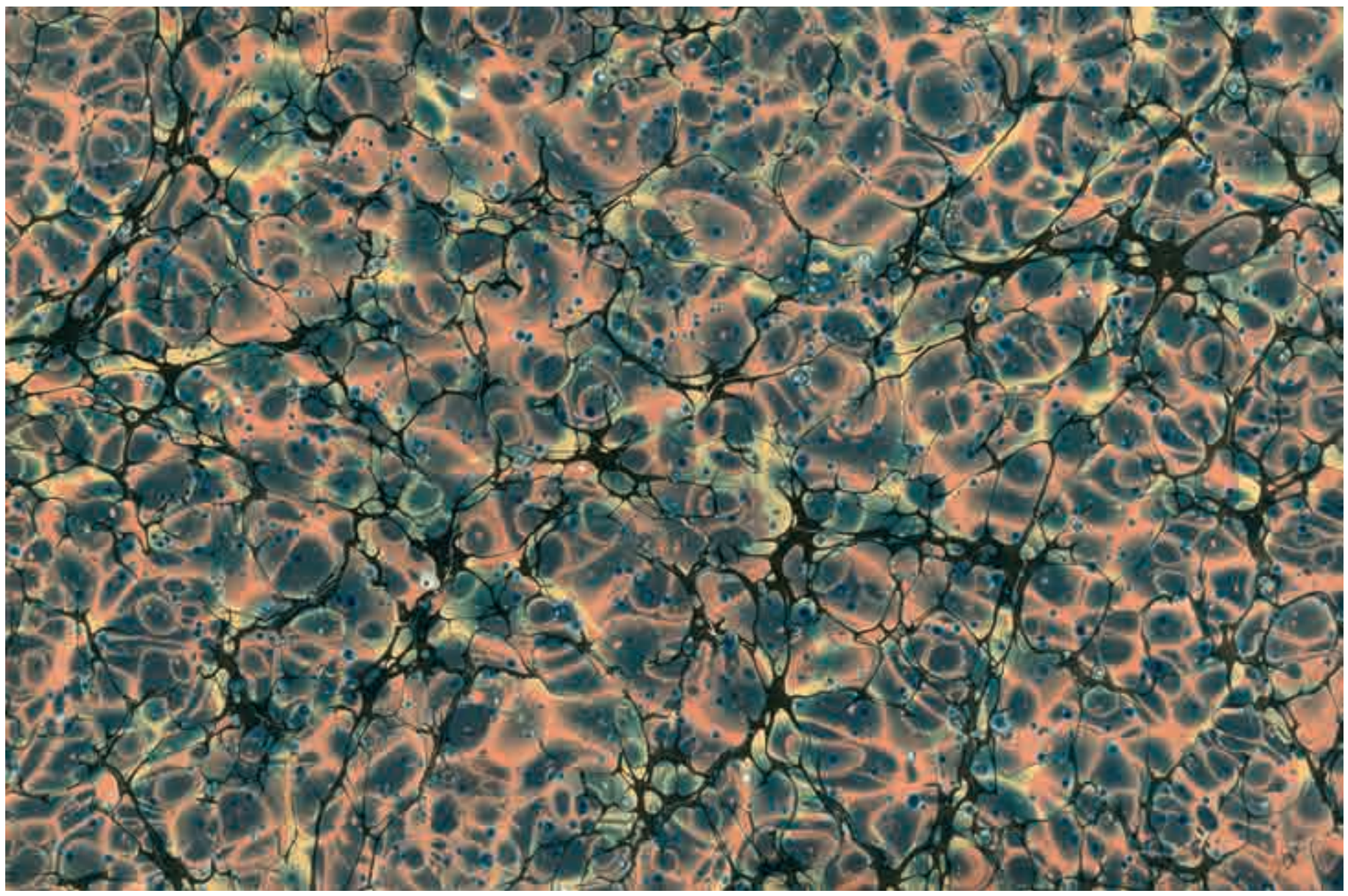

Firdevs Çalkanoğlu - 48 x 32 cm

Neftli Nattal

EBRU_KITABI.indd 340 25.07.2017 12:57

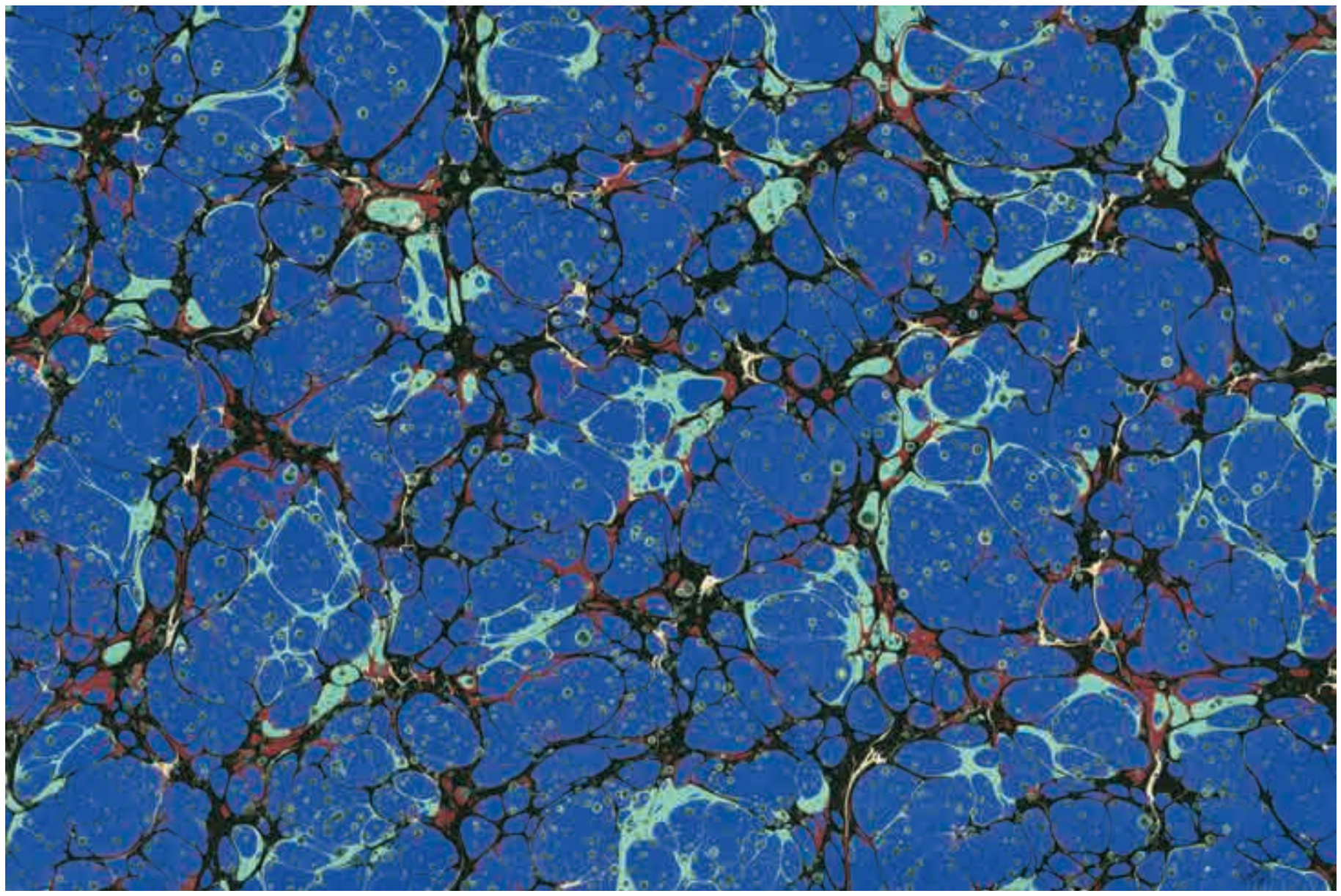

Firdevs Çalkanoğlu - 48 x 32 cm

EBRU_KITABI.indd 341 25.07.2017 12:57

Esma-i Hüsna

Ahmet Zeki Yavaş

BİYOGRAFİ

1966 yılında Rize'de doğdu. İşletme tahsili yaptı. Merhum hattat Hamit Aytaç'tan bir müddet nesih hattını meşk etti. Hattat Osman Özçay'dan sülüs ve celî sülüs hattını meşk etti. İstanbul'daki Türk İslam sanatlarına dair eserleri incelemesi ve araştırması, kendisinde sanat zevkinin ve ufkunun genişlemesine vesile olmuştur.

Bugüne kadar yaklaşık 500 sergiye katıldı. Yurtiçi ve yurtdışında pek çok özel koleksiyonda ve müzede hat levhaları vardır. Birçok kişi adına tuğra yazdı. Yaprak üzerine yazılan hat sanatını ve zerendut yazı denilen altın yazı çeşidini geliştirdi.

Klasik Türk Sanatları Vakfı'nın kurucu başkanı, İstanbul Klasik Sanatlar Merkezi'nin yönetim kurulu başkanıdır. Birçok resmî kurum ve özel kuruluşlarda sanat danışmanlığı ve sanat koordinatörlüğü yapmaktadır. Sanatlarımız adına yapılan akademik eğitimlerin geliştirilmesinde ve uygulanmasında katkısı oldu. Klasik sanatlarla ilgili yurtiçi ve yurtdışında sergi, sempozyum ve toplantılar düzenleyerek, kurum ve kuruluşlara davetli olarak seminerler vermekte ve panellere konuşmacı olarak katılmaktadır. Klasik sanatlarımızı konu alan birçok koleksiyon ve proje çalışması yapmaktadır. Yine bu alanda tıpkıbasım, albüm, katalog, makale ve kitaplar yayımlamaktadır.

Klasik sanatlarımıza konu olan çiçek türlerinin ortaya çıkarılmasıyla başlayan fotoğraf serüveni, tutkuya dönüşmüştür. Başta endemik çiçekler olmak üzere, Türkiye florasının çiçek haritasını oluşturan bir projenin çalışmalarını yürütmektedir. Bu projede 550 sayfadan oluşan 41 ciltlik ansiklopedi, belgesel filmler, el kitapları, posterler, kartpostallar, web sayfası gibi çalışmalar bulunur ve bu alanda yayımlanan kitap, dergi ve albümlerde birçok fotoğrafı yer almaktadır.

Klasik sanatlarımızın tarihi geçmişine uygun bir mecrada yönlendirilmesi, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla çalışmalarına, sanat projelerine, sanat hayatına ve profesyonel olarak fotoğraf çekmeye devam etmektedir.

EBRU_KITABI.indd 343 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

EBRU_KITABI.indd 344 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Rahmân (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 345 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Rahîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 346 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Melik (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 347 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kuddûs (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 348 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Es-Selâm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 349 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mü'min (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 350 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Müheymin

EBRU_KITABI.indd 351 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Azîz (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 352 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Cebbâr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 353 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mütekebbir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 354 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hâlik (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 355 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Bârî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 356 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Musavvir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 357 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Ğaffâr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 358 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kahhâr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 359 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vahhâb (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 360 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Rezzâk (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 361 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Fettâh (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 362 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Alîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 363 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kâbıd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 364 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Bâsıt (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 365 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hâfıd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 366 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Râfi' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 367 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El- Muizz (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 368 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muzill (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 369 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Es-Semi' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 370 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Basîr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 371 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hakem (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 372 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Adl (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 373 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Latîf (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 374 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Habîr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 375 25.07.2017 12:57

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Halîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 376 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Azîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 377 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Ğafûr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 378 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Eş-Şekûr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 379 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Aliyy (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 380 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kebîr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 381 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hâfiz (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 382 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mukît (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 383 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hasîb (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 384 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Celîl (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 385 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kerîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 386 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Rakîb (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 387 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mucîb (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 388 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vâsi' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 389 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hakîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 390 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vedûd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 391 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mecîd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 392 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Bâis (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 393 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Eş-Şehîd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 394 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hakk (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 395 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vekîl (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 396 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kaviyy (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 397 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Metîn (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 398 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Velî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 399 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hamîd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 400 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muhsî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 401 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mübdi (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 402 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muîd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 403 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muhyî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 404 25.07.2017 12:58

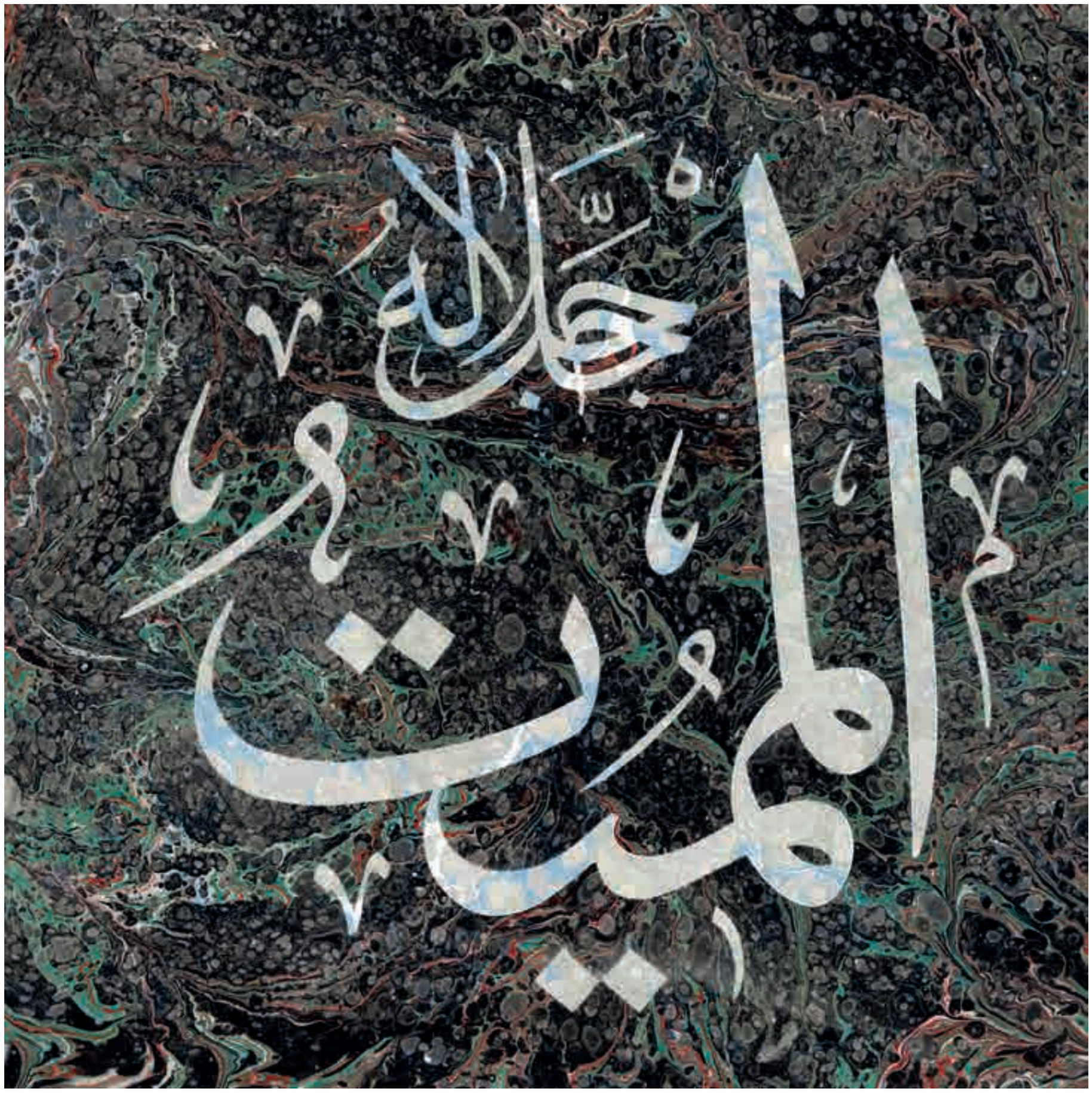

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mümît (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 405 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hayy (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 406 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kayyûm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 407 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vâcid (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 408 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El- Mâcid (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 409 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vâhid (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 410 25.07.2017 12:58

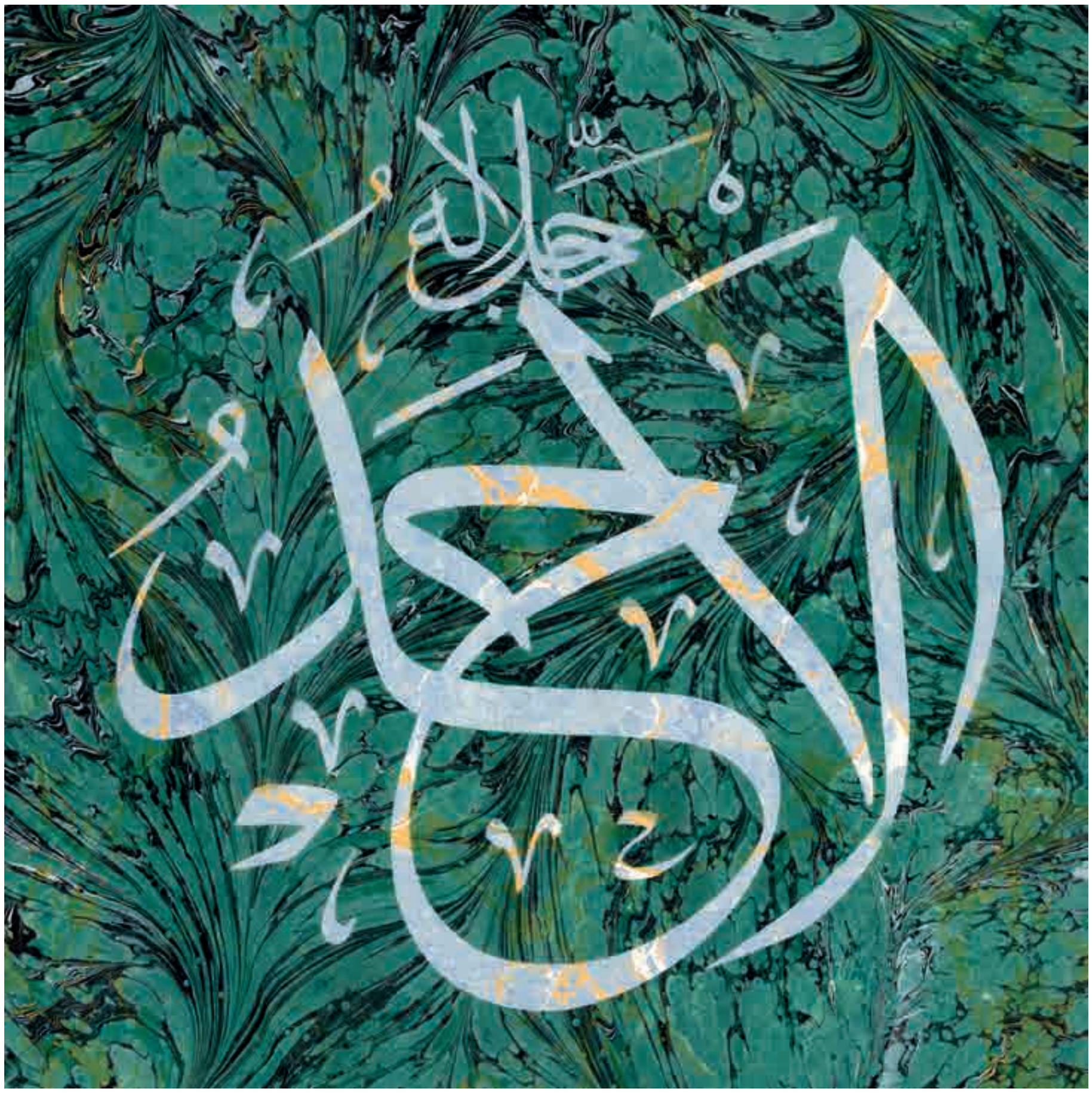

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Ehad (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 411 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Es-Samed (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 412 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Kâdir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 413 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muktedir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 414 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mukaddim (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 415 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muahhir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 416 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Evvel (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 417 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Âhir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 418 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Ez-Zâhir (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 419 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Bâtın (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 420 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vâlî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 421 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Müteâlî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 422 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Berr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 423 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Et-Tevvâb (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 424 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muntakîm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 425 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Afuvv (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 426 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Raûf (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 427 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mâlikülmülk (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 428 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Zülcelâlivelikrâm (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 429 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muksit (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 430 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Câmi' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 431 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Ğanî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 432 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Muğnî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 433 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Mâni' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 434 25.07.2017 12:58

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Ed-Dârr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 435 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

En-Nâfi' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 436 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

En-Nûr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 437 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Hâdî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 438 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Bedî' (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 439 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Bâkî (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 440 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

El-Vâris (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 441 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Er-Reşîd (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 442 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 32 x 32 cm
Akkâse Ebru - **Hikmet Barutçugil**

Es-Sabûr (c.c.)

EBRU_KITABI.indd 443 25.07.2017 12:59

Hat - **Ahmet Zeki Yavaş** - 55 x 55 cm

İhlas Suresi 1. Ayet

EBRU_KITABI.indd 444 25.07.2017 12:59

İSTANBUL
KLASİK SANATLAR
MERKEZİ

Su Yüzünde Sanat

ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

İSTANBUL KLASİK SANATLAR MERKEZİ